Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/1235

25.6.2025

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2025/1235

z 24. marca 2025

o opatrení štátnej pomoci SA.54155 (2021/NN) vykonávanom Španielskom – rozhodcovský rozsudok určený spoločnosti Antin

[oznámené pod číslom C(2025) 1781]

(Iba anglické znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami ([1]), a so zreteľom na tieto pripomienky,

Keďže:

1. POSTUP

(1) Elektronickým oznámením zo 17. apríla 2019 Španielsko oznámilo Komisii podľa článku 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) rozhodcovský rozsudok, ktorý 15. júna 2018 vydal rozhodcovský súd (ďalej len „súd“) zriadený pod záštitou Medzinárodného centra pre riešenie investičných sporov (ďalej len „ICSID“) v rozhodcovskom konaní Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a Antin Energia Termosolar B.V. (ďalej spoločne len „Antin“) proti Španielsku ([2]). Rozsudkom, ktorý bol vynesený v závere tohto konania a zmenený 29. januára 2019 opravným rozhodnutím súdu ([3]), sa nariaďuje vyplatenie náhrady spoločnosti Antin vo výške 101 miliónov EUR spolu s úrokmi z tejto sumy a príspevkom na trovy rozhodcovského konania, ktoré má Španielsko uhradiť z toho dôvodu, že porušilo Zmluvu o energetickej charte ([4]) (ďalej len „rozsudok“).

(2) Oznámením rozsudku Španielsko konalo v súlade so svojou povinnosťou podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ, ktorá sa pripomína aj v rozhodnutí Komisie z 10. novembra 2017 vo veci SA.40348 ([5]) (ďalej len „rozhodnutie Komisie z roku 2017“).

(3) Listom z 19. júla 2021 Komisia informovala Španielsko o svojom rozhodnutí začať v súvislosti s týmto rozsudkom konanie stanovené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“).

([1]) Ú. v. EÚ C 450, 5.11.2021, s. 5.
([2]) ICSID vec č. ARB/13/31. Podrobné informácie sú k dispozícii na adrese: https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/13/31.
([3]) Pozri poznámku pod čiarou č. 2.
([4]) Zmluva o energetickej charte je medzinárodná dohoda, ktorá sa vzťahuje na odvetvie energetiky. V decembri 1994 ju podpísali okrem iných aj Európska únia („Únia“), Španielsko, Holandsko a Luxembursko a nadobudla platnosť v apríli 1998. Pozri rozhodnutie Rady a Komisie 98/181/ES/ESUO/Euratom z 23. septembra 1997 (Ú. v. ES L 69, 9.3.1998, s. 1). Ustanovenia Zmluvy o energetickej charte sa týkajú ochrany investícií, obchodu s energetickými materiálmi a výrobkami, tranzitu a urovnávania sporov. Únia od Zmluvy o energetickej charte odstúpila v júni 2024, pozri rozhodnutie Rady 2024/1638 z 30. mája 2024. V apríli 2024 odstúpilo od Zmluvy o energetickej charte aj Španielsko.
([5]) Rozhodnutie Európskej komisie C(2017) 7384 final z 10. novembra 2017 o štátnej pomoci SA.40348 (2015/NN), ktorú poskytlo Španielsko – Podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov, kogenerácie a odpadov (Ú. v. EÚ 2017/C 442/01), odôvodnenie 165.

(4) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([6]). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania.

(5) Komisia dostala pripomienky od 23 zainteresovaných strán vrátane spoločnosti Antin. Španielsko pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania nepredložilo. Listami z 1. februára 2022 a 25. novembra 2022 Komisia zaslala tieto pripomienky Španielsku, ktoré dostalo možnosť odpovedať. Španielsko zaslalo svoje pripomienky listami z 20. apríla 2022, 3. januára 2023, 27. novembra 2023 a 29. januára 2024.

(6) Španielsko poskytlo dodatočné informácie 6. marca 2025.

(7) Španielske orgány 4. marca 2025 výnimočne súhlasili s tým, že sa zrieknu svojich práv vyplývajúcich z článku 342 ZFEÚ v spojení s článkom 3 nariadenia Rady č. 1/1958 ([7]) a že toto rozhodnutie sa prijme a oznámi v angličtine.

2. INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA ROZHODCOVSKÉHO KONANIA V RÁMCI EÚ ([8])

(8) Ako dôsledne posúdila Komisia ([9]) a rozhodol Súdny dvor ([10]), mechanizmy rozhodcovského konania medzi investormi a štátmi v rámci EÚ vyplývajúce z bilaterálnych investičných zmlúv a Zmluvy o energetickej charte sú v rozpore s právom EÚ, a najmä s článkom 19 ODS. 1 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“), článkami 267 A 344 ZFEÚ A zásadou autonómie právneho poriadku EÚ.

(9) Dňa 6. marca 2018 Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci Achmea rozhodol, že rozhodcovské doložky medzi investormi a štátmi v bilaterálnych investičných zmluvách v rámci EÚ sú nezlučiteľné so zmluvami EÚ, a najmä s článkami 267 a 344 ZFEÚ, pretože takéto doložky majú nepriaznivý vplyv na autonómiu práva Únie ([11]).

(10) Argumentácia uvedená v rozsudku vo veci Achmea je rovnako uplatniteľná na uplatňovanie Zmluvy o energetickej charte v rámci EÚ, ako uviedol Súdny dvor v rozsudku vo veci Komstroy ([12]). V tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že ustanovenie, akým je článok 26 Zmluvy o energetickej charte, je v skutočnosti určené na úpravu dvojstranných vzťahov medzi dvoma zmluvnými stranami Zmluvy o energetickej charte, a to analogickým spôsobom ako ustanovenie bilaterálnej investičnej zmluvy, ktoré bolo predmetom sporu vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok vo veci Achmea ([13]). Súdny dvor dodal, že rozhodcovskými konaniami v rámci EÚ začatými podľa článku 26 Zmluvy o energetickej charte by sa z právomoci súdov členských štátov, a teda zo systému súdnych opravných prostriedkov, ktoré majú podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ ustanoviť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, vyňali spory, ktoré by sa mohli týkať uplatňovania alebo výkladu tohto práva ([14]). Súdny dvor rozhodol, že článok 26 ods. 2 písm. c) Zmluvy o energetickej charte sa má preto vykladať v tom zmysle, že sa neuplatňuje na spory medzi členským štátom a investorom z druhého členského štátu, ktoré sa týkajú investície, ktorú tento investor uskutočnil v prvom členskom štáte ([15]).

([6]) Ú. v. EÚ C 450, 5.11.2021, s. 5.
([7]) Nariadenie Rady č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES 17, 6.10.1958, s. 385).
([8]) Pozri aj rozhodnutie Komisie z roku 2017, oddiel 3.5.3.
([9]) Pozri napríklad oddiel 3.5.3 rozhodnutia Komisie z roku 2017 a odôvodnenie 160 rozhodnutia o začatí konania.
([10]) V tomto zmysle pozri rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) zo 6. marca 2018 vo veci C-284/16, Slowakische Republik/Achmea BV, ECLI:EU:C:2018:158 (ďalej len „rozsudok vo veci Achmea“), a rozsudok z 2. septembra 2021 vo veci C-741/19, République de Moldavie/Komstroy LLC, ECLI:EU:C:2021:655 (ďalej len „rozsudok vo veci Komstroy“).
([11]) Pozri body 58 až 60 rozsudku vo veci Achmea.
([12]) Pozri body 65 a 66 rozsudku vo veci Komstroy.
([13]) Pozri bod 64 rozsudku vo veci Komstroy.
([14]) Pozri bod 59 rozsudku vo veci Komstroy.
([15]) Pozri bod 66 rozsudku vo veci Komstroy.

(11) V uznesení vo veci Romatsa Súdny dvor ďalej rozhodol, že rozhodcovský rozsudok vydaný v konaní medzi členským štátom a investorom z iného členského štátu na základe rozhodcovskej doložky stanovenej v medzinárodnej dohode je nezlučiteľný s právom EÚ, najmä s článkami 267 a 344 ZFEÚ, a preto nemôže mať žiadne účinky a nemôže byť vykonaný ([16]). Takýto rozsudok teda nemôže mať žiadny účinok, a nemožno ho ani vykonať na účely zaplatenia náhrady škody, ktorá sa týmto rozsudkom priznáva. V takom prípade súd členského štátu nesmie v žiadnom prípade pristúpiť k výkonu takéhoto rozsudku, aby umožnil príjemcom získať náhradu škody, ktorú im priznal ([17]).

(12) Komisia a členské štáty prijali niekoľko opatrení na vykonanie alebo iné zabezpečenie účinnosti rozsudkov Súdneho dvora.

(13) Členské štáty podpísali 15. januára 2019 vyhlásenie o dôsledkoch rozsudku Súdneho dvora vo veci Achmea a o ochrane investícií v Európskej únii ([18]).

(14) Dňa 5. mája 2020 podpísalo 23 členských štátov dohodu o ukončení platnosti bilaterálnych investičných zmlúv v rámci EÚ, ktorá nadobudla platnosť 29. augusta 2020 ([19]). Ostatné členské štáty vypovedali svoje bilaterálne investičné zmluvy v rámci EÚ bilaterálne, takže všetky bilaterálne investičné zmluvy v rámci EÚ boli z právneho poriadku formálne odstránené ([20]).

(15) Dňa 26. júna 2024 EÚ a členské štáty podpísali vyhlásenie o právnych dôsledkoch rozsudku Súdneho dvora vo veci Komstroy a spoločnom porozumení o neuplatniteľnosti článku 26 Zmluvy o energetickej charte ako základu pre rozhodcovské konania v rámci EÚ. Ukončili takisto rokovania o znení formálnej medzinárodnej dohody medzi nimi, ktorej cieľom bolo ukončiť pokračovanie rozhodcovských konaní v rámci EÚ, ktoré sú v rozpore s právom Únie ([21]). Vo vyhlásení a dohode sa najmä v prospech súdov a rozhodcovských súdov objasňuje, že rozhodcovská doložka stanovená v Zmluve o energetickej charte sa nevzťahuje a nikdy sa nevzťahovala na vzťahy medzi investorom z EÚ a iným členským štátom.

(16) Pre úplnosť Komisia konštatuje, že 27. júna 2024 Únia a Euratom oznámili depozitárovi Zmluvy o energetickej charte svoje odstúpenie od Zmluvy o energetickej charte ([22]), keďže sa zistilo, že keďže nenastali žiadne podstatné zmeny, Zmluva o energetickej charte už nie je zlučiteľná so zásadami Parížskej dohody, požiadavkami udržateľného rozvoja a boja proti zmene klímy, ako aj s modernými normami ochrany investícií. Okrem toho, ako sa vysvetľuje v dôvodovej správe k návrhu rozhodnutia o odstúpení, Zmluva o energetickej charte nie je zlučiteľná so zásadou

([16]) Uznesenie Súdneho dvora z 21. septembra 2022, Romatsa a iní, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, body 42 až 44.

([17]) Uznesenie Súdneho dvora z 21. septembra 2022, Romatsa a iní, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, bod 44; pozri aj rozsudok zo 14. marca 2024, Európska komisia/Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, vec C-516/22, ECLI:EU:C:2024:231, body 85 až 87.

([18]) Pozri https://finance.ec.europa.eu/system/files/2019-01/190117-bilateral-investment-treaties_en.pdf.

([19]) Dohoda o ukončení bilaterálnych investičných zmlúv medzi členskými štátmi Európskej únie (Ú. v. EÚ L 169, 29.5.2020, s. 1 – 41).

([20]) V decembri 2024 Komisia podala žalobu na Spojené kráľovstvo na Súdnom dvore z dôvodu nevypovedania jeho bilaterálnych investičných zmlúv v rámci EÚ so šiestimi členskými štátmi EÚ (Ú. v. EÚ C/2025/1222 z 3. marca 2025).

([21]) Dohoda o výklade a uplatňovaní Zmluvy o energetickej charte medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi [COM(2024) 257 final].

([22]) V tejto súvislosti pozri rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/1638 z 30. mája 2024 o odstúpení Únie od Zmluvy o energetickej charte (Ú. v. EÚ L, 2024/1638, 5.6.2024) a rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/1677 z 30. mája 2024 o schválení odstúpenia Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu od Zmluvy o energetickej charte (Ú. v. EÚ L, 2024/1677, 13.6.2024). Okrem Únie a Euratomu niektoré členské štáty od Zmluvy o energetickej charte už odstúpili alebo plánujú odstúpiť. Taliansko z nej jednostranne odstúpilo v roku 2015. Francúzsko odstúpilo od Zmluvy o energetickej charte s účinnosťou od 8. decembra 2023, Nemecko s účinnosťou od 20. decembra 2023, Poľsko s účinnosťou od 29. decembra 2023, Luxembursko s účinnosťou od 17. júna 2024, Španielsko s účinnosťou od 16. apríla 2024, Slovinsko s účinnosťou od 14. októbra 2024, Portugalsko s účinnosťou od 2. februára 2025, Írsko s účinnosťou od 27. apríla 2025, Holandsko s účinnosťou od 28. júna 2025 a Dánsko s účinnosťou od 4. septembra 2025.

autonómie práva Únie, pretože neobsahuje niektoré záruky, ktoré Súdny dvor uviedol v stanovisku k dohode CETA ([23]), keď dospel k záveru, že rozhodcovské súdy nemôžu „prijímať rozhodnutia, ktoré by inštitúciám Únie bránili fungovať v súlade s jej ústavným rámcom“ ([24]). Španielsko takisto oznámilo svoje odstúpenie od Zmluvy o energetickej charte v apríli 2024. Odstúpenia nadobúdajú účinnosť jeden rok odo dňa ich oznámenia depozitárovi.

3. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O ŠPANIELSKYCH OPATRENIACH NA PODPORU OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV ENERGIE

(17) V tejto časti Komisia ako základné informácie uvádza stručný opis španielskych systémov podpory energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré viedli k rozhodcovskému konaniu a napokon k rozsudku.

(18) V roku 2007 Španielsko zaviedlo prémiový hospodársky systém zameraný na podporu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“), ktorý sa riadil kráľovskými dekrétmi 661/2007 a 1578/2008, ako aj kráľovským dekrétom – zákonom č. 6/2009 („systém z roku 2007“) s cieľom transponovať smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES ([25]), prvú smernicu Únie o energii z obnoviteľných zdrojov. Španielsko tento systém neoznámilo Komisii napriek výslovnému upozorneniu v odôvodnení 12 uvedenej smernice, že články 87 a 88 Zmluvy o ES (teraz články 107 a 108 ZFEÚ) sa vzťahujú na systémy podpory, ktoré členské štáty zaviedli na transpozíciu smernice. Preto Komisia nikdy neschválila systém z roku 2007 podľa pravidiel štátnej pomoci.

(19) V rokoch 2012 a 2013 Španielsko zmenilo systém z roku 2007 v rámci druhej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES o energii z obnoviteľných zdrojov ([26]). V článku 3 ods. 3 uvedenej smernice sa pripomína povinnosť oznamovať systémy podpory ako opatrenia štátnej pomoci. Zákonom č. 15/2012 sa najprv zrušila odmena za elektrinu vyrobenú zo zemného plynu. V roku 2013 Španielsko prijalo ďalšie zmeny. Systém zmenený v roku 2013 sa riadi kráľovským zákonným dekrétom 9/2013, zákonom č. 24/2013, kráľovským dekrétom 413/2014 a nariadeniami IET/1045/2014 a IET/1459/2014 (ďalej len „systém z roku 2013“). V systéme z roku 2013 sa zachovávajú základné charakteristiky systému z roku 2007, ale na rozdiel od tohto systému sa uplatňuje odlišná metodika výpočtu odmeny pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. V súlade so svojimi povinnosťami podľa článku 108 ZFEÚ Španielsko 22. decembra 2014 oznámilo Komisii systém z roku 2013, aj keď oneskorene. V rozhodnutí Komisie z roku 2017 Komisia dospela k záveru, že systém z roku 2013 je v súlade s Usmernením o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (EEAG) ([27]), a preto je zlučiteľný s vnútorným trhom. V tomto rozhodnutí sa posudzovali aj platby vykonané v rámci systému z roku 2007 pre zariadenia, ktoré naďalej dostávali podporu v rámci systému z roku 2013.

3.1. Systém z roku 2007

(20) V rokoch 2007, 2008 a 2009 Španielsko prijalo kráľovské dekréty 661/2007, 1578/2008 a kráľovský zákonný dekrét 6/2009, ktorými sa zaviedol systém z roku 2007. Prevádzkovatelia zariadení na výrobu elektriny z OZE si mohli vybrať z dvoch možností, ako využiť podporu v rámci systému z roku 2007. Prvá možnosť spočívala v získaní pevnej tarify za kWh vyrobenej energie (možnosť získania výkupnej tarify), ktorá sa každoročne aktualizovala na základe indexu spotrebiteľských cien. Druhá možnosť spočívala v predaji elektriny na trhu a získaní prémie za kWh predanej elektriny nad rámec trhovej ceny (možnosť získania prémie).

([23]) Stanovisko Súdneho dvora 1/17 z 30. apríla 2019, Komplexná hospodárska a obchodná dohoda medzi EÚ a Kanadou (CETA).
([24]) COM/2023/447 final, s odkazom na stanovisko 1/17 (CETA), body 152 až 161.
([25]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 33).
([26]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16 – 62).
([27]) Oznámenie Komisie – Usmernenie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 200, 28.6.2014, s. 1 – 55).

(21) Výkupná tarifa aj prémia v rámci uvedených možností sa vypočítali na základe typických nákladov a príjmov štandardných zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Španielske orgány odhadli počiatočné investičné náklady, náklady na prevádzku a údržbu štandardných zariadení, ako aj trhovú cenu.

(22) Ziskovosť slnečnej tepelnej energie bola stanovená na 8 % pre zariadenia, ktoré si zvolili tarify, a na 7 – 11 % pre zariadenia, ktoré sa zúčastňujú na veľkoobchodnom trhu a získavajú prémiu ([28]).

(23) Okrem toho zariadenia na výrobu koncentrovanej slnečnej energie mali nárok na získanie tarify/prémie podľa systému z roku 2007 aj za elektrinu vyrobenú z fosílnych palív/zemného plynu, ak sa využívala v kombinácii s OZE s cieľom zabezpečiť stabilnú výrobu a dodávky, pokiaľ podiel takejto elektriny nepresiahol 12 % celkovej vyrobenej elektriny v prípade tarify a 15 % celkovej vyrobenej elektriny v prípade prémie ([29]).

(24) Na získanie podpory v rámci systému z roku 2007 museli potenciálni príjemcovia predložiť žiadosť španielskemu Generálnemu riaditeľstvu pre energetickú politiku a ťažbu.

(25) Systém bol financovaný z poplatkov za prístup do siete, ktoré sa ukladajú spotrebiteľom elektrickej energie a používateľom siete na základe zákona č. 54/1997 o odvetví elektrickej energie (zmeneného v roku 2013 zákonom č. 24/2013) a kráľovského dekrétu 2017/1997. Španielske orgány tvrdia, že platba poplatkov za prístup do siete bola pre spotrebiteľov a používateľov siete povinná. Takisto tvrdia, že systém z roku 2007 predstavoval štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a odkazujú najmä na odôvodnenie 158 rozhodnutia Komisie z roku 2017.

(26) Konkrétne v článku 17 odsekoch 1 a 3 zákona č. 54/1997 o odvetví elektrickej energie sa stanovuje, že španielska vláda má prijať ustanovenia potrebné na zavedenie systému poplatkov za prístup do siete. Poplatky sú stanovené na základe nákladov na regulované činnosti systému. Patria sem trvalé náklady na elektrizačnú sústavu a náklady na diverzifikáciu a bezpečnosť dodávok. Španielska vláda mala stanoviť metodiku výpočtu poplatkov. V článku 4 písm. g) bode 1 kráľovského dekrétu 2017/1997 sa medzi náklady na diverzifikáciu a bezpečnosť dodávok zahŕňajú náklady vyplývajúce zo systému z roku 2007.

(27) Kráľovským dekrétom 2017/1997 bola Comisión Nacional de Energía (Národná energetická komisia), štátny orgán, ktorý bol začlenený do Národnej komisie pre trhy a hospodársku súťaž, poverená prevodom finančných prostriedkov získaných na účely pokrytia stálych nákladov elektrizačnej sústavy a nákladov na diverzifikáciu a bezpečnosť dodávok príslušným príjemcom prostredníctvom následných zúčtovaní. V prílohách k dekrétu boli definovaní aj príjemcovia vyrovnaní, uplatniteľné matematické vzorce a upravený samotný postup vyrovnania podľa vopred stanovených objektívnych parametrov.

(28) Právny rámec mechanizmu financovania systému z roku 2007 je rovnaký ako mechanizmus, ktorý Súdny dvor posudzoval vo veci Elcogás ([30]).

3.2. **Systém z roku 2013**

(29) Ako sa uvádza v odôvodnení 19, od roku 2012 Španielsko zaviedlo niekoľko právnych aktov, ktorými sa zmenil systém z roku 2007.

([28]) Rozsudok, bod 91.

([29]) Pozri článok 2 ods. 1 kráľovského dekrétu 661/2007.

([30]) Uznesenie Súdneho dvora z 22. októbra 2014, Elcogás SA/Administración del Estado a Iberdrola SA, C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314. V bode 23 tohto uznesenia Súdny dvor konštatoval, že predmetný mechanizmus náhrady možno pripísať štátu, keďže bol zavedený a upravený zákonom č. 54/1997 a kráľovským dekrétom 2017/1997. Na rovnakom právnom základe Súdny dvor takisto dospel k záveru, že mechanizmus náhrady dodatočných nákladov bol financovaný zo štátnych zdrojov. Súdny dvor najmä konštatoval, že v ministerskej vyhláške sa každoročne stanovovala výška poplatkov za prístup do siete, ktoré sa ukladali všetkým domácim konečným spotrebiteľom a používateľom siete. Okrem toho Národná energetická komisia ako štátny orgán spravovala takto získané finančné prostriedky a nemala v tomto smere žiadnu voľnosť. Mechanizmus financovania systému z roku 2007 je v podstate rovnaký ako mechanizmus, ktorý skúmal Súdny dvor.

(30) Kráľovským zákonným dekrétom 2/2013 z 1. februára 2013 okrem iného zrušil mechanizmus aktualizácie výkupných taríf v súlade s indexom spotrebiteľských cien a nahradil ho nižším indexom.

(31) Následne Španielsko prijalo tieto právne akty, ktorými sa zaviedol systém z roku 2013 ([31]): Kráľovský zákonný dekrét 9/2013 z 12. júla 2013, zákon č. 24/2013 z 26. decembra 2013 o odvetví elektrickej energie, kráľovský dekrét 413/2014 zo 6. júna 2014 a nariadenia IET/1045/2014 a IET/1459/2014.

(32) Systém z roku 2013 je rozdelený na šesťročné regulačné obdobia. Prvé regulačné obdobie trvalo od 14. júla 2013 do 31. decembra 2019. Druhé sa začalo 1. januára 2020.

(33) Systém z roku 2013 poskytoval podporu i) zariadeniam na kombinovanú výrobu tepla a elektriny; ii) zariadeniam na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a iii) iným zariadeniam využívajúcim najmenej 70 % zdrojov energie z odpadu a čierneho výluhu ([32]).

(34) Na podporu v rámci systému z roku 2013 sú oprávnené tieto dva typy zariadení:

a) zariadenia, ktorým bola poskytnutá pomoc v rámci tohto systému po nadobudnutí účinnosti kráľovského dekrétu 413/2014 dňa 11. júna 2014 (ďalej len „novo podporované zariadenia“);

b) zariadenia, ktoré už mali nárok na podporu alebo už dostávali podporu podľa systému z roku 2007, keď 14. júla 2013 nadobudol účinnosť kráľovský zákonný dekrét 9/2013 („zariadenia podporované už pred nadobudnutím účinnosti príslušného dekrétu“).

(35) Pomoc podľa systému z roku 2013 sa poskytuje vo forme prémie k príjmom z trhu. Jej cieľom je pomôcť podporovaným technológiám, aby mohli rovnocenne konkurovať ostatným technológiám na trhu s primeranou mierou návratnosti, ktorá bola vypočítaná na úrovni 7,398 % pre zariadenia podporované už pred nadobudnutím účinnosti príslušného dekrétu ([33]) a 7,503 % pre novo podporované zariadenia. Prémia sa skladá z dvoch zložiek: náhrady za investície a prípadne náhrady za prevádzkové činnosti.

(36) Na určenie výšky pomoci, ktorá sa má vyplatiť, sa zariadenia zaradia do jedného z rôznych typov štandardných zariadení na základe ich individuálnych charakteristík. Referenčné hodnoty náhrad uplatniteľné na každé štandardné zariadenie sú stanovené ministerskou vyhláškou a zahŕňajú: druh technológie, kapacitu výroby energie, dátum začatia prevádzky, životnosť, elektrizačnú sústava/umiestnenie zariadenia, štandardné príjmy z predaja elektriny na trhu, štandardné prevádzkové náklady potrebné na vykonávanie činnosti a prevádzkové hodiny (s minimálnou a maximálnou hodnotou). Náhrada, na ktorú má jednotlivé zariadenie nárok, sa vypočíta na základe štandardných referenčných hodnôt náhrady zariadenia a vlastností samotného zariadenia (napríklad skutočný počet prevádzkových hodín).

(37) Systém z roku 2013 je čiastočne financovaný zo všeobecného štátneho rozpočtu a čiastočne z taríf za prístup do siete a poplatkov uložených odberateľom elektriny, ktoré sa nazývajú aj „príjmy z elektrizačnej sústavy“. Tento mechanizmus financovania bol zavedený zákonmi 15/2012, 17/2012 a 24/2013.

(38) Hlavné rozdiely medzi systémom z roku 2007 a systémom z roku 2013 možno zhrnúť takto:

a) podľa systému z roku 2013 majú výrobcovia energie z obnoviteľných zdrojov nárok na získanie prémie k trhovej cene nimi vyrobenej elektriny, namiesto toho, aby si mohli vybrať medzi výkupnou tarifou alebo prémiou, ako to bolo v prípade systému z roku 2007;

b) systémom na rok 2013 sa zrušila podpora pre elektrinu vyrobenú z fosílnych palív/zemného plynu, a to od 1. januára 2013 ([34]);

([31]) Úplný právny základ systému z roku 2013 je uvedený v oddiele 2.1 rozhodnutia Komisie z roku 2017.
([32]) Viac informácií o oprávnených technológiách je uvedených v odôvodnení 14 rozhodnutia Komisie z roku 2017.
([33]) Táto sadzba sa uplatňovala na prvé regulačné obdobie (2014 až 2019). Od druhého regulačného obdobia je sadzba 7,09 %, ak sa nevyužije druhé dodatočné ustanovenie kráľovského zákonného dekrétu 17/2019 s cieľom zachovať ziskovosť z predchádzajúceho obdobia.
([34]) Rozsudok, body 139 a 140.

c) v systéme z roku 2013 sa predpokladá vyšší počet štandardných zariadení ako v systéme z roku 2007. V kráľovskom dekréte 661/2007 (t. j. v systéme z roku 2007) bolo stanovené len jedno štandardné zariadenie [Caso Tipo („CT“)] oproti 20 štandardným zariadeniam [Instalaciones Tipo („IT“)] stanoveným v kráľovskom dekréte 413/2014 (t. j. v systéme z roku 2013). Na rozdiel od systému z roku 2007 sa v systéme z roku 2013 zohľadňujú rozdiely medzi rôznymi technológiami, ako aj rok, v ktorom sa zariadenia začali prevádzkovať, ako sa uvádza v odôvodnení 36;

d) podľa systému z roku 2013 sa môže každý z parametrov náhrad opísaných v odôvodnení 36 prehodnotiť každých šesť rokov (každé regulačné obdobie) vrátane primeraného výnosu počas zostávajúcej životnosti štandardných zariadení, zatiaľ čo podľa systému z roku 2007 zostali raz stanovené parametre náhrad pevné, s výnimkou toho, že boli viazané na index spotrebiteľských cien;

e) v rámci systému z roku 2007 aj systému z roku 2013 je podpora úmerná množstvu vyrobenej elektriny. Zatiaľ čo podľa systému z roku 2007 je podpora priamo a výlučne úmerná množstvu vyrobenej elektriny, v systéme z roku 2013 sa stanovuje počet ekvivalentných prevádzkových hodín podľa kapacity zariadenia. Odmena sa poskytuje len za tieto hodiny.

3.3. Rozhodnutie Komisie z roku 2017

(39) Ako sa uvádza v odôvodnení 19, Komisia v rozhodnutí z roku 2017 schválila systém z roku 2013 ako zlučiteľný s vnútorným trhom.

(40) Všetky zariadenia, ktoré pôvodne využívali systém z roku 2007, mohli automaticky využívať program z roku 2013. Pri posudzovaní zlučiteľnosti systému z roku 2013 v rozhodnutí Komisie z roku 2017 Komisia zohľadnila súčet platieb, ktoré uskutočnili zariadenia podporované už pred nadobudnutím účinnosti príslušného dekrétu v rámci systému z roku 2007 a systému z roku 2013, aby overila neexistenciu nadmernej náhrady ([35]).

(41) Konkrétne Komisia posúdila primeranosť pomoci poskytnutej zariadeniam podporovaným už pred nadobudnutím účinnosti príslušného dekrétu podľa odseku 131 písm. a) usmernenia EEAG na základe výpočtov peňažných tokov 21 štandardných zariadení, ktoré boli reprezentatívne pre rôzne technológie a typy zariadení podporovaných v rámci systému z roku 2013 (pozri odôvodnenie 120 rozhodnutia Komisie z roku 2017). Ide o minulé príjmy z predaja (vrátane príjmov z predaja vyplývajúcich zo systému z roku 2007 pre zariadenia podporované už pred nadobudnutím účinnosti príslušného dekrétu), očakávané budúce príjmy z predaja, počiatočné investičné náklady, prevádzkové náklady a náhrady, ktoré sa majú poskytnúť každému zariadeniu na prevádzku aj na investície. Pri všetkých poskytnutých príkladoch Komisia overila, že pomoc neprekročila výšku požadovanú na pokrytie počiatočných investičných nákladov a príslušných prevádzkových nákladov plus marže primeranej návratnosti na základe minulých a odhadovaných nákladov a trhových cien (7,503 % pred zdanením pre novo podporované zariadenia a 7,398 % pre zariadenia podporované už pred nadobudnutím účinnosti príslušného dekrétu). V rozhodnutí Komisie z roku 2017 Komisia konštatovala, že tieto miery návratnosti sa zdajú v súlade s mierami uplatniteľnými na podobné opatrenia (projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a vysokoúčinnej kogenerácie), ktoré Komisia schválila, a nevedú k nadmernej náhrade. Komisia dospela k rovnakému záveru, pokiaľ ide o budúcu revíziu parametrov náhrad, keďže budúce platby by sa vypočítali tak, aby čistá súčasná hodnota investície bola nulová ([36]).

4. INVESTÍCIE SPOLOČNOSTI ANTIN

4.1. Elektrárne spoločnosti Andasol

(42) Elektráreň Andasol-1 a elektráreň Andasol-2 sú dve koncentračné solárne elektrárne, každá s kapacitou 49,9 MW, ktoré sa nachádzajú v Granade v južnom Španielsku (ďalej spoločne len „elektrárne Andasol“). Vlastnia ich a prevádzkujú spoločnosti Andasol-1 Central Termosolar UNO S.L. a Andasol-2 Central Termosolar DOS (ďalej spoločne len „spoločnosti Andasol“).

([35]) Pozri odôvodnenia 4 a 156 rozhodnutia Komisie z roku 2017.
([36]) Pozri odôvodnenie 120 rozhodnutia Komisie z roku 2017.

(43) Výstavba elektrární Andasol bola dokončená v rokoch 2008 a 2009. Elektráreň Andasol 1 získala konečné osvedčenie o uvedení do prevádzky 25. novembra 2008 a do administratívneho registra zariadení na výrobu elektrickej energie bola zapísaná 24. apríla 2009, zatiaľ čo elektráreň Andasol 2 získala osvedčenie o uvedení do prevádzky 5. júna 2009 a do správneho registra bola zapísaná 22. decembra 2009 ([37]).

(44) Elektrárne Andasol získali podporu v rámci systému z roku 2007. Podľa údajov, ktoré poskytlo Španielsko, elektrárne Andasol dostávali prémiu od svojho spustenia do konca roka 2010 a potom aj v roku 2012, zatiaľ čo v roku 2011 a 2013 dostávali podporu v podobe výkupnej tarify.

(45) Elektrárne Andasol boli vybavené aj tromi ohrievačmi a zásobníkom skvapalneného zemného plynu, aby mohli pri výrobe elektrickej energie využívať zemný plyn, a zvýšiť tak účinnosť premeny slnečnej energie na elektrickú a spoľahlivosť výroby ([38]). Mali nárok na tarifu/prémiu podľa systému z roku 2007 aj za elektrinu vyrobenú pomocou zemného plynu.

(46) Podľa informácií, ktoré predložilo Španielsko, elektrárne Andasol naďalej vyrábajú elektrinu a dostávajú podporu v rámci systému z roku 2013. Elektrárne Andasol boli v rámci systému z roku 2013 automaticky zaregistrované ako zariadenia podporované už pred nadobudnutím účinnosti príslušného dekrétu, rovnako ako všetky zariadenia, ktoré pôvodne využívali výhody systému z roku 2007. Pomoc poskytnutá elektrárňam Andasol v rámci systému z roku 2013 bola založená na štandardnom zariadení IT-00606 pre Andasol 1 a IT-00607 pre Andasol 2.

(47) Španielsko poskytlo výpočet hrubého príjmu, ktorý by elektrárne Andasol dostali ako podporu podľa systému z roku 2007, ak by sa nezmenil, a porovnalo ho s podporou, ktorú elektrárne dostali v rokoch 2014 až 2020 podľa systému z roku 2013. V tabuľke 1 sú uvedené rozdiely v príjmoch prevyšujúcich trhové príjmy medzi systémom z roku 2007 a systémom z roku 2013. Kladné hodnoty odrážajú vyšší príjem podľa kráľovského dekrétu 413/2014 (t. j. podľa systému z roku 2013) ako príjem, ktorý by sa dosiahol podľa kráľovského dekrétu 661/2007 (t. j. podľa systému z roku 2007).

Tabuľka 1

Rozdiel v príjmoch prevyšujúcich trhové príjmy medzi systémom z roku 2007 a systémom z roku 2013

	Rozdiel v príjmoch prevyšujúcich trhové príjmy (EUR)						
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Andasol 1 (IT-00606)	– 1 897 689	5 912 667	34 684	– 225 050	4 697 699	– 489 111	7 748 070
Andasol 2 (IT-00607)	– 5 373 068	2 679 859	– 3 420 095	– 4 243 563	355 343	284 299	– 1 769 847

Zdroj: Španielske orgány.

(48) Z tabuľky 1 vyplýva, že v rokoch 2014 až 2020 získala elektráreň Andasol 1 približne o 15 miliónov EUR viac, ako by získala podľa systému z roku 2007, zatiaľ čo elektráreň Andasol 2 získala o 11 miliónov EUR menej, ako by získala podľa systému z roku 2007.

(49) Výpočty sú podľa Národnej komisie pre trhy a hospodársku súťaž založené na skutočnej výrobe elektrární Andasol v rokoch 2014 až 2020.

(50) Španielsko uviedlo, že elektrárne Andasol pracujú s objemom energie, ktorý zodpovedá ich výrobnej kapacite. V tabuľke 2 sú uvedené údaje o výrobe energie pre obe elektrárne v období od 1. novembra 2009 do 31. decembra 2020, ako ich predložilo Španielsko:

([37]) Rozsudok, bod 110.
([38]) Rozsudok, body 70 a 72.

Tabuľka 2

Ročné množstvo energie dodanej z elektrární Andasol 1 a Andasol 2

	Andasol 1 (GWh)	Andasol 2 (GWh)
2009 ([1])	9,6	7,8
2010	127,3	123,4
2011	155,6	157,9
2012	141,3	160,7
2013	134,1	132,1
2014	150,5	146,5
2015	118,6	113,7
2016	138,9	135,0
2017	147,7	146,2
2018	123,7	124,1
2019	148,3	124,0
2020	103,6 ([2])	128,8

([1]) Údaje sú k dispozícii len za november a december 2009 a vykázaný energetický vstup zodpovedá len tomuto obdobiu.

([2]) Španielsko vysvetlilo, že toto zníženie je spôsobené nižšou výrobou v období od marca do júna 2020, ktoré zodpovedá výluke v dôsledku krízy spôsobenej pandémiou COVID-19, a že v treťom a štvrtom štvrťroku 2020 sa výroba vrátila na normálnu úroveň, dokonca prekročila úroveň z predchádzajúceho roka.

Zdroj: Španielske orgány na základe informácií Národnej komisie pre trhy a hospodársku súťaž.

4.2. Investície spoločnosti Antin do elektrární Andasol

(51) Spoločnosť Antin je žalobcom v rozhodcovskom konaní Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a Antin Energia Termosolar B.V./Španielsko. Spoločnosť Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. bola založená 22. marca 2011 v Luxembursku. Spoločnosť Antin Energia Termosolar B.V. bola založená 27. júna 2011 v Holandsku a je v úplnom vlastníctve spoločnosti Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Obe boli nástrojmi spoločnosti Antin Infrastructure Partners, súkromného fondu rizikového kapitálu založeného vo Francúzsku, ktorý sa použil na investovanie v Španielsku ([39]). Spoločnosť Antin Infrastructure Partners na svojej webovej stránke v čase prípravy tohto rozhodnutia uvádza, že spravuje sedem fondov, ktoré investujú do infraštruktúry v Európe a Severnej Amerike a zameriavajú sa na investície do energetiky a životného prostredia, digitálneho, dopravného a sociálneho sektora s cieľom dosiahnuť pre investorov atraktívne výnosy s ohľadom na riziko ([40]). Spoločnosť Antin Infrastructure Partners uvádza, že je presvedčená, že „aktívny prístup k tvorbe hodnoty je najlepším spôsobom riadenia investícií do infraštruktúry“ a že „úzko spolupracuje s manažérskymi tímami s cieľom zlepšiť prevádzku, finančné výsledky, kvalitu služieb a zdravotné a bezpečnostné podmienky svojich portfóliových spoločností“ ([41]).

([39]) Rozsudok, body 2 a 249.
([40]) Pozri https://www.antin-ip.com/who-we-are (stránka navštívená 3. marca 2025).
([41]) Pozri https://www.antin-ip.com/who-we-are (stránka navštívená 3. marca 2025).

(52) V roku 2011 spoločnosť Antin investovala do nadobudnutia 45 % podielu v spoločnostiach Andasol. Konkrétne v tom čase spoločnosť Antin Infrastructure Services Luxembourg S.a.r.l. vlastnila 100 % akcií spoločnosti Antin Energia Termosolar B.V., ktorá zasa vlastnila 45 % akcií každej z dvoch spoločností Andasol. Zvyšné podiely v spoločnostiach Andasol vlastnili spoločnosť RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. („RREEF“) (45 % podiel) a španielsky konglomerát Actividades de Construcción y Servicios, S.A. („ACS“) (10 % podiel) ([42]).

(53) V rozhodcovskom konaní spoločnosť Antin tvrdila, že investovala približne 139,5 milióna EUR na základe očakávania, že elektrárne Andasol budú vytvárať pravidelný a udržateľný príjem, ktorý spoločnosti Antin umožní obsluhovať svoj dlh a získať návratnosť svojej investície ([43]). V čase, keď spoločnosť Antin uskutočnila svoju investíciu, využívali elektrárne Andasol výhody systému z roku 2007.

(54) V auguste 2017 spoločnosť Antin predala svoju investíciu v elektrárňach Andasol, v rámci ktorej spoločnosti Cubico Sustainable Investments Limited predala majetok za cenu približne 75,2 milióna EUR ([44]).

5. OPIS OPATRENIA

5.1. Začatie rozhodcovského konania

(55) Rozsudok, ktorý Španielsko oznámilo, vydal súd v nadväznosti na spor proti Španielsku, ktorý spoločnosť Antin predložila na rozhodcovské konanie v novembri 2013.

(56) Keď spoločnosť Antin iniciovala konanie podľa Zmluvy o energetickej charte, uviedla, že zmeny španielskeho právneho rámca uplatniteľného na elektrárne Andasol, do ktorých spoločnosť Antin investovala, spôsobili vážne a podstatné škody na jej investíciách a boli v rozpore so záväzkami Španielska podľa Zmluvy o energetickej charte, najmä so zásadou spravodlivého a nestranného zaobchádzania stanovenou v článku 10 ods. 1 Zmluvy o energetickej charte. Spoločnosť Antin tvrdila, že do elektrární Andasol investovala na základe systému z roku 2007 ([45]).

(57) V rozhodcovskom konaní Španielsko namietalo nedostatok právomoci súdu na riešenie takéhoto sporu, teda sporu medzi investorom členského štátu Únie a iným členským štátom ([46]).

(58) Dňa 14. novembra 2014 Komisia podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do rozhodcovského konania ako *amicus curiae*, ktorú súd 14. decembra 2014 zamietol z dôvodu, že žiadosť bola predčasná. Dňa 9. decembra 2015 Komisia podala druhý návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania. V roku 2016 sa rozhodcovský súd rozhodol povoliť Komisii, aby predložila písomné podanie pod podmienkou, že Komisia sa písomne zaviaže, že dodrží akékoľvek rozhodnutie o trovách konania, ktoré jej súd nariadi. Komisia súdu oznámila, že neodkáže poskytnúť takýto záväzok týkajúci sa trov konania, a preto písomné podanie nepredloží ([47]).

(59) Súd takisto zamietol žiadosti Španielska o predloženie i) rozsudku vo veci Achmea a ii) rozhodnutia Komisie z roku 2017 na rozhodcovské konanie ([48]).

([42]) Rozsudok, bod 261.
([43]) Rozsudok, bod 359.
([44]) Rozsudok, bod 46.
([45]) Rozsudok, body 509 až 510.
([46]) Rozsudok, bod 171.
([47]) Rozsudok, body 59 až 68.
([48]) Rozsudok, body 51 až 53, 56 až 58.

5.2. **Zistenia súdu v rozhodcovskom konaní**

(60) Súd dospel k záveru, že Španielsko porušilo článok 10 ods. 1 Zmluvy o energetickej charte tým, že investíciám spoločnosti Antin neposkytlo spravodlivé a nestranné zaobchádzanie ([49]). Toto konštatovanie vychádza z regulačných zmien systému odmeňovania zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré boli zavedené právnymi aktmi prijatými Španielskom od júla 2013, t. j. kráľovským zákonným dekrétom 9/2013, zákonom č. 24/2013, kráľovským dekrétom 413/2014 a nariadením IET 1045/2014, v porovnaní so systémom platným v čase vykonania investície spoločnosti Antin, t. j. zákonom č. 54/1997 a kráľovským dekrétom 661/2007 ([50]).

(61) Súd priznal spoločnosti Antin náhradu vo výške 112 miliónov EUR, ktorú má zaplatiť Španielsko. Dňa 24. júla 2018 Španielsko predložilo generálnemu tajomníkovi centra ICSID žiadosť o opravu rozsudku. V nadväznosti na to vydal súd 29. januára 2019 nové rozhodnutie, ktorým opravil výšku priznanej náhrady zo 112 na 101 miliónov EUR.

(62) Súd takisto rozhodol, že Španielsko má zaplatiť úroky z tejto náhrady od 20. júna 2014 do dátumu vydania rozsudku (t. j. do 15. júna 2018) vo výške 2,07 %, ktoré sa počítajú mesačne, a úroky od dátumu vydania rozsudku do dátumu platby vo výške 2,07 %, ktoré sa počítajú mesačne. Okrem toho súd rozhodol, že Španielsko je povinné zaplatiť spoločnosti Antin 563 256,17 EUR (635 431,70 USD) ako príspevok na úhradu jej podielu na trovách konania a 2 840 661,41 EUR (2 447 008,61 GBP) ako príspevok na úhradu jej nákladov a výdavkov na právne zastupovanie ([51]).

(63) Pokiaľ ide o výpočet náhrady, súd uznal len časť nároku spoločnosti Antin týkajúcu sa náhrady škody za stratu budúcich peňažných tokov (t. j. po júni 2014) ([52]). Súd považoval prístup diskontovaných peňažných tokov, ktorý prijala spoločnosť Antin a jej odborníci, za vhodný. Pokiaľ ide o prevádzkovú životnosť elektrární Andasol, súd skonštatoval, že na účely výpočtu náhrady škody je životnosť elektrární Andasol 25 rokov. Súd teda od sumy 137 miliónov EUR požadovanej za tieto straty odpočítal sumu 36 miliónov EUR zodpovedajúcu rozdielu medzi životnosťou, ktorú požadovala spoločnosť Antin (35 až 40 rokov), a životnosťou, ktorú súd považoval za prijateľnú (25 rokov), a dospel k záveru, že zvyšných 101 miliónov EUR predstavuje primeranú náhradu ([53]).

5.3. **Príjemca opatrenia**

(64) Španielsko uviedlo, že príjemcom notifikovaného opatrenia je spoločnosť Antin, keďže táto strana bola navrhovateľom v konaní, ktoré viedlo k vydaniu rozsudku, a teda stranou oprávnenou na náhradu stanovenú v tomto rozsudku ([54]). Hoci sa v rozsudku ([55]) uvádza, že spoločnosť Antin predala svoju investíciu do spoločností Andasol spoločnosti Cubico Sustainable Investments Limited, spoločnosť Cubico Sustainable Investments Limited nebola účastníkom rozhodcovského konania a v rozsudku sa právo na náhradu priznáva výlučne spoločnosti Antin a spoločnosti Cubico Sustainable Investments Limited sa v ňom žiadne právo na náhradu nepriznáva.

5.4. **Právny základ opatrenia**

(65) Španielsko uviedlo, že právnym základom notifikovaného opatrenia je rozsudok, Zmluva o energetickej charte a Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov, ako aj „ratifikačná listina Zmluvy o energetickej charte a Protokol energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch, podpísaná v Lisabone 17. decembra 1994“, ktorá bola uverejnená v Úradnom vestníku zo 17. marca 1998 ([56]).

([49]) Rozsudok, bod 748 a oddiel VIII.c).
([50]) Rozsudok, oddiel VIII.c) a body 572 a 573.
([51]) Rozsudok, bod 748.
([52]) Rozsudok, body 691, 714 a 725 (opravené z dôvodu chyby v písaní rozhodnutím súdu o oprave z 29. januára 2019).
([53]) Rozsudok, bod 725 (opravený z dôvodu chyby v písaní rozhodnutím súdu o oprave z 29. januára 2019).
([54]) Rozsudok, bod 2. Pozri aj vymedzené pojmy v bode 748 rozsudku.
([55]) Rozsudok, bod 46.
([56]) Španielsko podpísalo Zmluvu o energetickej charte 17. decembra 1994, ratifikovalo ju 11. decembra 1997 a Zmluva o energetickej charte nadobudla pre Španielsko platnosť 16. apríla 1998. Španielsko takisto vysvetlilo, že v súlade s článkom 96 ods. 1 španielskej ústavy „platne uzavreté medzinárodné zmluvy po ich oficiálnom uverejnení v Španielsku tvoria súčasť vnútorného právneho poriadku“.

5.5. Cieľ opatrenia

(66) Podľa Španielska je cieľom notifikovaného opatrenia kompenzovať spoločnosti Antin regulačné zmeny, ktoré Španielsko vykonalo v systéme podpory pre zariadenia na využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a ktoré boli zavedené právnymi aktmi, ktoré Španielsko prijalo a ktorými sa zmenil systém z roku 2007 a zaviedol systém z roku 2013 (pozri odôvodnenie 60). Španielske orgány takisto uviedli, že notifikované opatrenie nemá stimulačný účinok.

5.6. Forma podpory, rozpočet a financovanie opatrenia

(67) Forma podpory bude pozostávať z vyplatenia náhrady vypočítanej súdom v rozsudku, úrokov pred vynesením rozsudku, ako aj úrokov po jeho vynesení, ktoré sa budú musieť prepočítať na základe dátumu skutočnej platby (pozri odôvodnenia 61 a 62).

(68) V čase notifikácie Španielsko odhadlo celkovú sumu na 114 900 983 EUR, z čoho 101 000 000 EUR zodpovedá sume uznanej v rozsudku; 8 686 086 EUR predstavujú úroky za obdobie pred vynesením rozsudku (od 20. júna 2014 do 15. júna 2018); 1 810 978 EUR sú úroky za obdobie po vynesení rozsudku (od 15. júna 2018 do 31. marca 2019); 563 256 EUR zodpovedá trovám konania a 2 840 661 EUR zodpovedá trovám konania spoločnosti Antin.

(69) Španielske orgány vysvetlili, že platba bude financovaná zo všeobecného rozpočtu španielskeho štátu. Táto platba nebude priamo účtovaná do nákladov elektrizačnej sústavy, a preto nebude priamo zaťažovať koncových spotrebiteľov elektriny prostredníctvom ich účtov za elektrinu.

5.7. Kumulácia

(70) Španielsko uviedlo, že elektrárne Andasol naďalej dostávajú podporu v rámci systému z roku 2013. Španielsko v skutočnosti vypočítalo možný vplyv rozsudku na ziskovosť dosiahnutú investíciami spoločnosti Antin do elektrární Andasol, ako je uvedené v tabuľke 4, na základe parametrov uvedených v tabuľke 3:

Tabuľka 3

Simulačné parametre, pre ktoré sa uplatňuje 45 % vlastníctva spoločnosti Antin

	Celkové investície	Investície spoločnosti Antin (45 %)	Životnosť	Príjmy 2009/10–2020	Príjmy 2021 – 2037	Výdavky 2009/10 – 2037
	EUR	EUR	Roky	EUR	EUR	EUR
Andasol 1	318 126 771	143 157 047	25	Skutočné (*)	IT- 0 606/20 606	IT- 0 606/20 606
Andasol 2	318 126 771	143 157 047	25	Skutočné	IT- 0 607/20 607	IT- 0 607/20 607

Zdroj: Španielske orgány.
(*) Skutočné údaje na základe informácií Národnej komisie pre trhy a hospodársku súťaž.

Tabuľka 4

Vplyv rozsudku na 45 % elektrární Andasol

IRR	Investície spoločnosti Antin (45 %)	Bez rozsudku	S rozsudkom, bez úrokov	S rozsudkom, s úrokmi
	EUR	IRR	IRR	IRR
Andasol 1	143 157 047	7,44 %	8,84 %	9,03 %
Andasol 2	143 157 047	7,27 %	8,96 %	9,18 %

Zdroj: Španielske orgány.

(71) Španielsko vysvetlilo, že použitím skutočných hodnôt príjmov pre obe elektrárne sa vysvetľuje, prečo sa vnútorná miera návratnosti („IRR“) líši od návratnosti 7,398 %, ktorá bola v rozhodnutí Komisie z roku 2017 považovaná za primeranú pre zariadenia podporované už pred nadobudnutím účinnosti príslušného dekrétu.

5.8. **Pokusy spoločnosti Antin o vykonanie rozsudku a odpor Španielska**

(72) Spoločnosť Antin sa pokúšala vykonať rozsudok v Spojených štátoch, Austrálii a Spojenom kráľovstve.

(73) Dňa 27. júla 2018 spoločnosť Antin začala v Spojených štátoch konanie o uznanie a výkon rozsudku na okresnom súde amerického štátu District of Columbia [občianskoprávna žaloba č. 1:18-cv-1753 (EGS)]. Toto konanie bolo uznesením daného súdu z 28. augusta 2019 prerušené až do skončenia konania o zrušení rozsudku, ktoré iniciovalo Španielsko pred výborom centra ICSID pre zrušenie. Dňa 22. marca 2019 bolo Komisii v mene Únie udelené povolenie vstúpiť do tohto konania v Spojených štátoch amerických ako *amicus curiae*. Komisia vo svojom vyjadrení zdôraznila, že súd nemá právomoc, ako aj to, že pravidlá štátnej pomoci znamenajú, že žiadna platba nemôže byť vykonaná na základe rozsudku, pokiaľ ju Komisia neschváli ako zlučiteľnú s vnútorným trhom. Konkrétne v prvom bode Komisia vysvetlila, že Zmluva o energetickej charte sa nevzťahuje na spory v rámci EÚ, takže v rozhodcovskom konaní, ktoré viedlo k vydaniu rozsudku, chýbal základný predpoklad, t. j. platná dohoda o rozhodcovskom konaní, pretože Španielsko nikdy nepredložilo žiadnu ponuku na rozhodcovské konanie s investormi z Holandska alebo Luxemburska, ako sú navrhovatelia. Inými slovami, konanie nemalo právny základ a súd nemal právomoc spor riešiť. Komisia takisto uviedla, že okresný súd, ktorý vo veci koná, by mal v najvyššej miere rešpektovať rozsudok Súdneho dvora vo veci Komstroy týkajúci sa výkladu Zmluvy o energetickej charte a zmlúv EÚ. V druhom bode Komisia upozornila okresný súd na povahu a obsah rozhodnutia o začatí konania vrátane povinnosti nevyplatiť náhradu podrobne opísanú v rozsudku pred akýmkoľvek konečným rozhodnutím Komisie a na skutočnosť, že táto povinnosť sa uplatňuje bez ohľadu na články 53 až 55 Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov. Prerušenie konania bolo zrušené v januári 2025. Dňa 18. februára 2025 Komisia podala doplňujúce vyjadrenia ako *amicus curiae* s cieľom zohľadniť rozhodnutie Odvolacieho súdu D.C. Circuit zo 16. augusta 2024 v paralelnom konaní a vyhlásenie o právnych dôsledkoch rozsudku Súdneho dvora vo veci Komstroy a spoločnom porozumení o neuplatniteľnosti článku 26 Zmluvy o energetickej charte ako základu pre rozhodcovské konania v rámci EÚ, ktoré 26. júna 2024 vydala Únia a členské štáty ([57]). V tomto podaní Komisia takisto využila príležitosť vysvetliť, že základné zásady výkladu zmluvy by viedli k rovnakému záveru, k akému dospel Súdny dvor vo veci Komstroy: Stála ponuka Španielska na rozhodcovské konanie v článku 26 sa nevzťahuje na investorov z EÚ. V čase vydania tohto rozhodnutia prebieha konanie pred americkým okresným súdom štátu District of Columbia.

(74) Spoločnosť Antin takisto začala konanie o výkon rozsudku v Austrálii. Plénum federálneho súdu v Austrálii uznalo záväznosť rozsudku pre Španielsko 25. júna 2021. Tento súd takisto zamietol návrh Komisie, aby vstúpila do tohto konania v mene Únie ako *amicus curiae*. Španielsko podalo odvolanie na Najvyšší súd Austrálie, najvyšší austrálsky súd. Najvyšší súd Austrálie vyniesol 12. apríla 2023 rozsudok, ktorým zamietol odvolanie Španielska a potvrdil uznanie rozsudku v Austrálii. Aj v tomto konaní bola žiadosť Komisie o predloženie vyjadrenia ako *amicus curiae* v mene Únie zamietnutá. Na základe tohto formálneho uznania rozsudku spoločnosť Antin v súčasnosti na príslušnom súde v Austrálii vykonáva ďalší krok smerom k výkonu rozsudku. Uvedené konanie v čase vydania tohto rozhodnutia ešte prebieha.

([57]) Pozri https://energy.ec.europa.eu/document/download/740e62fc-a0d1-4a5b-9d00-01357802c307_en?filename=Inter%20se%20Declaration%20-%20all%20languages%20-%20260624.pdf (stránka navštívená 3. marca 2025).

(75) Spoločnosť Antin takisto podala žiadosť o registráciu rozsudku na súde v Spojenom kráľovstve a rozsudok bol zaregistrovaný. Dňa 24. mája 2023 Vrchný súd Anglicka a Walesu zamietol návrh Španielska na zrušenie príkazu na registráciu. Španielsko sa proti tomuto rozsudku odvolalo na Odvolací súd, ktorý 22. októbra 2024 odvolanie zamietol. Najvyšší súd Spojeného kráľovstva 31. januára 2025 povolil Španielsku podať odvolanie proti rozsudku Odvolacieho súdu. Lehota na podanie odvolania Španielska v čase prijatia tohto rozhodnutia ešte neuplynula.

(76) V reakcii na pokusy spoločnosti Antin o výkon rozsudku v Austrálii, Spojených štátoch amerických a Spojenom kráľovstve Španielsko začalo konanie proti spoločnosti Antin na súdoch v Luxembursku, keďže spoločnosť Antin bola zaregistrovaná v tomto členskom štáte. Konkrétne Španielsko požiadalo Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg, aby nariadil spoločnosti Antin zastaviť akékoľvek konanie zamerané na dosiahnutie uznania alebo výkonu rozsudku, najmä v tretích krajinách, pretože takýmto uznaním alebo výkonom by sa zjavne porušili pravidlá verejného poriadku. Španielsko takisto požiadalo luxemburský súd, aby v prípade nedodržania príkazu na zastavenie akéhokoľvek takéhoto konania nariadil spoločnosti Antin zaplatenie penále. Komisia vstúpila do tohto konania na základe článku 29 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 ([58]). V čase vydania tohto rozhodnutia konanie ešte prebieha.

6. DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA

(77) Komisia prijala rozhodnutie o začatí konania 19. júla 2021, v ktorom uviedla svoje predbežné posúdenie, že rozsudok predstavuje štátnu pomoc z dôvodov zhrnutých v oddiele 4.1 rozhodnutia o začatí konania, najmä preto, že má za následok kompenzáciu za zrušenie neoprávnenej štátnej pomoci ([59]). V rozhodnutí o začatí konania Komisia vyjadrila pochybnosti v súvislosti so zlučiteľnosťou opatrenia s vnútorným trhom na základe dvoch nezávislých dôvodov: prvá pochybnosť sa týkala porušenia práva EÚ opatrením a druhá pochybnosť sa týkala nesúladu notifikovaného opatrenia s kritériami zlučiteľnosti stanovenými v usmerneniach o štátnej pomoci, ktoré sa vzťahujú na prevádzkovú pomoc na energiu z obnoviteľných zdrojov ([60]).

(78) Po prvé, pokiaľ ide o pochybnosti týkajúce sa porušenia práva EÚ, Komisia v rozhodnutí o začatí konania (pozri odôvodnenie 94) pripomenula rozsudok Súdneho dvora, podľa ktorého „štátna pomoc, ktorá porušuje ustanovenia alebo všeobecné zásady práva EÚ, nemôže byť vyhlásená za zlučiteľnú s vnútorným trhom“ ([61]). V rozhodnutí o začatí konania Komisia predbežne usúdila, že v tomto prípade môže byť rozsudok v rozpore s ustanoveniami zmlúv EÚ ([62]). Konkrétne keďže rozsudok v rámci EÚ bol prijatý na základe arbitrážneho mechanizmu medzi investorom a štátom stanoveného v článku 26 Zmluvy o energetickej charte, Komisia sa predbežne domnieva, že rozsudok by mohol byť v rozpore s článkom 19 ods. 1 ZEÚ, článkami 267 a 344 ZFEÚ, ako aj so všeobecnými zásadami práva Únie týkajúcimi sa vzájomnej dôvery a autonómie ([63]). Komisia takisto predbežne poznamenala, že odôvodnenie Súdneho dvora v rozsudku vo veci Achmea ([64]) sa vzťahuje aj na Zmluvu o energetickej charte, a preto sú vnútroštátne súdy povinné zrušiť každý rozhodcovský rozsudok vydaný na tomto základe a odmietnuť jeho výkon ([65]).

([58]) Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).
([59]) Pozri rozhodnutie o začatí konania, odôvodnenie 88.
([60]) Pozri rozhodnutie o začatí konania, odôvodnenie 95.
([61]) Rozsudok Súdneho dvora z 22. septembra 2020, vec C-594/18 P, Rakúsko/Komisia (Hinkley Point C), ECLI:EU:C:2020:742, bod 44.
([62]) Rozhodnutie o začatí konania, oddiel 4.3.1.
([63]) Rozhodnutie o začatí konania, odôvodnenie 99.
([64]) Pozri rozsudok vo veci Achmea.
([65]) Pozri rozhodnutie o začatí konania, odôvodnenie 98.

(79) Okrem toho Komisia vyjadrila pochybnosti v súvislosti so zlučiteľnosťou rozsudku s vnútorným trhom, keďže by mohol viesť k vzniku diskriminácie na základe štátnej príslušnosti medzi investormi v rámci systému z roku 2007 na základe toho, či môžu alebo nemôžu pristúpiť k medzinárodnej arbitráži ([66]). Komisia sa predbežne domnievala, že takáto diskriminácia na základe štátnej príslušnosti by nebola zlučiteľná s právom Únie, a najmä s článkom 18 ZFEÚ ([67]).

(80) Po druhé, pokiaľ ide o pochybnosti v súvislosti so zlučiteľnosťou opatrenia s prípadnými príslušnými usmerneniami o štátnej pomoci, Komisia poukázala na usmernenia o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008 ([68]) (ďalej len „usmernenia o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008“) a usmernenie EEAG ([69]).

(81) Po prvé mala Komisia pochybnosti o tom, či opatrenie spĺňa podmienky stanovené v usmerneniach o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008. Komisia sa pýtala, či spätná náhrada ušlých budúcich peňažných tokov a úrokov z týchto súm (t. j. priznaná náhrada) môže byť kvalifikovaná ako rozvoj hospodárskej činnosti alebo mať stimulačný účinok v zmysle usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008 ([70]). Okrem toho Komisia vyjadrila pochybnosti o tom, či je pomoc primeraná a či neprimerane nenarušuje hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi ([71]).

(82) Po druhé mala Komisia pochybnosti aj o tom, či opatrenie spĺňa podmienky stanovené v usmernení EEAG. Komisia sa pýtala, či pomoc rozvíja hospodársku činnosť, či má stimulačný účinok a či je potrebná na rozvoj hospodárskej činnosti výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, či je primeraná a či neprimerane nenarušuje hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi ([72]).

7. PRIPOMIENKY TRETÍCH STRÁN OKREM SPOLOČNOSTI ANTIN

(83) Na základe výzvy Komisie na predloženie pripomienok podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ Komisia dostala pripomienky od 23 respondentov. Týchto 23 respondentov zahŕňalo investorov z EÚ a tretích krajín (ďalej len „investori“), jeden členský štát a mimovládnu organizáciu (ďalej len „MVO“).

(84) Zhrnutie pripomienok predložených týmito tretími stranami, pokiaľ sú relevantné pre posúdenie štátnej pomoci, je uvedené ďalej v texte (zoskupené podľa tém). Tieto pripomienky sa budú riešiť v príslušných častiach posúdenia (pozri oddiel 10).

7.1. Pripomienky k existencii pomoci

7.1.1. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok nepredstavuje štátnu pomoc*

(85) *Po prvé* viaceré tretie strany (najmä investori) tvrdia, že rozsudok nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, pretože kompenzuje opatrenie, ktoré nepredstavuje štátnu pomoc.

(86) Konkrétne tieto tretie strany tvrdia, že: 1. aby náhrada škody poskytnutá podľa vnútroštátneho práva predstavovala štátnu pomoc, musí kompenzovať poskytnutie neoprávnenej alebo nezlučiteľnej štátnej pomoci ([73]); 2. rozhodcovský rozsudok môže predstavovať štátnu pomoc len vtedy, ak základný systém, ktorý rozsudok kompenzuje, predstavuje neoprávnenú alebo nezlučiteľnú štátnu pomoc.

([66]) Tamže, odôvodnenia 101 až 102.
([67]) Tamže, odôvodnenia 101 až 102.
([68]) Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (Ú. v. EÚ C 82, 1.4.2008, s. 1).
([69]) Pozri poznámku pod čiarou č. 27.
([70]) Pozri rozhodnutie o začatí konania, odôvodnenia 108 až 118.
([71]) Tamže, odôvodnenia 119 až 131.
([72]) Tamže, odôvodnenia 132 až 153.
([73]) Rozsudok z 27. septembra 1988 vo veci C-106-120/87, Asteris/Grécko, ECLI:EU:C:1988:457, body 23 a 24; rozsudok z 12. decembra 2016 vo veci C-164/15 P, Komisia/Aer Lingus, ECLI:EU:C:2016:990, bod 72; rozsudok z 1. júla 2010 vo veci T-62/08, ThyssenKrupp Acciai Special Terni/Komisia, ECLI:EU:T:2010:268, body 59 a 60; rozsudok z 1. júla 2010 vo veci T-53/08, Taliansko/Komisia, ECLI:EU:T:2010:267, body 51 a 52.

(87) V tejto súvislosti tieto tretie strany tvrdia, že v rozsudku sa obnovuje systém odmeňovania, ktorý bol platný v čase vykonania investície spoločnosti Antin, t. j. zákon č. 54/1997 (systémy z rokov 1997 až 2007 vrátane systému z roku 2007 sa ďalej označujú ako „staré systémy“ ([74])), a mal by sa posudzovať len ako súčasť tohto systému, a nie ako samostatné opatrenie. V dôsledku toho sa tieto tretie strany domnievajú, že keďže staré systémy nepredstavujú štátnu pomoc, ani rozsudok nepredstavuje pomoc.

(88) Tieto tretie strany najmä tvrdia, že v rámci starých systémov sa neposkytovali štátne zdroje, pretože označenie opatrenia za štátnu pomoc sa musí posudzovať na základe judikatúry platnej v čase poskytnutia pomoci. Tvrdia, že podľa judikatúry platnej v čase zavedenia starých systémov mechanizmus poskytovania podpory v rámci starých systémov nezahŕňal štátne zdroje. Tieto tretie strany tvrdia, že mechanizmus financovania podľa starých systémov, ktorý bol podľa nich zavedený v roku 1997 a v každom prípade najneskôr v roku 2007, nezahŕňal štátne zdroje podľa judikatúry platnej počas ich vykonávania a do roku 2014 ([75]). Podľa názoru týchto tretích strán judikatúra platná v roku 2014 ([76]) nie je relevantná pre posúdenie starých systémov, ktoré od roku 2014 už platné neboli.

(89) *Po druhé* tretie strany tvrdia, že aj keby sa rozsudok mal posudzovať oddelene od starých systémov, nepredstavuje štátnu pomoc, pretože jediným základným dôvodom jeho vynesenia je škoda, ktorú spoločnosť Antin utrpela v dôsledku konania Španielska, ktoré porušilo Zmluvu o energetickej charte, a náhrada tejto škody neposkytuje spoločnosti Antin výhodu. V tejto súvislosti tretie strany ďalej tvrdia, že skutočnosťou, že náhrada sa priznáva podľa medzinárodných pravidiel (Zmluvy o energetickej charte) namiesto vnútroštátnych pravidiel, sa nemení povaha náhrady a že rozsudok je v každom prípade v súlade s príslušnými vnútroštátnymi pravidlami o náhrade škody. Niektoré tretie strany takisto tvrdia, že Zmluva o energetickej charte je súčasťou vnútroštátneho práva, pretože keď ju ratifikoval každý členský štát, každý z nich k nej individuálne pristúpil, a teda sa stala súčasťou jeho vnútroštátneho práva.

(90) *Po tretie* podľa názoru niektorých tretích strán, ak sa 45 % podiel spoločnosti Antin v každej zo spoločností Andasol považuje za čisto finančnú investíciu, pretože spoločnosť Antin spoločnosti Andasol neriadi, potom spoločnosť Antin nie je podnikom, a preto sa na vynesenie rozsudku určeného spoločnosti Antin pravidlá štátnej pomoci nevzťahujú ([77]).

7.1.2. *Pripomienky týkajúce sa povinnosti zdržať sa konania*

(91) Viaceré tretie strany tvrdia, že keďže rozsudok nepredstavuje štátnu pomoc, povinnosť zdržať sa konania podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ sa neuplatňuje. Podľa týchto tretích strán aj keby sa dospelo k záveru, že rozsudok predstavuje štátnu pomoc, povinnosť zdržať sa konania uplatniť nemožno, pretože súd nebol povinný prerušiť konanie.

7.1.3. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že aj keď sa starými systémami udeľuje štátna pomoc, predstavujú existujúcu pomoc*

(92) *Po prvé* viaceré tretie strany tvrdia, že aj keby staré systémy predstavovali štátnu pomoc, išlo by o existujúcu pomoc (pretože uplynula desaťročná premlčacia lehota), čo podľa nich znamená, že rozsudkom sa nekompenzuje neoprávnená alebo nezlučiteľná štátna pomoc, a preto nepredstavuje štátnu pomoc.

([74]) Vo vyjadreniach tretích strán a spoločnosti Antin sa pojem „starý systém“ používa na označenie systému podpory, ktorý bol zavedený zákonom č. 54/1997 z 27. novembra 1997 o sektore elektrickej energie a kráľovským dekrétom 2818/1998 z 23. decembra 1998 a ktorý bol ďalej zmenený v rokoch 2004 a 2007 a platil až do jeho zrušenia v roku 2013.

([75]) Tretie strany citujú najmä rozsudok Súdneho dvora z 13. marca 2001 vo veci C-379/98, PreussenElektra, ECLI:EU:C:2001:160.

([76]) Uznesenie Súdneho dvora z 22. októbra 2014 vo veci C-275/13, Elcogás SA/Aministración del Estado a Iberdrola SA, ECLI:EU:C:2014:2314.

([77]) Rozsudok z 10. januára 2006, vec C-222/04, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato, Cassa di Risparmio di San Miniato, ECLI:EU:C:2006:8, bod 111.

(93) Niektoré tretie strany konkrétne tvrdia, že ak by sa premlčacia lehota počítala odo dňa poskytnutia jednotlivých subvencií spoločnosti Antin v rámci starých systémov (čo by podľa nich bolo 24. apríla alebo 22. decembra 2009), uplynula by najneskôr 24. apríla alebo 22. decembra 2019. Na základe toho tieto tretie strany tvrdia, že aj keby staré systémy predstavovali pomoc, jednotlivé subvencie poskytnuté spoločnosti Antin predstavujú existujúcu pomoc. Tieto tretie strany ďalej tvrdia, že keďže náhrada škody predstavuje štátnu pomoc len vtedy, ak sa ňou kompenzuje neoprávnená alebo nezlučiteľná pomoc ([78]), skutočnosť, že subvencie poskytnuté spoločnosti Antin v rámci starých systémov predstavujú existujúcu pomoc, znamená, že rozsudok nepredstavuje štátnu pomoc.

(94) *Po druhé* tieto tretie strany tvrdia, že aj keby sa rozsudok považoval za štátnu pomoc, skutočnosť, že staré systémy (konkrétne jednotlivé subvencie poskytnuté spoločnosti Antin v rámci starých systémov) predstavovali existujúcu pomoc, znamená, že aj rozsudok predstavuje existujúcu pomoc. Podľa ich názoru je to preto, že inak by tá istá dávka nepodliehala vymáhaniu, ak by bola poskytnutá podľa starých systémov, ale podliehala by vymáhaniu, ak by bola poskytnutá vo forme rozsudku. Tieto tretie strany sa napokon domnievajú, že skutočnosť, že pomoc poskytnutá v rámci starých systémov predstavuje existujúcu pomoc, znamená, že aj pomoc spojená s rozsudkom predstavuje existujúcu pomoc, ktorú nemožno vymáhať na základe ich výkladu článku 17 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 ([79]).

(95) *Po tretie* niektoré tretie strany tvrdia, že rozsudok je neoddeliteľne spojený so starými systémami, a preto by sa mala pomoc považovať za poskytnutú v roku 1997, keď boli systémy prvýkrát zavedené, alebo najneskôr v roku 1998, keď boli prvýkrát vykonané kráľovským dekrétom 2818/1998. Podľa názoru týchto tretích strán premlčacia lehota uplynula v roku 2008, zatiaľ čo úpravy starých systémov v rokoch 2004 a 2007 nepredstavujú podstatné zmeny, ktoré by mali vplyv na posúdenie zlučiteľnosti a ktoré by mohli zmeniť kvalifikáciu pomoci z existujúcej na novú.

7.1.4. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že pomoc bola poskytnutá v čase, keď spoločnosť Antin dostala subvenciu v rámci starých systémov, a nie v čase vydania rozsudku*

(96) Niekoľko tretích strán tvrdí, že na základe judikatúry vo veci Asteris ([80]) je náhrada škody neoddeliteľne spojená s opatrením, za ktoré sa náhrada priznáva.

(97) Tieto tretie strany najmä tvrdia, že rozsudok a opatrenie, ktoré je jeho základom, sú vnútorne prepojené a že pomoc obsiahnutá v rozsudku bola poskytnutá, keď spoločnosť Antin dostala subvencie v rámci starých systémov. V nadväznosti na to tieto tretie strany tvrdia, že rozsudok je len vyhlásením o obnovení práva na získanie pomoci podľa starých systémov. Podľa ich názoru vzhľadom na to, že rozsudok bol vynesený s cieľom obnoviť práva stanovené v rámci starých systémov, nie je správne domnievať sa, že pomoc bola poskytnutá vydaním rozsudku.

(98) Niektoré tretie strany tvrdia, že rozhodnutie rozhodcovského súdu, ktorým sa od jednej strany vyžaduje, aby zaplatila už splatné, ale ešte nezaplatené sumy, by sa nemalo považovať za rozhodnutie o poskytnutí novej štátnej pomoci.

7.1.5. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok nemožno pripísať Španielsku*

(99) Niekoľko tretích strán tvrdí, že pripísateľnosť rozsudku nemôže byť založená na pristúpení Španielska k Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov alebo k Zmluve o energetickej charte, pretože podľa ich názoru z rozhodnutia o začatí konania nevyplýva, že základným systémom je Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov alebo Zmluva o energetickej charte, ale len rozsudok.

(100) Okrem toho tieto tretie strany tvrdia, že vzhľadom na záväzky Španielska vyplývajúce z medzinárodného práva sa Španielsko nemôže rozhodnúť sumu podľa rozsudku nevyplatiť. Konkrétne tvrdia, že ak existujú právne povinnosti, na ich dodržiavanie nemožno požadovať „rozhodnutie“ o ich dodržiavaní.

([78]) Rozsudok z 28. júna 2019, T-624/15, T-694/15 a T-704/15, European Food a i./Komisia, ECLI:EU:T:2019:423, bod 103.
([79]) Pozri poznámku pod čiarou č. 60.
([80]) Rozsudok Súdneho dvora z 27. septembra 1988 v spojených veciach 106 až 120/87, Asteris AE a i./Helénska republika a Európske hospodárske spoločenstvo, ECLI:EU:C:1988:457.

7.1.6. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok je pripísateľný Španielsku*

(101) Jedna tretia strana opakuje posúdenie Komisie v odôvodnení 82 rozhodnutia o začatí konania, že vyplatenie sumy podľa rozsudku je pripísateľné Španielsku, pretože Španielsko dobrovoľne súhlasilo s pristúpením k Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov a Zmluve o energetickej charte. Táto tretia strana sa takisto domnieva, že podľa judikatúry Súdneho dvora ([81]) by akékoľvek vyplatenie sumy podľa rozsudku zo strany Španielska nevyplývalo z platnej rozhodcovskej dohody ani z platnej povinnosti vyplatiť sumu podľa rozsudku podľa zmluvných záväzkov Španielska, a teda by bolo úplne pripísateľné Španielsku.

7.1.7. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudkom sa nemôže narušiť hospodárska súťaž*

(102) Viaceré tretie strany tvrdia, že pomoc poskytnutá na základe rozsudku nemôže narušiť hospodársku súťaž a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, pretože spoločnosť Antin predala svoje elektrárne v auguste 2017 a odvtedy do infraštruktúry energie z obnoviteľných zdrojov neinvestovala.

7.1.8. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že vyplatenie sumy podľa rozsudku predstavuje štátnu pomoc*

(103) Jedna tretia strana tvrdí, že vyplatenie sumy podľa rozsudku by predstavovalo štátnu pomoc, pretože by viedlo k náhrade škody spôsobenej zrušením neoprávneného systému pomoci posúdeného v rozhodnutí Komisie z roku 2017. Okrem toho táto tretia strana tvrdí, že vyplatenie sumy podľa rozsudku by spĺňalo všetky podmienky stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže výhodu náhrady by mala k dispozícii len spoločnosť Antin a mala by sa financovať zo štátnych prostriedkov, t. j. zo španielskeho rozpočtu. Podľa jej názoru sa môže rozsudkom tiež narušiť hospodárska súťaž na vnútornom trhu, keďže spoločnosti skupiny Antin investujú do sektora OZE, ktorý bol liberalizovaný na úrovni Únie. Jedna tretia strana tvrdí, že rozsudok, ktorý znamená obnovenie neoprávneného opatrenia pomoci v prospech vybraných podnikov, je štátnou pomocou.

7.2. **Pripomienky k zlučiteľnosti pomoci**

7.2.1. *Pripomienky, podľa ktorých by sa pomoc mala vyhlásiť za nezlučiteľnú, pretože nie je v súlade so zmluvami EÚ*

(104) Jedna tretia strana tvrdí, že rozsudok môže byť v rozpore s ustanoveniami zmlúv EÚ, konkrétne s článkom 18 ZFEÚ, v ktorom sa zakazuje akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti, pretože iní španielski investori v rovnakej situácii ako spoločnosť Antin, ako aj investori z iných členských štátov nemajú prístup k rozhodcovskému mechanizmu stanovenému v článku 26 Zmluvy o energetickej charte. Okrem toho sa podľa tejto strany vzhľadom na rozsudok vo veci Komstroy musí článok 26 Zmluvy o energetickej charte vykladať v tom zmysle, že sa nevzťahuje na spory medzi členským štátom a investorom z iného členského štátu týkajúce sa investície, ktorú tento investor uskutočnil v prvom členskom štáte.

(105) Ďalšia tretia strana tvrdí, že ak Komisia zistí porušenie sekundárnych právnych predpisov Únie, je povinná vyhlásiť pomoc za nezlučiteľnú s vnútorným trhom bez akéhokoľvek ďalšieho posúdenia ([82]). Podľa jej názoru bol rozsudok prijatý na nezákonnom základe v súlade s judikatúrou ([83]), z ktorej vyplýva, že členské štáty sú povinné spochybniť platnosť zriadenia rozhodcovských tribunálov a platnosť všetkých rozsudkov, ktoré sú výsledkom investičných rozhodcovských konaní v rámci EÚ. Pomoc poskytnutá na tomto základe sa teda nemusí považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom a nie je potrebné skúmať zlučiteľnosť pomoci podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ alebo usmernení k štátnej pomoci.

([81]) Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 2. septembra 2021, vec C-741/19, République de Moldavie/Komstroy LLC, ECLI:EU:C:2021:655 a rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 26. októbra 2021, vec C-109/20, Republiken Polen/PL Holdings Sàrl, ECLI:EU:C:2021:875.

([82]) Rozsudok Súdneho dvora z 22. septembra 2020, vec C-594/18 P, Rakúsko/Komisia (Hinkley Point C), ECLI:EU:C:2020:742, bod 100.

([83]) Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 2. septembra 2021, vec C-741/19, République de Moldavie/Komstroy LLC, ECLI:EU:C:2021:655 a rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 26. októbra 2021, vec C-109/20, Republiken Polen/PL Holdings Sàrl, ECLI:EU:C:2021:875.

7.2.2. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že aj keď sa rozsudok vo veci Komstroy vzťahuje na Zmluvu o energetickej charte, neznamená to, že rozsudok predstavuje nezlučiteľnú štátnu pomoc, ktorá podlieha vymáhaniu*

(106) Niekoľko tretích strán tvrdí, že aj keby sa rozsudkom vo veci Komstroy ani stanoviskom 1/20 ([84]) neodôvodňovalo alebo nepotvrdzovalo uplatňovanie zásady Achmea na subvencie podľa Zmluvy o energetickej charte, nemalo by to automaticky za následok, že by sa považovali za nezlučiteľnú štátnu pomoc, ktorá podlieha vymáhaniu.

(107) Viaceré tretie strany konkrétne tvrdia, že keď sa v rozsudku vo veci Komstroy uvádza, že zásada Achmea sa vzťahuje aj na Zmluvu o energetickej charte, ide podľa nich o *obiter dictum*, ktoré nemá právnu silu, a toto tvrdenie vychádzalo z teoretického prípadu, ktorý by nikdy nebol predmetom práva Únie.

(108) Okrem toho tieto tretie strany tvrdia, že Súdny dvor vo svojom stanovisku 1/20 odmietol rozhodnúť o tom, či je návrh modernizovanej Zmluvy o energetickej charte zlučiteľný s právom Únie, a teda nerozhodol o tom, či by prípadná náhrada podľa Zmluvy o energetickej charte mohla predstavovať štátnu pomoc.

(109) Niektoré tretie strany takisto tvrdia, že aj keď sa zásada Achmea uplatňuje, neznamená to automaticky, že rozsudok sa má považovať za nezlučiteľnú štátnu pomoc, pretože ak je právo Únie nižšej právnej sily (v tomto prípade Zmluva o energetickej charte) v rozpore s primárnym právom Únie (v tomto prípade so zásadou Achmea v kombinácii s pravidlami štátnej pomoci), protichodné ustanovenia sa musia zosúladiť, namiesto toho, aby sa predpokladalo, že primárne právo Únie má automaticky prednosť pred iným právom Únie založeným na Zmluve o energetickej charte.

7.2.3. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok neznamená diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti*

(110) Viaceré tretie strany tvrdia, že keďže by sa rozsudok mal považovať za súčasť starých systémov, nevedie to k žiadnej diskriminácii, keďže z neho môžu mať prospech všetci investori, ktorí spĺňajú podmienky stanovené v tomto systéme. Podľa názoru týchto tretích strán je argument Komisie, že diskriminácia medzi rôznymi investormi (najmä voči španielskym investorom) spočíva v tom, že nie všetci investori, ktorí mali prospech zo starých systémov, majú prístup k medzinárodnému rozhodcovskému konaniu podľa Zmluvy o energetickej charte, založený na nesprávnom predpoklade, že Zmluva o energetickej charte je súčasťou starých systémov alebo že samotnú Zmluvu o energetickej charte možno považovať za schému štátnej pomoci. Tieto tretie strany takisto dodávajú, že nie je vylúčené, že španielski investori môžu žiadať o náhradu škody podľa ustanovení vnútroštátneho práva alebo podľa akéhokoľvek iného mechanizmu urovnávania sporov, na ktorom sa prípadne dohodli.

(111) Okrem toho tieto tretie strany tvrdia, že aj v prípade, ak by sa Zmluva o energetickej charte považovala za súčasť starých systémov, argument Komisie týkajúci sa diskriminácie na základe štátnej príslušnosti by sa mal chápať tak, že znamená diskrimináciu na základe miesta usadenia investora. Tento druh diskriminácie podľa nich neporušuje žiadne ustanovenia zmlúv EÚ a štátna pomoc je v tomto zmysle podľa definície diskriminačná, keďže sa poskytuje príjemcom usadeným v členskom štáte, ktorý pomoc poskytuje.

(112) Napokon tieto tretie strany tvrdia, že ak sa má rozsudok skúmať ako pomoc *ad hoc*, oddelene od starých systémov, nedochádza k diskriminácii, pretože nie je možné porovnanie s inou subvenciou.

7.2.4. *Pripomienka, v ktorej sa tvrdí, že rozhodcovské rozsudky nemusia nevyhnutne narúšať prednosť práva Únie*

(113) Niektoré tretie strany vo svojich písomných pripomienkach tvrdia, že bežný postup notifikácie štátnej pomoci zabezpečuje zákonnosť rozhodcovských rozsudkov podľa práva Únie (konkrétne sa ním podľa tretích strán zachovávajú „autonómia“ práva EÚ, „konzistentnosť a jednotnosť výkladu práva EÚ“, „práva jednotlivcov“, dohľad Súdneho dvora a „účinnosť práva EÚ“), pretože ak členský štát dodrží postup notifikácie, je možné zachovať právomoci Súdneho dvora v oblasti preskúmania zlučiteľnosti rozhodcovského rozsudku s právom Únie.

([84]) Stanovisko Súdneho dvora zo 16. júna 2022 podľa článku 218 ods. 11 ZFEÚ (modernizovaná Zmluva o energetickej charte), vec Avis 1/20, ECLI:EU:C:2022:485.

(114) Podľa ich názoru mal Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci Achmea zohľadniť, že keďže členské štáty sú povinné plniť si povinnosti vyplývajúce z článku 108 ods. 3 ZFEÚ, notifikáciou sa táto vec zaraďuje do pôsobnosti práva Únie, a teda do pôsobnosti súdov Únie.

7.2.5. *Pripomienky, podľa ktorých má opatrenie stimulačný účinok*

(115) Niekoľko tretích strán tvrdí, že spoločnosť Antin aktívne riadila spoločnosti Andasol, a teda nad nimi vykonávala dostatočnú kontrolu, a preto spoločnosť Antin a spoločnosti Andasol predstavujú jednu hospodársku jednotku, čo podľa nich znamená, že spoločnosť Antin sa zaoberala výrobou elektriny z obnoviteľných zdrojov. V nadväznosti na to tieto tretie strany tvrdia, že pomoc obsiahnutá v rozsudku by sa mala považovať za pomoc poskytnutú aj na činnosti spoločností Andasol v oblasti obnoviteľných zdrojov a skutočnosť, že tieto spoločnosti splnili stimulačný účinok tým, že požiadali o pomoc, keď sa zaregistrovali v rámci starých systémov, takisto znamená, že spoločnosť Antin spĺňa kritérium stimulačného účinku. Tieto tretie strany poukazujú na skutočnosť, že keďže príjemcovia podľa starých systémov boli považovaní za príjemcov spĺňajúcich podmienky v čase ich zriadenia, považujú sa za príjemcov, ktorí spĺňajú podmienky aj počas celej životnosti elektrárne, teda aj v roku 2013 a 2018, v závislosti od okamihu vynesenia rozsudku.

(116) Niektoré tretie strany takisto tvrdia, že spoločnosti Andasol predstavujú účelovo vytvorené spoločnosti, a preto je súhlas členského štátu s poskytnutím pomoci neoddeliteľnou súčasťou ich zriadenia. Okrem toho v prípade spoločnosti Antin a spoločností Andasol, ktoré sa majú považovať za jednu hospodársku jednotku, nemá význam skutočnosť, že spoločnosť Antin, ktorá kúpila spoločnosti Andasol v roku 2011, ich v roku 2017 opäť predala.

(117) Okrem toho viaceré tretie strany tvrdia, že stimulačný účinok by sa nemal posudzovať podľa oddielu 3.2.4.2 usmernenia EEAG, ako navrhuje Komisia v rozhodnutí o začatí konania, pretože rozsudok je súčasťou starých systémov a nie je individuálne notifikovateľnou pomocou a kapacita elektrární Andasol nepresahuje 250 MW, ako sa vyžaduje v bode 20 usmernenia EEAG.

(118) Niektoré tretie strany tvrdia, že rozhodcovský rozsudok nemusí mať nevyhnutne stimulačný účinok, pretože sa o ňom rozhodlo po uskutočnení investície, pretože podľa ich názoru tvorí súčasť pomoci, ktorá bola najprv sľúbená a vytvorila legitímne očakávania, na základe ktorých sa určila obchodná životaschopnosť investície.

7.2.6. *Pripomienky, v ktorých sa uvádza, že pomoc je zlučiteľná podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001, usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008 a usmernenia EEAG*

(119) Viaceré tretie strany tvrdia, že na rozdiel od posúdenia Komisie je možné rozsudok posudzovať podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008, ak sa má považovať za súčasť starých systémov. Podľa názoru týchto tretích strán možno spoločnosť Antin považovať za spoločnosť, ktorá vykonáva činnosť spoločností Andasol, konkrétne výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, a teda tvorí so spoločnosťami Andasol „jeden podnik“. Získaním 45 % podielu v spoločnostiach Andasol vykonáva spoločnú riadiacu kontrolu nad spoločnosťami Andasol spolu so spoločnosťou RREEF Infrastructure (G.P.) Limited a RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.

(120) Okrem toho tieto tretie strany tvrdia, že nie je prirodzené tvrdiť, že investor sa podieľa na výrobe energie z obnoviteľných zdrojov, ak tvorí hospodársku jednotku s elektrárňou alebo ju riadi, pretože spoločnosť prevádzkujúca elektráreň je len nástrojom na prijímanie podpory, zatiaľ čo investor je ten, kto preberá všetky riziká a prijíma dôležité rozhodnutia týkajúce sa prevádzky elektrárne. Ak teda Komisia schváli pomoc pre spoločnosť prevádzkujúcu elektráreň na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, pomoc sa musí považovať za pomoc v prospech výroby energie z obnoviteľných zdrojov bez ohľadu na to, či sa zisky vyplácajú spoločnosti prevádzkujúcej elektráreň alebo priamo akcionárovi. Podľa názoru týchto tretích strán sa v každom prípade zdá, že v rozhodovacej praxi Komisie mnohí príjemcovia pomoci nemuseli nevyhnutne vlastniť akcie alebo mať kontrolu nad riadením elektrární a vlastníctvo minimálneho percenta akcií projektovej elektrárne nikdy nebolo podmienkou poskytnutia pomoci v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Tieto tretie strany napokon zdôrazňujú, že skutočnosť, že určitá podpora je technicky zameraná na výrobu elektrickej energie zo zemného plynu, nemá vplyv na posúdenie zlučiteľnosti, pretože používanie zemného plynu je časovo obmedzené, súvisí s úvahami o účinnosti a bolo v mnohých prípadoch povolené rozhodnutiami Komisie.

(121) Niektoré tretie strany tvrdia, že starými systémami sa napravilo zlyhanie trhu, keďže v prípade chýbajúcej podpory by sa do technológií OZE neinvestovalo dostatočne. Podľa ich názoru to bolo v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001 ([85]) (ďalej len „usmernenia o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001“). Tieto strany vo všeobecnosti tvrdia, že Španielsko a Komisia uznali staré systémy za vhodné politické nástroje na efektívne a účinné prilákanie kapacity OZE.

(122) Konkrétne tieto strany tvrdia, že staré systémy kompenzovali len rozdiel medzi výrobnými nákladmi na energiu z obnoviteľných zdrojov a trhovou cenou počas životnosti elektrárne, pretože cieľové výnosy projektu po zdanení v priemernej výške 7 % – 9,5 % pre zariadenia na výrobu energie z OZE v rámci starých systémov sú v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001, keďže by neznamenali nadmernú náhradu ([86]). V nadväznosti na to tieto strany tvrdia, že cieľové výnosy Španielska v rámci starých systémov sú v súlade s výnosmi, ktoré Komisia bežne povoľuje pre iné systémy podpory OZE podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001.

(123) Okrem toho tie isté strany tvrdia, že staré systémy by boli zlučiteľné s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008 a usmernením EEAG. Tieto strany najmä tvrdili, že staré systémy mali stimulačný účinok, ktorý podnietil značné investície do španielskych OZE, ktoré boli potrebné na to, aby Španielsko mohlo dosiahnuť dlhodobé ciele v oblasti obnoviteľných zdrojov.

(124) Niektoré tretie strany tvrdia, že pomoc poskytnutá na základe rozsudku je podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008 primeraná, keďže cieľová miera návratnosti Španielska na roky 2008 až 2013 bola 7 % – 10 %, teda pod rozpätím návratnosti 10 % – 13 %, ktoré Komisia schválila v rovnakom období pre iné systémy podpory OZE.

(125) V prípade, že sa posudzovanie vykonáva podľa usmernenia EEAG, tieto tretie strany tvrdia, že hoci pomoc nebola poskytnutá na základe súťažného ponukového konania, podľa bodu 128 usmernenia EEAG je pomoc stále zlučiteľná, ak nevedie k nadmernej náhrade. Takisto tvrdia, že v rozhodnutí Komisie z roku 2017 nebola stanovená maximálna miera návratnosti, a preto podľa nich z tohto dôvodu nemožno vylúčiť, že miera návratnosti vo výške 9 % je v rámci rozpätia 10 – 11 % miery návratnosti schválenej Komisiou v rokoch 2014 – 2020 a že by bola pomoc zlučiteľná.

(126) Okrem toho tieto tretie strany tvrdia, že pomoc neprimerane nenarušuje hospodársku súťaž a obchod. Spoločnosti Andasol nemajú nízku úroveň produktivity a sú finančne zdravé a poskytnutie pomoci spoločnosti Antin nevedie k získaniu významného vplyvu na trhu, zmene obchodných tokov, zmene dynamiky hospodárskej súťaže alebo udržaniu investičného podniku nad vodou. Okrem toho títo investori nesúhlasia s názorom Komisie, že spoločnosť Antin získala na základe rozsudku dodatočnú výhodu k výhode, ktorú získali ostatní príjemcovia, pretože náhrada poskytnutá spoločnosti Antin nebráni tomu, aby aj ostatní investori mohli žiadať o náhradu škody podľa vnútroštátneho práva, ktorá by mohla byť ešte vyššia ako náhrada spoločnosti Antin.

7.2.7. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok a systém z roku 2013 sú v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001, usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008 a usmernením EEAG*

(127) Niektoré strany vo svojich písomných pripomienkach tvrdili, že rozsudok je zlučiteľný s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001 ako náhrada pomoci, ktorú Španielsko poskytlo v rámci starých systémov, ktoré boli podľa ich názoru zlučiteľné podľa tých istých usmernení. Konkrétne tieto tretie strany tvrdia, že keďže pomoc v rámci systému z roku 2013 je oveľa nižšia ako podpora v rámci starých systémov, rozsudkom sa nahrádza len časť rozdielu medzi finančnou podporou v rámci starých systémov a systému z roku 2013 a samotné staré systémy neposkytovali nadmernú náhradu. Podľa názoru týchto strán z toho vyplýva, že rozsudkom sa spoločnosti Antin nepriznáva nadmerná náhrada. Na základe tohto odôvodnenia strany tvrdia, že pomoc podľa rozsudku je primeraná. Tieto strany podobne tvrdia, že niekoľko vzorových rozsudkov (s podobným právnym základom ako uvedený rozsudok) nevedie k nadmernej náhrade pre príjemcov a sú primerané podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001.

([85]) Pravidlá Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (Ú. v. ES C 37, 4.2.2001, s. 3).

([86]) Na podporu tohto tvrdenia tretia strana posudzuje tri analýzy vypracované španielskymi vládnymi inštitúciami (konkrétne správu CNE č. 3/2007, správu IDAE, ekonomický rámec pre rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov – investičné náklady, výnosy a stimuly pre odvetvie koncentrovanej slnečnej energie, konferencia organizovaná spoločnosťou CNE o skutočnom rozvoji a vývoji energie z obnoviteľných zdrojov v Španielsku, Madrid, 11. decembra 2007, a správu Národnej komisie pre trhy a hospodársku súťaž z októbra 2018, v ktorej sa posudzuje WACC pre španielske investície do obnoviteľných zdrojov).

(128) Okrem toho tieto tretie strany tvrdia, že rozsudok je pre OZE prínosom, pretože je dôležitým signálom pre potenciálnych investorov do OZE, keďže prípadné vyplatenie sumy podľa rozsudku Španielskom by ukázalo, že Španielsko je ochotné dodržiavať svoje medzinárodné záväzky vyplývajúce zo Zmluvy o energetickej charte a malo by pozitívny vplyv na právnu istotu a predvídateľnosť. Okrem toho skutočnosť, že sumy sa vyplácajú investorom a nie zariadeniam OZE, podľa názoru týchto tretích strán odráža hospodársku realitu.

7.2.8. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok možno posúdiť podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ*

(129) Niektoré tretie strany tvrdia, že aj keď by sa posúdenie zlučiteľnosti rozsudku malo vykonať na základe samostatného posúdenia rozsudku, Komisia v prípadoch náhrady škody za skoršie zatvorenie zariadení na fosílne palivá posúdila zlučiteľnosť pomoci priamo na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, pretože rozsudok nespadal pod príslušné usmernenia o pomoci.

7.2.9. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že pomoc nie je zlučiteľná s usmernením EEAG*

(130) Jedna tretia strana zastáva názor, že relevantným momentom poskytnutia pomoci by bol dátum vynesenia rozsudku súdom, t. j. 15. jún 2018, a preto by sa zlučiteľnosť opatrenia s vnútorným trhom mala posudzovať podľa usmernenia EEAG.

(131) Okrem toho táto strana tvrdí, že pomoc nie je v súlade s bodmi 23 a 31 usmernenia EEAG, keďže vykonanie rozsudku by neviedlo k zvýšenému príspevku k environmentálnym cieľom Únie. Účelom poskytnutia pomoci by bolo splnenie medzinárodných záväzkov Španielska vyplývajúcich zo Zmluvy o energetickej charte. Podľa názoru tejto strany opatrenie nespĺňa požiadavky na stimulačný účinok stanovené v bode 49 usmernenia EEAG, pretože zariadenia spoločnosti Antin naďalej vyrábali energiu z obnoviteľných zdrojov napriek zníženiu výšky podpory v dôsledku zmien systému z roku 2007. Táto strana napokon tvrdí, že opatrenie nie je primerané podľa bodu 69 usmernenia EEAG, pretože odmena vyplývajúca z rozhodnutia bola vypočítaná podľa metódy DCF a presahuje primeranú mieru návratnosti investícií stanovenú Španielskom v rámci systému prevádzkovej pomoci pre výrobcov energie z OZE. Tento prvok podľa tretej strany takisto potvrdzuje diskriminačný charakter notifikovaného opatrenia, ktoré nie je dostupné pre všetkých investorov, a teda zvyšuje vnútornú mieru návratnosti spoločnosti Antin nad rámec bežnej miery návratnosti pozorovanej v odvetví energie z obnoviteľných zdrojov v Španielsku.

7.2.10. *Ďalšie pripomienky tretích strán*

(132) Viaceré tretie strany tvrdia, že v tomto prípade notifikujúci orgán nechce, aby bolo notifikované opatrenie schválené, a podľa ich názoru môže Španielsko zneužiť postup notifikácie a porušiť zásady dobrej správy a lojálnej spolupráce tvrdením, že nemá k dispozícii určité informácie. Tieto tretie strany tvrdia, že Španielsko týmto spôsobom bráni tomu, aby Komisia schválila notifikované opatrenie pomoci. Okrem toho viaceré tretie strany tvrdia, že investori majú legitímne očakávania, že rozhodcovská doložka Zmluvy o energetickej charte je platná a že rozsudky vydané zriadenými rozhodcovskými súdmi podľa Zmluvy o energetickej charte sú záväzné z hľadiska práva Únie aj medzinárodného práva z dôvodu i) pristúpenia Únie ku Zmluve o energetickej charte na viac ako 25 rokov (v roku 1994) bez toho, aby pripojila akékoľvek výhrady k rozhodcovskej doložke v rámci EÚ; ii) zásady Achmea, ktorá bola zavedená v marci 2018, predstavuje nový výklad práva Únie a nemá retroaktívny účinok ([87]); iii) skutočnosti, že značný počet rozhodcovských konaní, ktorých účastníkmi boli investori z EÚ a členské štáty, sa uskutočnil na základe uplatnenia rozhodcovskej doložky v článku 26 Zmluvy o energetickej charte bez toho, aby sa Komisia odvolávala na zákaz rozhodcovských doložiek v rámci EÚ; iv) zásady právnej istoty; v) v súlade s ustálenou judikatúrou, v ktorej sa stanovuje, že príjemca pomoci má legitímne očakávania, ak sa neodvolateľne zapojil do projektu, na ktorý bola poskytnutá pomoc, dlhý čas predtým, ako Komisia posúdila opatrenie pomoci.

([87]) Rozsudok z 19. decembra 2012, C-288/11, Mitteldeutsche Flughafen AG/Komisia, ECLI:EU:C:2012:821; rozsudok z 24. októbra 2002, vec C-82/01 P, Aéroports de Paris/Komisia Európskych spoločenstiev, ECLI:EU:C:2002:617.

(133) Niekoľko ďalších tretích strán tvrdí, že prístup, ktorý Španielsko a Komisia uplatnili v tomto konaní, vytvára precedens, ktorý podľa ich názoru poškodí právny štát a investičné prostredie v Únii. Okrem toho tieto strany tvrdia, že stanovisko Komisie uvedené v rozhodnutí o začatí konania by viedlo k sporom s globálnymi inštitúciami (ako je Svetová banka), súdnymi orgánmi tretích krajín, ako aj konzorciom viac ako 50 investorov do energie z obnoviteľných zdrojov.

8. PRIPOMIENKY SPOLOČNOSTI ANTIN

8.1. Pripomienky k existencii pomoci

8.1.1. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že vynesenie rozsudku nepredstavuje štátnu pomoc*

(134) Spoločnosť Antin odkazuje na úvahy Komisie v odôvodneniach 73 až 77 rozhodnutia o začatí konania, podľa ktorých na základe rozsudku vo veci Asteris, aby náhrada škody poskytnutá podľa vnútroštátneho práva predstavovala štátnu pomoc, musí kompenzovať poskytnutie neoprávnenej alebo nezlučiteľnej štátnej pomoci. Podľa jej názoru ak náhrada (v tomto prípade vo forme rozsudku) kompenzuje opatrenie poskytnuté podľa vnútroštátneho práva (v tomto prípade Zmluvy o energetickej charte, ktorá sa stala súčasťou vnútroštátneho práva jej ratifikáciou Španielskom), ktoré buď nepredstavuje štátnu pomoc, alebo predstavuje existujúcu pomoc, potom toto opatrenie nie je v rozpore s právom Únie (o štátnej pomoci), a teda náhrada za toto opatrenie nepredstavuje pomoc. Na základe týchto úvah spoločnosť Antin tvrdí, že rozsudok môže predstavovať štátnu pomoc len vtedy, ak staré systémy predstavovali buď neoprávnenú, alebo nezlučiteľnú štátnu pomoc. Okrem toho spoločnosť Antin tvrdí, že rozsudok by sa mal v každom prípade posudzovať ako súčasť starých systémov, pretože potvrdzuje jej už existujúce právo na financovanie v rámci starých systémov. Keďže staré systémy nepredstavovali štátnu pomoc, ani rozsudok nepredstavuje pomoc.

(135) Spoločnosť Antin najmä tvrdí, že staré systémy neznamenali poskytnutie štátnych zdrojov, pretože označenie opatrenia za štátnu pomoc sa musí posudzovať na základe judikatúry existujúcej v čase poskytnutia pomoci. Podľa judikatúry platnej v čase zavedenia starých systémov mechanizmus poskytovania podpory v rámci starých systémov nezahŕňal štátne zdroje. Spoločnosť Antin tvrdí, že mechanizmus financovania podľa starých systémov, ktorý bol zavedený už v roku 1997 a v každom prípade najneskôr v roku 2007, nezahŕňal štátne zdroje podľa judikatúry platnej počas jeho vykonávania a do roku 2014 ([88]). Spoločnosť Antin konkrétnejšie tvrdí, že úloha Národnej komisie pre trhy a hospodársku súťaž bola obmedzená na vyberanie poplatkov za prístup do siete a ich rozdeľovanie príjemcom. Národná komisia pre trhy a hospodársku súťaž nemala žiadnu možnosť rozdeliť finančné prostriedky na iné účely, ako sú stanovené zákonom, ani zmeniť výšku platieb, takže príslušné finančné prostriedky sa v žiadnom okamihu nedostali do vlastníctva alebo dispozície Národnej komisie pre trhy a hospodársku súťaž. Štát preto nad týmito prostriedkami nemá žiadnu kontrolu. Podľa spoločnosti Antin judikatúra platná v roku 2014 ([89]) nie je relevantná pre posúdenie starých systémov, ktoré od roku 2014 už platné neboli. Aj keby sa napokon staré systémy posudzovali na základe judikatúry platnej v čase prijatia tohto rozhodnutia, nezahŕňali štátne zdroje, pretože ich mechanizmus financovania je podobný mechanizmu, ktorý Súdny dvor posudzoval vo veci EEG ([90]).

(136) Okrem toho spoločnosť Antin tvrdí, aj keby sa rozsudok mal posudzovať oddelene od starých systémov, nepredstavuje štátnu pomoc, pretože jediným základným dôvodom jeho vynesenia je škoda, ktorú spoločnosť Antin utrpela v dôsledku konania Španielska, ktoré porušilo Zmluvu o energetickej charte, a teda spoločnosti Antin výhodu v súvislosti s rozsudkom vo veci Asteris neposkytuje. Kompenzačnú povahu rozsudku potvrdzuje aj skutočnosť, že postupy urovnávania sporov podľa článku 26 Zmluvy o energetickej charte sa týkajú len investorov, a nie príjemcov podľa starých systémov. Pokiaľ ide o spoločnosť Antin, rozsudok bol vynesený pre investorov (spoločnosť Antin),

([88]) Podľa spoločnosti Antin ide o judikatúru vo veci PreussenElektra (pozri rozsudok Súdneho dvora z 13. marca 2001 vo veci C-379/98, PreussenElektra, ECLI:EU:C:2001:160).
([89]) Podľa spoločnosti Antin ide o judikatúru vo veci Elcogas (pozri uznesenie Súdneho dvora z 22. októbra 2014, Elcogás SA/Administración del Estado a Iberdrola SA, vec C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314).
([90]) Rozsudok z 28. marca 2018, Nemecko/Komisia, vo veci C-405/16, ECLI:EU:C:2019:268.

a nie príjemcov podľa starých systémov, t. j. spoločnosti Andasol. Spoločnosť Antin ďalej tvrdí, že skutočnosť, že náhrada sa priznáva podľa medzinárodných pravidiel (t. j. Zmluvy o energetickej charte) namiesto vnútroštátnych pravidiel, nemení jej povahu náhrady škody a že rozsudok je v každom prípade v súlade s príslušnými vnútroštátnymi pravidlami o náhrade škody.

(137) Spoločnosť Antin napokon tvrdí, že jej práva na 45 % podiel v každej zo spoločností Andasol sa považujú za čisto finančnú investíciu, pretože spoločnosť Antin spoločnosti Andasol neriadi, teda spoločnosť Antin nie je podnikom, a preto sa na vynesenie rozsudku určeného spoločnosti Antin pravidlá štátnej pomoci nevzťahujú.

8.1.2. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok nemožno pripísať Španielsku*

(138) Spoločnosť Antin tvrdí, že keďže staré systémy nezahŕňali štátne zdroje, nejde o štátnu pomoc a posúdenie pripísateľnosti nie je relevantné. Ak sa však má rozsudok posudzovať oddelene od starých systémov, jeho pripísateľnosť nemôže byť založená na pristúpení Španielska k Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov alebo k Zmluve o energetickej charte, pretože podľa jej názoru Komisia v rozhodnutí o začatí konania nenaznačila, že základným systémom jej Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov alebo Zmluva o energetickej charte. Ako možno naopak vyvodiť z odôvodnení 10 a 36 až 44 rozhodnutia o začatí konania, predpokladá sa, že rozsudok je buď samotným opatrením *ad hoc*, alebo sa ním obnovujú staré systémy.

(139) Okrem toho spoločnosť Antin tvrdí, že vzhľadom na záväzky Španielska vyplývajúce z medzinárodného práva sa Španielsko nemôže rozhodnúť sumu podľa rozsudku nevyplatiť. Konkrétne tvrdí, že ak existujú právne povinnosti, na ich dodržiavanie nemožno požadovať „rozhodnutie“ o ich dodržiavaní. Podľa názoru spoločnosti Antin skutočnosť, že Španielsko pri oznámení rozsudku výslovne požiadalo Komisiu, aby ho neschválila, dokazuje, že Španielsko nemá žiadnu právomoc rozhodovať o vyplatení sumy podľa daného rozsudku.

8.1.3. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudkom sa nemôže narušiť hospodárska súťaž*

(140) Spoločnosť Antin tvrdí, že ak sa má rozsudok posudzovať oddelene od starých systémov, nemôže narušiť hospodársku súťaž ani ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, pretože spoločnosť Antin predala svoju investíciu do elektrární Andasol v auguste 2017 a odvtedy neinvestovala do odvetvia energetiky v Únii, ani nedrží žiadne akciové podiely v žiadnej inej spoločnosti, ktorá pôsobí v tomto odvetví v Únii.

8.1.4. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že aj keby staré systémy predstavovali štátnu pomoc, ide o existujúcu pomoc*

(141) Spoločnosť Antin tvrdí, že aj keby staré systémy predstavovali štátnu pomoc, išlo by o existujúcu pomoc (pretože uplynula desaťročná premlčacia lehota), čo podľa nej znamená, že rozsudkom sa nekompenzuje neoprávnená alebo nezlučiteľná štátna pomoc.

(142) Spoločnosť Antin najmä tvrdí, že rozsudok je neoddeliteľne spojený so starými systémami, a preto by sa pomoc mala považovať za poskytnutú v roku 1997, keď bol zavedený prvý systém, alebo najneskôr v roku 1998, keď bola prvýkrát vykonaná kráľovským dekrétom 2818/1998. Podľa jej názoru premlčacia lehota uplynula v roku 2008, zatiaľ čo úpravy starých systémov v rokoch 2004 a 2007 nepredstavujú podstatné zmeny, ktoré by mohli ovplyvniť analýzu zlučiteľnosti, a neodôvodňujú zmenu kvalifikácie pomoci z existujúcej na novú.

(143) Okrem toho spoločnosť Antin tvrdí, že aj keby sa usúdilo, že zmeny starých systémov, ktoré boli zavedené v rokoch 2004 a 2007, by mali vplyv na zlučiteľnosť systémov, pomoc by stále existovala, keďže premlčacia lehota uplynula v roku 2014, resp. 2017, teda pred oznámením rozsudku Komisii v roku 2019.

(144) Spoločnosť Antin tvrdí, že keďže podľa judikatúry vo veci Asteris náhrada škody predstavuje štátnu pomoc len vtedy, ak sa ňou kompenzuje neoprávnená alebo nezlučiteľná pomoc, skutočnosť, že subvencie poskytnuté spoločnosti Antin v rámci starých systémov predstavujú existujúcu pomoc, znamená, že rozsudok nepredstavuje štátnu pomoc. Prípadne aj keby sa usúdilo, že rozsudok predstavuje štátnu pomoc, skutočnosť, že staré systémy (alebo skôr jednotlivé subvencie poskytnuté spoločnosti Antin v rámci starých systémov) predstavovali existujúcu pomoc, znamená, že aj rozsudok predstavuje existujúcu pomoc.

8.1.5. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že ak je rozsudok spojený s poskytnutím pomoci, je táto pomoc zákonná*

(145) Spoločnosť Antin tvrdí, že keďže rozsudok nepredstavuje štátnu pomoc, povinnosť zdržať sa konania sa neuplatňuje, ale aj keby sa usúdilo, že rozsudok predstavuje štátnu pomoc, súd nebol povinný prerušiť konanie.

8.1.6. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že pomoc bola poskytnutá, keď spoločnosť Antin dostala subvenciu v rámci starých systémov*

(146) Spoločnosť Antin tvrdí, že vzhľadom na to, že rozsudok bol vynesený s cieľom obnoviť práva stanovené v rámci starých systémov, pomoc bola poskytnutá v čase, keď spoločnosť Antin dostala subvenciu v rámci starých systémov. Podľa jej názoru nie je správne domnievať sa, že pomoc bola poskytnutá prijatím rozhodnutia súdu o vydaní rozsudku ([91]). Okrem toho spoločnosť Antin tvrdí, že ak sa žiadosť v súdnom konaní o vyplatenie časti neprijatej štátnej pomoci musí považovať za súčasť tejto základnej pomoci, a nie za samostatnú pomoc, rozsudok, ktorým sa priznáva právo na získanie tejto časti, nemožno považovať ani za priznanie samostatnej pomoci ([92]). Preto nemožno tvrdiť, že rozsudkom sa poskytuje nová pomoc alebo že dátum prijatia rozsudku je dátumom poskytnutia akejkoľvek pomoci.

8.2. **Pripomienky k zlučiteľnosti pomoci**

8.2.1. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok nepredstavuje nezlučiteľnú štátnu pomoc*

(147) Spoločnosť Antin tvrdí, že keď Súdny dvor v rozsudku vo veci Komstroy uviedol, že rozhodcovské rozsudky podľa Zmluvy o energetickej charte sú neplatné, išlo o *obiter dictum*, ktoré nemá právnu silu, a toto tvrdenie vychádzalo z teoretického prípadu, ktorý by nikdy nebol predmetom práva Únie. Okrem toho spoločnosť Antin tvrdí, že Súdny dvor vo svojom stanovisku 1/20 nerozhodol o tom, či je návrh modernizovanej Zmluvy o energetickej charte zlučiteľný s právom Únie a či by prípadná náhrada podľa Zmluvy o energetickej charte za opatrenie mohla predstavovať štátnu pomoc.

(148) Spoločnosť Antin takisto tvrdí, že uplatnenie zásady Achmea v tomto prípade nemôže automaticky viesť k nezlučiteľnosti rozsudku s vnútorným trhom. Podľa jej názoru je to tak preto, lebo ak je právo Únie nižšej právnej sily (v tomto prípade Zmluva o energetickej charte) v rozpore s primárnym právom Únie (v tomto prípade so zásadou Achmea v kombinácii s pravidlami štátnej pomoci), protichodné ustanovenia sa musia zosúladiť, namiesto toho, aby sa predpokladalo, že primárne právo Únie má automaticky prednosť pred iným právom Únie založeným na Zmluve o energetickej charte.

(149) Okrem toho spoločnosť Antin tvrdí, že akýkoľvek výklad judikatúry, ktorý by naznačoval, že rozhodcovská doložka Zmluvy o energetickej charte porušuje ustanovenia primárneho práva Únie, by bol v rozpore so zásadou právnej istoty a oprávnenými očakávaniami investorov v tomto prípade, keďže Komisia je signatárom Zmluvy o energetickej charte od roku 1994 bez akýchkoľvek výhrad voči rozhodcovskej doložke. Spoločnosť Antin tvrdí, že pri rokovaniach o Zmluve o energetickej charte pred jej podpisom v roku 1994 Únia najprv požadovala, aby sa do nej zahrnula doložka, v ktorej sa uvádza, že rozhodcovská doložka Zmluvy o energetickej charte sa nevzťahuje na spory v rámci EÚ, avšak po podpise zmluvy Úniou v roku 1994 od tejto požiadavky upustila. Komisia potom počas

([91]) Spoločnosť Antin odkazuje na rozsudok Všeobecného súdu z 18. júna 2019 vo veciach T-624/15, T-694/15 a T-704/15, European Food a i./Komisia, ECLI:EU:T:2019:423, v ktorom sa súd domnieval, že pomoc spojená s náhradou pánom Miculovcom bola poskytnutá v deň zrušenia základného systému, keďže práve toto zrušenie viedlo k vzniku práva pánov Miculovcov na získanie náhrady.

([92]) Spoločnosť Antin odkazuje na rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 12. januára 2023, spojené veci C-702/20 a C-17/21, SIA „DOBELES HES“ a Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, ECLI:EU:C:2023:1.

rokovaní o revízii Zmluvy o energetickej charte argumentovala, že takáto doložka by mala byť zahrnutá do revidovanej Zmluvy o energetickej charte. Podľa názoru spoločnosti Antin tento prístup ukázal, že zásada stanovená rozsudkom vo veci Achmea odráža nový výklad, ktorý nemôže mať retroaktívny účinok. Spoločnosť Antin takisto tvrdí, že oprávnené očakávania, že rozhodcovské konanie je platné, vychádzajú z množstva prípadov, keď investori z EÚ získali rozsudky proti členskému štátu na základe článku 26 Zmluvy o energetickej charte bez toho, aby Komisia vzniesla námietku alebo ich napadla (začatím konania o štátnej pomoci alebo postupu v prípade nesplnenia povinnosti). V tejto súvislosti spoločnosť Antin poukazuje aj na vážne hospodárske dôsledky, ktoré by investorom v prípade neplatnosti rozhodcovskej doložky vznikli vzhľadom na veľký počet investícií vykonaných v dobrej viere.

(150) Spoločnosť Antin okrem toho tvrdí, že jej oprávnené očakávania vychádzajú zo skutočnosti, že Komisia nezačala formálne vyšetrovanie týkajúce sa starých systémov pred oznámením rozsudku Španielskom v roku 2019, hoci o týchto systémoch vedela ([93]). Okrem toho už od roku 2011, teda pred zrušením starých systémov v roku 2013 alebo pred vynesením rozsudku v júni 2018, bola spoločnosť Antin neodvolateľne zapojená do projektov infraštruktúry OZE, a preto mala oprávnené očakávania, pokiaľ ide o jej právo uplatniť rozhodcovskú doložku Zmluvy o energetickej charte ([94]).

8.2.2. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že rozsudok neznamená diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti*

(151) Spoločnosť Antin tvrdí, že rozsudok by sa mal považovať za súčasť starých systémov, a preto nevedie k žiadnej diskriminácii, keďže z neho môžu mať prospech všetci investori, ktorí spĺňajú príslušné podmienky. Podľa názoru spoločnosti Antin je argument Komisie, že diskriminácia medzi rôznymi investormi (najmä voči španielskym investorom) spočíva v tom, že nie všetci investori, ktorí mali prospech zo starých systémov, majú prístup k medzinárodnému rozhodcovskému konaniu podľa Zmluvy o energetickej charte, založený na nesprávnom predpoklade, že Zmluva o energetickej charte je súčasťou starých systémov alebo že samotná Zmluva o energetickej charte môže byť základom pre poskytnutie pomoci. Spoločnosť Antin dodáva, že nie je vylúčené, že španielski investori môžu žiadať o náhradu škody podľa ustanovení vnútroštátneho práva alebo podľa akéhokoľvek iného mechanizmu urovnávania sporov, na ktorom sa prípadne dohodli.

(152) Spoločnosť Antin takisto tvrdí, že aj keby sa Zmluva o energetickej charte považovala za súčasť starých systémov, argument Komisie o diskriminácii na základe štátnej príslušnosti skôr znamená diskrimináciu na základe miesta usadenia investora. Týmto druhom diskriminácie sa podľa jej názoru neporušujú žiadne ustanovenia zmlúv. Štátna pomoc je podľa definície diskriminačná, pretože sa poskytuje spoločnostiam usadeným v členskom štáte, ktorý pomoc poskytuje.

(153) Nakoniec spoločnosť Antin tvrdí, že ak sa má rozsudok skúmať ako pomoc *ad hoc*, oddelene od starých systémov, nedochádza k diskriminácii, pretože nie je možné porovnanie s inou subvenciou.

8.2.3. *Pripomienky, v ktorých sa tvrdí, že staré systémy sú zlučiteľné podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001, usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008 a usmernenia EEAG*

(154) Podľa názoru spoločnosti Antin ak sa rozsudok považuje za rozsudok o štátnej pomoci, jeho zlučiteľnosť by sa nemala posudzovať na základe usmernení, ktoré boli platné v čase vydania rozsudku. Komisia by mala rozsudok naopak posúdiť ako súčasť starých systémov a uplatniť usmernenia, ktoré boli platné v čase, keď bola pomoc poskytnutá spoločnosti Antin v rámci starých systémov.

([93]) Spoločnosť Antin poukazuje na strany 10, 22 a 28 oznámenia Komisie KOM(2005) 627 „Podpora výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie“ zo 7. decembra 2005, na rozhodnutie Komisie C(2013) 7743 final zo 4. februára 2014 o SA.36559 (C3/2007) (Ú. v. EÚ L 205, 12.7.2014) a na odôvodnenie 107 rozhodnutia Komisie z roku 2017.

([94]) Spoločnosť Antin sa odvoláva na tieto rozsudky: rozsudok Všeobecného súdu z 15. novembra 2018, World Duty Free Group, SA, predtým Autogrill España, SA/Komisia, T-219/10 RENV, ECLI:EU:T:2018:784; rozsudok Všeobecného súdu z 15. novembra 2018, Deutsche Telekom AG/Komisia, T-207/10, ECLI:EU:T:2018:786; rozsudok Všeobecného súdu z 15. novembra 2018, Banco Santander, AS/Komisia, vec T-227/10, ECLI:EU:T:2018:785; rozsudok Všeobecného súdu z 15. novembra 2018, Axa Mediterranean Holding, SA/Komisia, T-405/11, ECLI:EU:T:2018:780; rozsudok Všeobecného súdu z 15. novembra 2018, Banco Santander, SA a Santusa Holding, SL/Komisia, T-399/11 RENV, ECLI:EU:T:2018:787.

(155) Spoločnosť Antin tvrdí, že rozsudok uľahčuje hospodársku činnosť v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov a nie je len výsledkom plnenia záväzkov Španielska podľa Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov. Domnieva sa, že ak sa rozsudok považuje za potvrdenie už existujúceho práva na získanie pomoci podľa starých systémov, pomoc sa poskytuje na investície do oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Okrem toho aj keď sa rozsudok posudzuje samostatne, povinnosť Španielska poskytnúť náhradu podľa Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov vznikla (a môže vzniknúť) len v dôsledku výroby energie z obnoviteľných zdrojov spoločnosťou Antin. Preto je výroba energie z obnoviteľných zdrojov jedinou relevantnou základnou činnosťou na účely posúdenia zlučiteľnosti výšky náhrady.

(156) Spoločnosť Antin tvrdí, že vykonáva činnosť v oblasti OZE, pretože ju možno považovať za spoločnosť vykonávajúcu činnosť spoločností Andasol, konkrétne výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, a teda tvorí so spoločnosťami Andasol „jeden podnik“. Získaním 45 % podielu v spoločnostiach Andasol vykonáva spoločnú riadiacu kontrolu so spoločnosťou RREEF Infrastructure (G.P.). Limited a RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. Okrem toho podľa spoločnosti Antin nie je prirodzené tvrdiť, že investor sa podieľa na výrobe energie z obnoviteľných zdrojov, ak tvorí hospodársku jednotku s elektrárňou alebo ju riadi, pretože spoločnosť prevádzkujúca elektráreň je len nástrojom na prijímanie podpory, zatiaľ čo investor preberá všetky riziká a prijíma dôležité rozhodnutia týkajúce sa prevádzky elektrárne. Ak teda Komisia schváli pomoc pre spoločnosť prevádzkujúcu elektráreň na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, pomoc sa musí považovať za pomoc v prospech výroby energie z obnoviteľných zdrojov bez ohľadu na to, či sa zisky vyplácajú spoločnosti prevádzkujúcej elektráreň alebo priamo akcionárovi. Podľa spoločnosti Antin sa v každom prípade zdá, že v rozhodovacej praxi Komisie mnohí príjemcovia pomoci nemuseli nevyhnutne vlastniť akcie alebo mať kontrolu nad riadením elektrární a vlastníctvo minimálneho percenta akcií projektovej elektrárne nikdy nebolo podmienkou poskytnutia pomoci v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Spoločnosť Antin napokon tvrdí, že v prípade, že spoločnosť Antin a spoločnosti Andasol predstavujú jednu hospodársku jednotku, skutočnosť, že spoločnosť Antin kúpila spoločnosti Andasol v roku 2011 a v roku 2017 ich opäť predala, nie je relevantná. Spoločnosť Antin musí dostať akúkoľvek náhradu, pretože za spoločnosti Andasol zaplatila trhovú hodnotu za predpokladu, že dostane celú sumu pomoci.

(157) V tejto súvislosti spoločnosť Antin poukazuje na to, že skutočnosť, že určitá podpora je technicky zameraná na výrobu elektrickej energie zo zemného plynu, nemá vplyv na posúdenie zlučiteľnosti, pretože používanie zemného plynu je časovo obmedzené a súvisí s úvahami o účinnosti. Okrem toho takmer všetci príjemcovia pomoci v rámci starých systémov a systému z roku 2013 využívajú v určitom rozsahu počas krátkych intervalov plyn a Komisia v mnohých prípadoch povolila aj pomoc pre plynové elektrárne.

(158) Pokiaľ ide o stimulačný účinok, spoločnosť Antin tvrdí, že pokiaľ splnila požiadavky stanovené v starých systémoch, mal by sa rozsudok takisto považovať za rozsudok so stimulačným účinkom.

(159) Spoločnosť Antin tvrdí, že staré systémy sú v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001, pretože cieľové výnosy Španielska v rámci starých systémov sú v súlade s výnosmi, ktoré Komisia bežne schvaľovala pre iné systémy podpory OZE v rokoch 2001 až 2009 v rámci usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001. Toto posúdenie nie je ovplyvnené zmenami systému, ktoré boli zavedené v rokoch 2004 a 2007.

(160) Podľa názoru spoločnosti Antin sú staré systémy primerané aj podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008, keďže cieľová miera návratnosti Španielska na roky 2008 až 2013 bola 7 % – 10 %, teda pod rozpätím návratnosti 10 % – 13 %, ktoré Komisia schválila v rovnakom období pre iné systémy podpory OZE.

(161) V prípade, že sa posudzovanie vykonáva podľa usmernenia EEAG, spoločnosť Antin tvrdí, že stimulačný účinok by sa nemal posudzovať podľa oddielu 3.2.4.2 usmernenia EEAG, pretože rozsudok je súčasťou starých systémov a nie je individuálne notifikovateľnou pomocou a kapacita elektrární Andasol nepresahuje 250 MW, ako sa vyžaduje v bode 20 usmernenia EEAG. Okrem toho, pokiaľ ide o proporcionalitu, spoločnosť Antin tvrdí, že skutočnosť, že pomoc sa poskytuje na základe rozhodcovského rozsudku, a nie na základe súťažného ponukového konania, nemôže spôsobiť nezlučiteľnosť pomoci. Spoločnosť Antin tvrdí, že suma v rozsudku bola vypočítaná na základe odmeny, ktorú mala spoločnosť Antin dostať podľa starých systémov (t. j. rovnakej odmeny, ktorú by spoločnosť Antin dostala, ak by sa uplatňovali staré systémy). Pozostáva teda z trhovej ceny a prémie vynásobenej počtom príslušných rokov a skutočnosť, že prémie boli kumulované do jednej sumy, povahu náhrady nemení. Spoločnosť Antin tvrdí, že hoci sa pomoc neposkytuje v rámci súťažného ponukového konania, podľa bodu 128 usmernenia EEAG je pomoc stále zlučiteľná, ak nevedie k nadmernej náhrade, a že v rozhodnutí Komisie z roku 2017 nebola stanovená maximálna miera návratnosti, nemožno vylúčiť, že Komisia vzhľadom na svoju rozhodovaciu prax v rokoch 2014 až 2020 schváli mieru návratnosti vo výške 9 %.

(162) Okrem toho spoločnosť Antin tvrdí, že pomoc neprimerane nenarušuje hospodársku súťaž a obchod, pretože nevedie k získaniu významného vplyvu na trhu, zmene obchodných tokov, zmene dynamiky hospodárskej súťaže alebo udržaniu investičného podniku nad vodou. Spoločnosť Antin najmä tvrdí, že ona sama a spoločnosti Andasol nemajú nízku úroveň produktivity a sú finančne zdravé. Okrem toho pomoc spojená s rozsudkom nevedie k tomu, že by sa spoločnosti Antin poskytli neprimerané miery návratnosti, keďže zostávajú v rámci mier návratnosti, ani netrvá neprimerane dlho (trvá len počas obdobia jej trvania) a nepredstavuje žiadne riziko krížového subvencovania alebo technologickej neutrality. Pomoc spojená s rozsudkom napokon neposkytuje spoločnosti Antin ani spoločnostiam Andasol zvýšený podiel na trhu.

(163) Spoločnosť Antin napokon tvrdí, že aj keď sa posúdenie zlučiteľnosti rozsudku má vykonať na základe samostatného posúdenia rozhodnutia, Komisia v prípadoch náhrady škody za predčasné zatvorenie zariadení na fosílne palivá posúdila zlučiteľnosť pomoci priamo na základe článku 107 ods. 3 ZFEÚ, ak náhrada nespadala pod príslušné usmernenia o pomoci.

8.3. **Iné pripomienky**

(164) Spoločnosť Antin tvrdí, že Španielsko neoznámilo rozsudok na účely jeho schválenia, a preto môže zneužiť postup notifikácie a porušiť zásady dobrej správy a lojálnej spolupráce tým, že neposkytne potrebné informácie a zabráni tomu, aby Komisia schválila notifikované opatrenie pomoci.

9. **PRIPOMIENKY ŠPANIELSKA K PRIPOMIENKAM TRETÍCH STRÁN**

(165) Španielske orgány zaslali svoju odpoveď na pripomienky predložené tretími stranami 3. januára 2023, 27. novembra 2023 a 29. januára 2024.

9.1. **Pripomienky k pripomienkam týkajúcim sa existencie pomoci**

(166) V reakcii na argumenty tretej strany, že rozsudok nepredstavuje štátnu pomoc, Španielsko pripomína odôvodnenie Komisie v rozhodnutí Komisie z roku 2017, v ktorom Komisia (v odôvodnení 165) pripomenula, že akákoľvek náhrada, ktorú by rozhodcovský súd poskytol investorovi na základe toho, že Španielsko zmenilo prémiový hospodársky systém (systém z roku 2007) notifikovaným systémom (systémom z roku 2013), by sama osebe predstavovala štátnu pomoc.

(167) Španielsko okrem toho zopakovalo, že podľa judikatúry je pomoc poskytnutá v deň vydania rozhodcovského rozsudku, pretože právo na náhradu škody, ktorú žalobcovia v rozhodcovskom konaní údajne utrpeli v dôsledku zrušenia systému štátnej pomoci, bolo priznané až rozhodcovským rozsudkom ([95]).

([95]) Španielsko sa odkazuje na rozsudok z 25. januára 2022, C-638/19 P, European Food a i./Komisia, ECLI:EU:C:2022:50.

9.2. **Pripomienky k pripomienkam týkajúcim sa zlučiteľnosti pomoci**

(168) V reakcii na pripomienky tretích strán týkajúce sa relevantnosti rozsudku vo veci Komstroy Španielsko uviedlo, že Súdny dvor potvrdil, že pomoc poskytnutá na základe rozsudku v rámci EÚ vydaného rozhodcovským súdom podľa Zmluvy o energetickej charte nie je zlučiteľná s právom Únie, pretože takýto rozhodcovský súd nie je súčasťou súdneho systému Únie, čo je v rozpore s článkom 19 ods. 1 ZEÚ, ako aj s článkami 267 a 344 ZFEÚ ([96]).

9.3. **Pripomienky k pripomienkam týkajúcim sa existencie pomoci**

(169) V odpovedi na argumenty tretej strany, že zrušenie alebo zníženie stimulov, ktoré viedli k náhrade v rozhodcovskom rozsudku, nepredstavuje štátnu pomoc a v každom prípade by išlo o existujúcu pomoc, španielske orgány pripomenuli, že v rozsudku vo veci Micula, ktorý je do značnej miery podobný tejto veci, Súdny dvor odmietol názor, že pomoc vo výške náhrady obsiahnutú v rozhodcovskom rozsudku vydanom na základe bilaterálnej investičnej zmluvy v rámci EÚ, ktorá bola vyvolaná zrušením predmetného systému, možno považovať za poskytnutú v čase zrušenia daného systému. Súdny dvor naopak objasnil, že príjemca nadobúda právo na získanie pomoci na základe rozsudku v čase, keď je rozsudok vynesený ([97]).

(170) Španielske orgány okrem toho uviedli, že Súdny dvor rozhodol, že rozsudok, pokiaľ je nezlučiteľný s právom Únie, a najmä s článkami 267 a 344 ZFEÚ, nemôže mať žiadny účinok ani nemôže byť vykonaný ([98]). Španielsko ďalej tvrdí, že v tomto prípade sa uplatňuje rovnaká zásada a pomoc nemožno poskytnúť spôsobom, ktorý je v rozpore s článkami 267 a 344 ZFEÚ.

(171) V odpovedi na tvrdenia tretích strán týkajúce sa relevantnosti rozsudku vo veci Asteris španielske orgány tvrdia, že náhradu za pomoc nevyplatenú v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorú súdy Únie uznali za nezákonnú, nemožno stotožňovať s investičným rozhodcovským rozsudkom v rámci EÚ podľa Zmluvy o energetickej charte. V tejto súvislosti španielske orgány poukázali na vec Micula, v ktorej Súdny dvor objasnil charakter investičného rozhodcovského konania v rámci EÚ ako systému urovnávania sporov mimo vnútroštátnych súdnych systémov členských štátov pred označením takéhoto rozsudku za štátnu pomoc.

(172) Okrem toho v reakcii na tvrdenia tretích strán, že systém z roku 2007 spolu s predchádzajúcimi systémami predstavoval existujúcu pomoc, španielske orgány tvrdia, že v rozhodnutí Komisie z roku 2017 sa analyzovala celá náhrada, ktorú príjemcovia dostali v rámci systému z roku 2007 aj systému z roku 2013.

(173) Okrem toho španielske orgány v reakcii na pripomienky tretích strán spochybňujúce pripísateľnosť rozsudku Španielsku podporujú odôvodnenie Komisie uvedené v rozhodnutí o začatí konania.

(174) V odpovedi na argumenty tretích strán v súvislosti s vplyvom opatrenia na vnútorný trh španielske orgány vysvetľujú, že Súdny dvor vo veci Micula ([99]) stanovil, že rozhodcovské rozsudky v rámci EÚ vydané mechanizmom mimo súdneho systému Únie predstavujú pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom, v dôsledku čoho je ich vplyv na trh irelevantný. Španielske orgány v každom prípade tvrdia, že rozhodnutím Komisie z roku 2017 sa preukázalo, že systém z roku 2007 aj systém z roku 2013 mohli narušiť hospodársku súťaž na vnútornom trhu.

([96]) Španielsko sa odvoláva na rozsudky vo veciach Komstroy a Achmea.
([97]) Španielsko odkazuje na rozsudok z 25. januára 2022, C-638/19 P, European Food a i./Komisia, ECLI:EU:C:2022:50, bod 125.
([98]) Uznesenie Súdneho dvora z 21. septembra 2022, C-333/19, Romatsa a i., ECLI:EU:C:2022:749, body 42 až 44.
([99]) Španielsko sa odkazuje na rozsudok z 25. januára 2022, C-638/19 P, European Food a i./Komisia, ECLI:EU:C:2022:50.

(175) V odpovedi na argumenty tretích strán týkajúce sa rozsudku o poskytnutí pomoci španielske orgány odkazujú na judikatúru ([100]), ktorou sa potvrdzuje, že rozhodujúcim faktorom na určenie dátumu poskytnutia pomoci je nadobudnutie práva na získanie pomoci príjemcami a zodpovedajúci záväzok štátu poskytnúť pomoc.

(176) V odpovedi na pripomienky tretích strán v súvislosti s relevantnosťou rozsudku vo veci Dobeles Hes ([101]) španielske orgány tvrdia, že judikatúra v tejto veci bola vydaná v rámci prejudiciálneho rozhodnutia ako výsledok sporu týkajúceho sa štátnej pomoci pred vnútroštátnymi správnymi súdmi. Podľa Španielska takéto rozhodnutia o nárokoch na náhradu podľa vnútroštátnych súdov nie sú relevantné pre toto konanie a existuje rozdiel medzi príkazom na zaplatenie ceny uznanej vnútroštátnym predpisom a investičným rozhodcovským rozsudkom, ktorým sa uznávajú sumy z dôvodu uplatňovania zmeneného alebo zrušeného vnútroštátneho predpisu. Podľa názoru španielskych orgánov preto nie sú nároky tretích strán týkajúce sa vnútroštátnych súdov členských štátov v kontexte investičných rozhodcovských rozsudkov uplatniteľné.

9.4. **Pripomienky k pripomienkam týkajúcim sa zlučiteľnosti pomoci**

(177) V odpovedi na pripomienky tretích strán týkajúce sa relevantnosti rozsudku vo veci Komstroy a stanoviska 1/20 španielske orgány vysvetľujú, že v judikatúre sa uvádza autoritatívny výklad Zmluvy o energetickej charte, konkrétne jej článku 26, v ktorom sa objasňuje, že mechanizmus urovnávania sporov prostredníctvom rozhodcovského konania sa nemôže uplatňovať na spory v rámci EÚ, pretože by tým došlo k porušeniu článkov 267 a 344 ZFEÚ. Španielske orgány zdôrazňujú, že Súdny dvor rozhodol, že táto zásada sa vzťahuje aj na Zmluvu o energetickej charte.

(178) V reakcii na tvrdenia tretej strany, že rozsudok, ako aj systém z roku 2013 predstavujú zlučiteľnú pomoc v súlade s platnými usmerneniami Komisie, španielske orgány tvrdia, že rozhodcovské rozsudky v rámci EÚ založené na Zmluve o energetickej charte sú zjavne nezlučiteľné s právom Únie. Španielske orgány ďalej vysvetľujú, že v dôsledku judikatúry ([102]) o okamihu vydania rozhodcovského rozsudku sú v tomto prípade akékoľvek tvrdenia o možnej zlučiteľnosti rozsudku s usmerneniami, ktoré boli vydané pred týmto dátumom (konkrétne s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001 a usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2008), chybné.

(179) Okrem toho španielske orgány v reakcii na tvrdenia tretej strany o proporcionalite rozsudku s usmernením EEAG tvrdia, že predložená analýza je chybná a nedôveryhodná. Španielske orgány okrem toho tvrdia, že v rozpore s názorom tejto tretej strany rozsudok nemá žiadny stimulačný účinok a nevedie k žiadnym výhodám pre obnoviteľné zdroje energie, pričom rozsudok môže takisto viesť k narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu, čo je v rozpore s usmernením EEAG.

9.5. **Pripomienky k iným pripomienkam tretích strán**

(180) V reakcii na pripomienky tretích strán týkajúce sa ich legitímnych očakávaní španielske orgány tvrdia, že posúdenie Komisie v tomto prípade nemožno zmeniť na základe očakávaní investorov. Okrem toho Španielsko tvrdí, že podľa judikatúry základné zásady práva Únie, ako sú právna istota a oprávnené očakávanie, nemôžu brániť tomu, aby členské štáty prijali opatrenia na zníženie alebo zrušenie predtým poskytnutých stimulov ([103]).

([100]) Rozsudok z 25. januára 2022, C-638/19 P, European Food a i./Komisia, ECLI:EU:C:2022:50, body 123 až 125.

([101]) Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 12. januára 2023, spojené veci C-702/20 a C-17/21, SIA „DOBELES HES“ a Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, ECLI:EU:C:2023:1.

([102]) Rozsudok z 25. januára 2022, European Food a i./Komisia, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50, body 118, 123 až 126 a 152.

([103]) Rozsudok Súdneho dvora z 15. apríla 2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) a i. (C-798/18), Athesia Energy Srl a i. (C-799/18)/Ministero dello Sviluppo economico, Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA, spojené veci C-798/18 a C-799/18, ECLI:EU:C:2021:280; rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 2019, Agrenergy a Fusignano Due, C-180/18, C-286/18 a C-287/18, ECLI:EU:C:2019:605; rozsudok Súdneho dvora z 10. septembra 2009, Plantanol GmbH & Co. KG/Hauptzollamt Darmstadt, C-201/08, ECLI:EU:C:2009:539.

(181) Španielske orgány okrem toho v reakcii na pripomienky tretích strán týkajúce sa existencie zneužitia v procese notifikácie tvrdia, že splnili svoju notifikačnú povinnosť podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ s cieľom zabezpečiť výlučnú právomoc Komisie na preskúmanie štátnej pomoci a usmernenia Komisie na pozastavenie vyplácania súm podľa rozhodcovských rozsudkov v prípade neexistencie povolenia na štátnu pomoc stanoveného v rozhodnutí Komisie z roku 2017.

(182) V odpovedi na tvrdenia tretej strany, podľa ktorých bol systém z roku 2007 zlučiteľnou pomocou v súlade s platnými usmerneniami Komisie, španielske orgány tvrdia, že takéto posúdenie je irelevantné na účely tohto konania, v ktorom sa posudzuje zlučiteľnosť rozsudku.

10. POSÚDENIE OPATRENIA

10.1. Existencia pomoci

(183) Podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ „pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“.

(184) Opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ak spĺňa štyri kumulatívne podmienky. Po prvé opatrenie musí byť pripísateľné štátu a financované zo štátnych zdrojov. Po druhé opatrenie musí poskytnúť príjemcovi výhodu. Po tretie opatrením sa musia zvýhodňovať určité podniky alebo hospodárske činnosti (to znamená, že výhoda musí byť selektívna). Po štvrté opatrenie musí mať potenciál ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a narušiť hospodársku súťaž na vnútornom trhu alebo predstavovať hrozbu jej narušenia.

(185) V rozhodnutí o začatí konania (odôvodnenia 71 až 88) Komisia predbežne dospela k záveru, že rozsudok predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Z dôvodov vysvetlených ďalej v oddiele 10.1 Komisia dospela k záveru, že rozsudok a v každom prípade jeho realizácia, vyplatenie alebo vykonanie (ďalej len „vykonanie“) predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

10.1.1. *Pripísateľnosť a štátne zdroje*

Pripísateľnosť

(186) Podľa judikatúry súdov Únie, aby selektívna výhoda predstavovala pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musí byť okrem iného pripísateľná štátu ([104]). Treba takisto poznamenať, že ak výhodu poskytol orgán verejnej moci, je podľa definície pripísateľná štátu ([105]).

(187) Ako je vysvetlené v odôvodnení 65, Španielsko podpísalo Zmluvu o energetickej charte 17. decembra 1994, ratifikovalo ju 11. decembra 1997 a uvedená zmluva preň nadobudla platnosť 16. apríla 1998. Ako takisto vysvetlilo Španielsko, v súlade s článkom 96 ods. 1 španielskej ústavy sa platne uzavreté medzinárodné zmluvy stávajú súčasťou vnútroštátneho právneho poriadku po ich oficiálnom uverejnení v Španielsku. Ratifikácia Zmluvy o energetickej charte Španielskom bola uverejnená v španielskom úradnom vestníku 17. marca 1998 (*Ratifikačná*

([104]) Rozsudok z 5. apríla 2006, Deutsche Bahn AG/Komisia, T-351/02, ECLI:EU:T:2006:104, bod 101.
([105]) Rozsudok z 15. decembra 2021, Oltchim/Komisia, T-565/19, ECLI:EU:T:2021:904, bod 160. Rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, bod 206.

listina Zmluvy o energetickej charte a Protokolu energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch, podpísaná v Lisabone 17. decembra 1994, pozri aj odôvodnenie 65). Španielsko podpísalo Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov 21. marca 1994 a ratifikovalo ho 17. septembra 1994. Ratifikácia Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov Španielskom bola uverejnená v španielskom úradnom vestníku 13. septembra 1994 (*Ratifikačná listina Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov, prijatého vo Washingtone 18. marca 1965*).

(188) Súd vydal rozsudok na základe svojho výkladu týchto zmlúv, ktoré Španielsko podpísalo a ratifikovalo, a ktoré sa tak stali súčasťou španielskeho právneho poriadku odo dňa ich uverejnenia v španielskom úradnom vestníku. Španielsko sa dobrovoľne rozhodlo podpísať a ratifikovať Zmluvu o energetickej charte a Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov a začleniť ich do španielskeho vnútroštátneho práva (pozri odôvodnenie 187 a oddiel 5.4). Vynesenie rozsudku bolo preto možné na základe rozhodnutia Španielska podpísať a ratifikovať Zmluvu o energetickej charte a Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov: skutočnosť, že súd mal odmietnuť právomoc – pretože podľa judikatúry Súdneho dvora sa článok 26 Zmluvy o energetickej charte v rámci EÚ neuplatňuje – na tejto skutočnosti nič nemení. Rozsudok možno pripísať Španielsku.

(189) Komisia v každom prípade konštatuje, že vykonanie rozsudku možno pripísať Španielsku aj z dôvodov uvedených ďalej (pozri odôvodnenia 190 až 191).

(190) Keďže rozsudok je v rozpore s článkami 267 a 344 ZFEÚ, článkom 19 ZEÚ a všeobecnými zásadami autonómie a vzájomnej dôvery, rozsudok nemôže mať v právnom poriadku EÚ žiadny účinok a Španielsko ho nemôže vykonávať. Akékoľvek vykonanie napriek tomuto zákazu by bolo priamo spojené s autonómnym rozhodnutím španielskych orgánov. To platí, ak Španielsko dobrovoľne vyplatí sumu na základe rozsudku a ak by sa Španielsko najprv pokúsilo vzniesť námietku proti uznaniu a výkonu rozsudku na súde členského štátu alebo tretej krajiny a buď sa mu nepodarí zabrániť zaisteniu majetku, alebo prijme rozhodnutie o vyplatení sumy na základe rozsudku s cieľom zabrániť opatreniam na zistenie majetku a nakoniec zaistenie majetku, ktorý nie je chránený zvrchovanou imunitou ([106]). Komisia pre úplnosť takisto konštatuje, že uznanie alebo výkon rozsudku španielskym súdom by boli takisto pripísateľné Španielsku, keďže akty všetkých štátnych orgánov vrátane vnútroštátnych súdov sú pripísateľné štátu.

(191) Z tých istých dôvodov Všeobecný súd vo veci Micula rozhodol, že štát sa nevyhnutne „podieľa“, ak zaplatí náhradu stanovenú v rozhodcovskom rozsudku ([107]). Komisia pre úplnosť takisto konštatuje, že uznanie alebo výkon rozsudku španielskym súdom by boli takisto pripísateľné Španielsku, keďže akty všetkých štátnych orgánov vrátane vnútroštátnych súdov sú pripísateľné štátu.

(192) Žiadny z argumentov, ktoré uviedli zainteresované tretie strany, nespochybňuje tento záver, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie možno pripísať Španielsku.

(193) Po prvé, na rozdiel od argumentu niektorých tretích strán, skutočnosť, že rozsudok vyniesol rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní medzi investorom a štátom, a nie vnútroštátny súd, nemení zistenie Komisie o pripísateľnosti pomoci a nebráni tomu, aby rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie bolo možné pripísať Španielsku. Súd totiž potvrdil svoju právomoc vyniesť rozsudok na základe výkladu článku 26 Zmluvy o energetickej charte a Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov, na ktoré sa môže odvolávať len preto, že Španielsko sa rozhodlo podpísať a ratifikovať tieto akty medzinárodného práva. Okrem toho prijatie argumentácie, z ktorej vyplýva nepripísateľnosť v tejto súvislosti, by členským štátom v skutočnosti umožnilo vyhnúť sa kontrole štátnej pomoci, pokiaľ sa spoľahnú na rozhodcovské konanie medzi investorom a štátom alebo pokiaľ prijmú medzinárodný záväzok poskytnúť určité opatrenie štátnej pomoci ([108]). Takáto argumentácia má negatívny vplyv na účinnosť práva Únie, a najmä na článok 107 ZFEÚ, a preto ju treba odmietnuť.

([106]) Rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, body 201 až 221.

([107]) *Tamže*.

([108]) V tejto súvislosti pozri rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, bod 217.

(194) Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenia tretích strán uvedené v odôvodneniach 99 a 138, že pripísateľnosť rozsudku nemožno podmieniť pristúpením Španielska k Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov alebo k Zmluve o energetickej charte, pretože v rozhodnutí o začatí konania sa nenaznačuje, že základným systémom je Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov alebo Zmluva o energetickej charte, Komisia sa domnieva, že toto tvrdenie nie je relevantné pre otázku, či je rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie možné pripísať Španielsku. Individuálna povaha opatrenia nebráni tomu, aby bolo výsledkom (hoci nesprávneho) uplatňovania medzinárodných dohôd, ktoré Španielsko dobrovoľne uzavrelo, zo strany rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní medzi investorom a štátom. V rozhodnutí o začatí konania (v odôvodnení 82) sa pri predbežnom posúdení pripísateľnosti opatrenia pomoci jasne odkazuje na dobrovoľný súhlas Španielska s pristúpením k Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov a Zmluve o energetickej charte.

(195) Po tretie Komisia konštatuje, že tvrdenie tretích strán (pozri odôvodnenia 100 a 139), podľa ktorého rozsudok Španielsku nemožno pripísať, pretože vzhľadom na svoje záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva by Španielsko nemalo možnosť rozhodnúť o vyplatení sumy na základe rozsudku, nie je opodstatnené z dôvodov uvedených v odôvodnení 193. Po prvé túto argumentáciu nemožno prijať, pretože by to v skutočnosti umožnilo všetkým členským štátom vyhnúť sa kontrole štátnej pomoci, pokiaľ by prijali medzinárodný záväzok poskytnúť určité opatrenie štátnej pomoci ([109]). Po druhé, ako sa pripomína v odôvodnení 11, podľa judikatúry je rozhodcovský rozsudok vydaný v konaní medzi členským štátom a investorom z iného členského štátu, ako je to v tomto prípade, nezlučiteľný s právom Únie, a preto nemôže mať žiadny účinok a nemôže byť vykonaný ([110]). Preto sa od Španielska vyžaduje, aby rozsudok zrušilo, a nemôže sa považovať za povinné zaplatiť sumu z neho vyplývajúcu, realizovať rozsudok alebo ho vykonať ([111]). Po tretie jedinou situáciou, v ktorej judikatúra uznáva, že opatrenie prijaté členským štátom nie je možné danému členskému štátu pripísať, je situácia, keď sa na základe práva Únie vyžaduje, aby členský štát zaviedol opatrenie, pričom sa mu neponecháva žiadna možnosť voľnej úvahy. V tomto prípade to zjavne nie je tak. Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k záveru, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie možno pripísať Španielsku.

Štátne zdroje

(196) Z ustálenej judikatúry vyplýva, že štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ môžu predstavovať jedine zvýhodnenia poskytnuté priamo alebo nepriamo zo štátnych zdrojov ([112]).

(197) V tomto prípade rozsudok obsahuje povinnosť Španielska zaplatiť: i) celkovú výšku náhrady vypočítanú súdom v rozsudku (t. j. 101 miliónov EUR ako náhrada za porušenie článku 10 ods. 1 Zmluvy o energetickej charte tým, že zaobchádzanie s investíciami spoločnosti Antin nebolo spravodlivé a nestranné); ii) úroky pred vynesením rozsudku a iii) úroky po vynesení rozsudku, ktoré sa musia prepočítať na základe dátumu skutočného vykonania platby (pozri oddiel 5.6).

(198) V čase oznámenia Španielsko odhadovalo, že úroky pred vynesením rozsudku za obdobie od 20. júna 2014 do 15. júna 2018 predstavovali 8 686 086 EUR a že úroky po vynesení rozsudku vo výške 1 810 978 EUR sa vzťahujú na obdobie od 15. júna 2018 do 31. marca 2019.

(199) Španielske orgány vysvetlili, že ak by sa mala vyplatiť suma podľa rozsudku, takáto platba by sa financovala zo všeobecného rozpočtu španielskeho štátu a nebude priamo účtovaná ako náklady elektrizačnej sústavy, preto nebude priamo zaťažovať koncových spotrebiteľov elektrickej energie prostredníctvom účtu za elektrinu (pozri oddiel 5.6).

([109]) Rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, bod 217.

([110]) Uznesenie Súdneho dvora z 21. septembra 2022, Romatsa a iní, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, body 42 až 44.

([111]) Rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, bod 214.

([112]) Rozsudok Súdneho dvora z 24. januára 1978, Van Tiggele, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, body 25 a 26; rozsudok Všeobecného súdu z 12. decembra 1996, Air France/Komisia, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, bod 63.

(200) V čase prijatia tohto rozhodnutia Španielsko nevykonalo žiadnu platbu, a to aj preto, že by to bolo v rozpore s právom Únie. V dôsledku snáh spoločnosti Antin o vymáhanie rozsudku však existuje vážne riziko, že Španielsko bude do vyplatenia sumy podľa rozsudku musieť investovať štátne zdroje. Takéto riziko postačuje na zistenie prítomnosti štátnych zdrojov ([113]). V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že pre zistenie prítomnosti štátnych zdrojov nie je dôležité, či by sa takýmto použitím štátnych zdrojov porušovalo právo Únie alebo vnútroštátne právo. Rozhodujúce je, že opatrenie malo účinky ([114]). Keďže pomoc zahŕňa riziko priamej platby zo strany Španielska, zo španielskeho rozpočtu, Komisia sa domnieva, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie spočívajúce v priamej platbe sa financuje zo štátnych zdrojov.

Záver o pripísateľnosti a štátnych zdrojoch

(201) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonávanie možno pripísať Španielsku a že je financovaný zo štátnych zdrojov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

10.1.2. *Výhoda a selektívnosť*

Hospodárska výhoda

(202) Výhodou v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ je každá hospodárska výhoda, ktorú by podnik nezískal za bežných trhových podmienok, teda bez zásahu štátu ([115]). Presná podoba opatrenia nie je relevantná pri určovaní toho, či pre podnik predstavuje hospodársku výhodu ([116]).

(203) V tejto súvislosti by sa na posúdenie toho, či členský štát poskytol danému podniku výhodu, mala porovnať finančná situácia podniku po prijatí opatrenia s jeho finančnou situáciou, pokiaľ by sa opatrenie neprijalo ([117]).

(204) Okrem toho pojem „výhoda“, ktorý je vlastný kvalifikácii opatrenia ako štátnej pomoci, má objektívnu povahu nezávisle od zámeru autorov predmetného opatrenia. Povaha cieľov, ktoré sa sledujú štátnymi opatreniami, a ich odôvodnenie nemajú teda nijaký vplyv na kvalifikáciu daných opatrení ako štátnej pomoci. V článku 107 ods. 1 ZFEÚ sa totiž nerozlišujú príčiny alebo ciele štátnej pomoci, ale vymedzujú sa podľa svojich účinkov ([118]).

([113]) V tomto zmysle pozri rozsudok Súdneho dvora z 19. decembra 2019 vo veci C-385/18 Arriva Italia Srl, Ferrotramviaria SpA, Consorzio Trasporti Aziende Pugliesi (CO.TRA.P)/Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, ECLI:EU:C:2019:1121, najmä body 35 – 36, v ktorom Súdny dvor vysvetlil: „(35) Pokiaľ ide v druhom rade o požiadavku, aby výhoda bola poskytnutá priamo alebo nepriamo zo štátnych prostriedkov, treba uviesť, že skutočnosť, že podľa vnútroštátneho súdu suma 70 miliónov eur nebola vecne vyňatá z rozpočtu talianskeho štátnu a že teda neviedla k výdavkom z rozpočtu tohto členského štátu, neznamená, že ako taká takáto suma nemôže byť kvalifikovaná ako ‚štátne prostriedky‘, najmä ak článok 1 ods. 867 zákona z roku 2016 o stabilite stanovil prípadné zaťaženie rozpočtu talianskeho štátu. (36) V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že od okamihu, keď bolo podľa vnútroštátnej právnej úpravy príjemcovi priznané právo na získanie pomoci poskytnutej zo štátnych prostriedkov, štátna pomoc sa musí považovať za priznanú, takže skutočný prevod predmetných prostriedkov nie je rozhodujúci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. marca 2013, Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, ECLI:EU:C:2013:200, bod 40).“

([114]) Rozsudok Súdneho dvora z 26. septembra 2024, C-790/21 P a C-791/21 P, Covestro a i./Komisia, bod 172, ECLI:EU:C:2024:792, s ďalšími odkazmi.

([115]) Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1996, vec C-39/94, SFEI a iní, ECLI:EU:C:1996:285, bod 60. Rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 1999, vec C-342/96, Španielsko/Komisia, ECLI:EU:C:1999:210, bod 41.

([116]) Rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, bod 84.

([117]) V tomto zmysle pozri rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, bod 13.

([118]) V tomto zmysle pozri rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 25. januára 2022, vec C-638/19 P, Európska komisia/European Food SA a i., ECLI:EU:C:2022:50, bod 122 a citovanú judikatúru.

(205) V danom prípade je jasné, že po vynesení rozsudku alebo v každom prípade po jeho vykonaní sa finančná situácia spoločnosti Antin zlepšila v porovnaní s jej finančnou situáciou bez vynesenia rozsudku. Konkrétne súd priznal spoločnosti Antin 101 miliónov EUR plus úroky (ktoré Španielsko odhadlo na 8 686 086 EUR za obdobie pred vynesením rozsudku, teda od 20. júna 2014 do 15. júna 2018, plus 1 810 978 EUR za obdobie po vynesení rozsudku, teda od 15. júna 2018 do 31. marca 2019 – pozri oddiel 5.6).

(206) Okrem toho sa rozsudkom spoločnosti Antin udelilo právo, ktoré by spoločnosť Antin nielenže nezískala za bežných trhových podmienok, ale ktoré má aj finančnú hodnotu. Táto finančná hodnota by sa mohla previesť aj na iných príjemcov za vhodnú platbu ([119]).

(207) Za bežných trhových podmienok, t. j. bez rozsudku vyneseného rozhodcovským súdom na základe podpisu a ratifikácie Zmluvy o energetickej charte (a Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov) Španielskom, by spoločnosť Antin nemala nárok na žiadnu takú náhradu, akú získala na základe rozsudku, a neexistoval by žiadny nárok, na základe ktorého by bolo možné domáhať sa jeho vykonania ([120]).

(208) Na rozdiel od toho, čo tvrdí spoločnosť Antin, rozsudok nepredstavuje náhradu za nezákonné konanie Španielska, ktoré by podľa judikatúry Súdneho dvora, a najmä rozsudku vo veci Asteris, nepredstavovalo hospodársku výhodu. Spoločnosť Antin tvrdí, že zmenou a nahradením systému z roku 2007 systémom z roku 2013 bol porušený článok 10 Zmluvy o energetickej charte. Tento argument však neplatí z dvoch dôvodov.

(209) Po prvé, ako sa uvádza v odôvodneniach 157 až 166 rozhodnutia Komisie z roku 2017, zmenou a nahradením systému z roku 2007 systémom z roku 2013 neboli porušené všeobecné zásady práva Únie týkajúce sa oprávnených očakávaní a právnej istoty, ani článok 10 Zmluvy o energetickej charte. Všeobecný súd v rozsudku vo veci Aquind potvrdil názor Komisie, že článok 10 Zmluvy o energetickej charte má rovnaký obsah ako všeobecné zásady práva Únie týkajúce sa oprávnených očakávaní a právnej istoty a nemôže mať širší alebo iný význam, ktorým by sa spochybnila autonómia právneho poriadku EÚ ([121]).

(210) Po druhé, ako Súdny dvor uviedol v rozsudku Anie, článok 10 Zmluvy o energetickej charte sa uplatňuje len vo vzťahu k investorom z „iných“ zmluvných strán, čo vylučuje investorov z EÚ ([122]).

(211) Argument spoločnosti Antin, podľa ktorého na to, aby rozsudok predstavoval štátnu pomoc, je potrebné preukázať, že systém z roku 2007 predstavuje neoprávnenú štátnu pomoc, vychádza z mylného predpokladu.

(212) V každom prípade je v tejto súvislosti potrebné pripomenúť, že na základe judikatúry súdov Únie platí, že ak sa vnútroštátnou právnou úpravou stanovila „štátna pomoc“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, vyplatenie sumy požadovanej na súde v súlade s touto právnou úpravou takisto predstavuje takúto pomoc ([123]). Hoci totiž podľa judikatúry treba rozlišovať medzi žalobou o náhradu škody spôsobenej protiprávnym konaním a žalobou o zaplatenie súm splatných na základe právnych predpisov ([124]), ak sumy, ktorých sa žalobca domáha na súde, aj keď formálne ako náhrad, zodpovedajú platbe za výhodu, ktorej sa žalobca domáha na základe právnych predpisov,

([119]) Komisia konštatuje, že v niektorých prípadoch boli rozhodcovské rozsudky vynesené z dôvodu regulačných zmien, ktoré Španielsko vykonalo v systéme z roku 2007, prevedené na iné podniky, ktoré neboli účastníkmi rozhodcovského konania a ktoré možno považovať za právnych nástupcov rozsudku, najmä na spoločnosť Blasket Renewables, pozri občianskoprávnu vec č. 21-3249, Blasket Renewable Invs./Španielske kráľovstvo, 665 F. Supp. 3d 1, (D.D.C. 2023).

([120]) Rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, bod 84.

([121]) Rozsudok Všeobecného súdu z 8. februára 2023, Aquind/Komisia, vec T-295/20, ECLI:EU:T:2023:52, body 145 – 153.

([122]) Rozsudok Súdneho dvora z 15. apríla 2021 v spojených veciach C-798/18 a C-799/18, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) a i., body 67 až 71.

([123]) V tomto zmysle pozri rozsudok z 12. januára 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, ECLI:EU:C:2023:1, bod 65 a rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, bod 174.

([124]) Pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. septembra 1988, Asteris a i., 106/87 až 120/87, ECLI:EU:C:1988:457, body 25 a 26 a citovanú judikatúru. Pozri aj rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, bod 172.

žalobou sa nedomáha náhrady škody odlišnej od škody spočívajúcej v nezaplatení nijakej sumy za výhodu, na ktorú mal žalobca podľa svojho názoru nárok na základe týchto právnych predpisov ([125]). Príjemca pomoci nemôže obísť účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci tým, že bez toho, aby sa odvolával na právo Únie v oblasti štátnej pomoci, získa rozsudok o poskytnutí náhrady, ktorého účinok by mu s konečnou platnosťou umožnil pokračovať vo vykonávaní predmetnej pomoci počas niekoľkých rokov ([126]).

(213) V tomto prípade po prvé, ako je vysvetlené v odôvodneniach 61 až 63 tohto rozhodnutia, náhrada priznaná spoločnosti Antin na základe rozsudku sa vypočíta ako súčasná hodnota všetkých peňažných tokov, ktoré by investor získal počas životnosti elektrárne (25 rokov), ak by Španielsko nezrušilo systém z roku 2007. Výsledkom rozsudku je teda náhrada spoločnosti Antin za zrušenie systému z roku 2007. Inými slovami, vyplatenie náhrady priznanej súdom má za následok obnovenie situácie, v ktorej by sa žalobcovia nachádzali, keby zostal v platnosti systém z roku 2007, ktorý predstavuje neoprávnenú štátnu pomoc.

(214) Okrem toho po druhé systém z roku 2007 z dôvodov uvedených ďalej predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktorá je navyše neoprávnená.

a) Príjemcovia programu z roku 2007 dostávajú náhradu vo výške, ktorá prevyšuje výnosy, ktoré by za normálnych okolností získali z trhu, keby systém z roku 2007 neexistoval. Tento systém preto poskytuje výhodu. V kráľovskom dekréte, ktorým sa zavádza systém z roku 2007, sa totiž stanovuje, že „pokiaľ ide o technológie, ktoré je potrebné podporiť vzhľadom na ich obmedzený rozvoj, ako je bioplyn alebo slnečná termoelektrická energia, ziskovosť sa zvýši na 8 % pre zariadenia, ktoré sa rozhodnú ju dodávať distribútorom, a na 7 % až 11 % pre zariadenia, ktoré sa zúčastňujú na veľkoobchodnom trhu“. Systémom z roku 2007 sa tak zvyšuje ziskovosť takýchto investícií nad trhové výnosy, a teda systém poskytuje výhodu. Systém z roku 2007 preto poskytoval výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

b) Systémom z roku 2007 sa zvýhodňovala len výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov, vysokoúčinná kombinovaná výroba a odpad vybranými príjemcami. Výhoda poskytnutá v rámci systému z roku 2007 bola preto selektívna.

c) Podpora v rámci systému z roku 2007 bola pripísateľná štátu, keďže bola stanovená zákonom a vykonávacími vyhláškami (pozri odôvodnenie 20).

d) Mechanizmus financovania v rámci systému z roku 2007 (pozri odôvodnenia 20 až 28) zahŕňa štátne zdroje. Ako Španielsko uviedlo, mechanizmus financovania v rámci systému z roku 2007 je v podstate rovnaký ako mechanizmus, ktorý Súdny dvor posúdil v uznesení vo veci Elcogás, ktorý sa týkal nákladov na elektrickú sústavu v Španielsku a o ktorom sa zistilo, že bol financovaný zo štátnych zdrojov ([127]). Preto sa na tento prípad vzťahujú rovnaké úvahy, aké boli uvedené v uznesení vo veci Elcogás. Potrebné ustanovenia na zavedenie systému poplatkov za prístup do siete prijíma a metodiku výpočtu poplatkov, ktoré ako povinné náklady znášajú všetci odberatelia elektriny a používatelia siete, stanovuje štát. Okrem toho systém poplatkov riadi štátny orgán, Národná komisia pre trhy a hospodársku súťaž, ako španielsky regulačný orgán. Štát takisto vymedzuje príjemcov vyrovnaní, ako aj uplatniteľné matematické vzorce, a upravuje samotný postup

([125]) Pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. januára 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, ECLI:EU:C:2023:1, body 61 a 62. Pozri aj rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, bod 173.

([126]) V tomto zmysle a analogicky pozri rozsudok z 11. novembra 2015, Klausner Holz Niedersachsen, C-505/14, ECLI:EU:C:2015:742, body 42 až 44, a rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, bod 175.

([127]) Uznesenie Súdneho dvora z 22. októbra 2014, Elcogás SA/Administración del Estado a Iberdrola SA, vec C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314, pozri najmä body 24 až 33.

vyrovnania podľa vopred stanovených objektívnych parametrov. Okrem toho od uznesenia vo veci Elcogás je Súdny dvor toho názoru, že finančné prostriedky pochádzajúce z povinných príspevkov uložených právnou úpravou členského štátu, ktoré sú spravované a rozdeľované v zmysle tejto právnej úpravy, sa môžu považovať za štátne prostriedky v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, aj keď sú ich správou poverené subjekty, ktoré nie sú verejnými orgánmi ([128]). Súdny dvor rozhodol, že rozhodujúcim kritériom na označenie tarifného príplatku za poplatok predstavujúci štátne zdroje bolo, že tento cenový príplatok predstavuje poplatok jednostranne uložený zákonom, ktorý sú spotrebitelia povinní platiť. Španielsko potvrdilo (pozri odôvodnenie 25), že spotrebitelia boli zo zákona povinní financovať náklady na systém z roku 2007. Systém z roku 2007 bol teda financovaný zo štátnych zdrojov.

e) Elektrická energia je odvetvie otvorené hospodárskej súťaži a medzi členskými štátmi sa s ňou vo veľkej miere obchoduje. Systém z roku 2007 teda mohol narušiť hospodársku súťaž na trhu s elektrickou energiou a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

(215) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa preto musí vyvodiť záver, že systém z roku 2007 predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Okrem toho, keďže Španielsko zaviedlo systém z roku 2007 bez toho, aby ho oznámilo Komisii a aby ho Komisia schválila, predstavoval neoprávnenú pomoc (pozri odôvodnenie 18). Komisia konštatuje, že španielske orgány tento záver nespochybňujú (pozri odôvodnenie 25).

(216) V každom prípade samotná náhrada ušlého zisku priznaná na základe rozsudku a v každom prípade jeho vykonanie predstavuje hospodársku výhodu, ktorá nie je k dispozícii za bežných trhových podmienok a bez vynesenia rozsudku. Okrem toho, keďže rozsudok je v rozpore s právom Únie z dôvodov vysvetlených v oddiele (10.4.1), nebol vynesený za bežných trhových podmienok. Preto bez ohľadu na označenie systému z roku 2007 za štátnu pomoc predstavuje rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie výhodu ([129]).

(217) Komisia preto dospela k záveru, že náhrada priznaná súdom predstavuje hospodársku výhodu v prospech spoločnosti Antin, ktorú by spoločnosť Antin za bežných trhových podmienok nezískala. Spoločnosť Antin mohla takisto previesť právo na náhradu, a tým aj hospodársku výhodu vyplývajúcu z rozsudku, na inú stranu. Z tohto dôvodu sa Komisia domnieva, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie sa považuje za hospodársku výhodu pre spoločnosť Antin.

(218) Pre úplnosť Komisia dodáva, že rozsudok predstavuje pre spoločnosť Antin výhodu, aj keď je ako taký v rozpore s právom Únie a nemôže byť podľa práva Únie vykonaný. Rozhodujúcim faktorom pri určovaní toho, či je opatrenie štátnou pomocou, a najmä pri zisťovaní, či toto opatrenie vedie k priaznivejšiemu zaobchádzaniu s príjemcom v porovnaní s ostatnými, sú účinky, ktoré opatrenie vyvoláva ([130]). Preto skutočnosť, že opatrenie je v rozpore s inými ustanoveniami práva Únie, ako sú články 107 a 108 ZFEÚ, neznamená, že ho nemožno označiť za štátnu pomoc, pokiaľ má účinky a nebolo zrušené alebo vyhlásené za neoprávnené, a teda neuplatniteľné ([131]). V tomto prípade rozsudok existuje a ako taký nebol nikdy zrušený. Napriek skutočnosti, že rozsudok je v rozpore s právom Únie (pozri oddiel 10.4), môže mať naďalej vplyv, ako to dokazuje aj prebiehajúce konanie, do ktorého je zapojená spoločnosť Antin (pozri oddiel 5.8).

([128]) Rozsudok Súdneho dvora z 28. marca 2019, Spolková republika Nemecko/Európska komisia, vec C-405/16 P. ECLI:EU:C:2019:268, bod 58 s ďalšími odkazmi.

([129]) V tomto zmysle pozri spojené veci T-624/15 RENV, T-694/15 RENV a T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, bod 166.

([130]) Na tento účel pozri rozsudok z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/vláda Gibraltáru a Spojené kráľovstvo, C-106/09 P a C-107/09 P, ECLI:EU:C:2011:732, bod 87 a citovaná judikatúra).

([131]) Rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 2016, Komisia/Aerlingus a Ryanair, spojené veci C-164/15 P, C-165/15 P, ECLI:EU:C:2016:990, body 68 – 69.

(219) V súvislosti s tvrdeniami, v ktorých sa uvádza (pozri odôvodnenia 85 až 88 a 134 až 135), že rozsudok môže predstavovať štátnu pomoc len vtedy, ak základný systém, ktorý rozsudok kompenzuje, predstavuje buď neoprávnenú, alebo nezlučiteľnú štátnu pomoc (a keďže systém z roku 2007 nepredstavoval štátnu pomoc, ani rozsudok štátnu pomoc nepredstavuje), Komisia poznamenáva, že tento argument nemôže byť platný, pretože pojem „výhoda“, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou označenia opatrenia za štátnu pomoc, je objektívny bez ohľadu na motívy osôb zodpovedných za príslušné opatrenie, a že v článku 107 ods. 1 ZFEÚ sa nerozlišuje medzi príčinami alebo cieľmi štátnej pomoci, ale vymedzujú sa vo vzťahu k ich účinkom (pozri odôvodnenie 204).

(220) Okrem toho Komisia pripomína, že v tomto prípade základným systémom, ktorého zmena je rozsudkom kompenzovaná, nie sú staré systémy, ako to uvádzajú tretie strany, zahŕňajúce rôzne opatrenia od roku 1997, ale konkrétne systém z roku 2007. V rozsudku sa použila metóda DCF na porovnanie situácie podľa systému z roku 2007 bez zmien so situáciou vrátane sporných opatrení, teda zmien zavedených v rokoch 2012 – 2013 ([132]). Akékoľvek opatrenie alebo zmeny zavedené pred systémom z roku 2007 teda nemali žiadny vplyv na postup vynesenia rozsudku okrem ustanovení obsiahnutých v systéme z roku 2007. Opatrenia pred systémom z roku 2007 teda neboli predmetom postupu, ktorý viedol k rozsudku.

(221) Komisia takisto pripomína, že systém z roku 2007 predstavoval štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (pozri odôvodnenie 214).

(222) V každom prípade sa týmito argumentmi nemôže spochybniť zistenie, že rozsudok predstavuje hospodársku výhodu, ako je uvedené v odôvodnení 217.

(223) Okrem toho, ako rozhodol Všeobecný súd v rozsudku vo veci Micula, na označenie náhrady poskytnutej rozhodcovským súdom nie je relevantné, či táto náhrada zodpovedala náhrade za zrušenie neoprávnenej alebo nezlučiteľnej pomoci. Jedinou relevantnou otázkou v tomto ohľade je, či poskytnutá náhrada mohla predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Podľa Všeobecného súdu v rozsudku vo veci Micula bolo výhodou, ktorú mali žalobcovia v tejto veci, vyplatenie náhrady priznanej na základe rozhodcovského rozsudku ([133]). V tomto prípade preto argumenty týkajúce sa možnej zlučiteľnosti systému z roku 2007, keby bol oznámený Komisii na schválenie, nie sú relevantné.

Hospodárska výhoda poskytnutá podniku

(224) Komisia konštatuje, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie poskytuje výhodu spoločnosti Antin, ktorá je v rozpore s tým, čo tvrdí spoločnosť Antin a tretie strany vo svojich pripomienkach (pozri odôvodnenia 90 a 137), podniku, ktorý vykonáva hospodársku činnosť v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

(225) Súdny dvor dôsledne vymedzuje pojem „podniky“ ako subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť nezávisle od svojho právneho postavenia a spôsobu financovania ([134]). Označenie konkrétneho subjektu za podnik teda závisí výlučne od povahy jeho činností a konkrétnejšie od toho, či ide o hospodárske činnosti. Okrem toho súdny dvor konzistentne rozhoduje, že každá činnosť pozostávajúca z ponúkania tovarov a služieb na trhu je hospodárskou činnosťou.

(226) Ako sa uvádza v odôvodnení 52, v tomto prípade je spoločnosť Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. spoločnosť usadená v Luxembursku. Spoločnosť Antin Energia Termosolar B.V. je spoločnosť usadená v Holandsku a je v úplnom vlastníctve spoločnosti Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Obe spoločnosti boli nástrojmi spoločnosti Antin Infrastructure Partners, súkromného fondu rizikového kapitálu založeného vo Francúzsku, ktorý sa použil na investovanie v Španielsku ([135]).

([132]) Rozsudok, bod 538.

([133]) Rozsudok Všeobecného súdu z 2. októbra 2024 vo veciach T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, European Food SA a i./Európska komisia, ECLI:EU:T:2024:659, body 162 a 164.

([134]) Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Pavlov a i., spojené veci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 107. Pozri aj oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s 1).

([135]) Rozsudok, body 2 a 249.

(227) Keďže spoločnosti Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a Antin Energia Termosolar B.V. sú spoločnosti, ktoré aktívne investujú, najmä do odvetvia energetiky v Španielsku, s cieľom dosiahnuť atraktívne výnosy pre investorov s ohľadom na riziko, treba ich považovať za spoločnosti ponúkajúce služby na trhu, a teda vykonávajúce hospodársku činnosť. V zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ sú teda podnikmi.

Selektívnosť

(228) Na to, aby štátne opatrenie patrilo do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musí zvýhodňovať „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“. Pod štátnu pomoc teda nespadajú všetky opatrenia, ktorými sa podniku poskytuje hospodárska výhoda, ale len tie, ktoré poskytujú selektívnym spôsobom hospodársku výhodu určitým podnikom alebo kategóriám podnikov alebo určitým hospodárskym odvetviam.

(229) Podľa ustálenej judikatúry v prípadoch individuálnej pomoci určenie hospodárskej výhody v zásade umožňuje predpokladať selektívnosť predmetného opatrenia. Uvedená skutočnosť platí bez ohľadu na to, či na relevantných trhoch existujú subjekty v porovnateľnej situácii ([136]).

(230) V tomto prípade sa rozsudkom a v každom prípade jeho vykonaním priznáva náhrada len spoločnosti Antin (pozri odôvodnenia 61 a 62). Výhoda poskytnutá na základe rozsudku alebo v každom prípade jeho vykonania je selektívna, pretože sa poskytuje len určitým podnikom, konkrétne spoločnosti Antin, zatiaľ čo iné podniky v porovnateľnej právnej a faktickej situácii v rámci tohto sektora alebo iných sektorov nie sú oprávnené na pomoc, a teda nedostanú rovnakú výhodu.

(231) Nie je relevantné, či ostatní investori mohli dostať (alebo dostali) podobné výhody, ako tvrdili niektoré tretie strany (pozri oddiel 7.2.3). Po prvé každý rozsudok predstavuje samostatné opatrenie, ktoré je založené na samostatnom právnom akte, vychádza zo samostatného právneho posúdenia a poskytuje príjemcovi samostatné a nezávislé vymáhateľné právo. Po druhé nie všetci príjemcovia systému z roku 2007 mali možnosť získať rovnaké alebo dokonca porovnateľné odmeny. Predovšetkým na investorov usadených v Španielsku sa nevzťahovala ochrana, o ktorú žiadali zahraniční investori podľa Zmluvy o energetickej charte, a dokonca ani tí, na ktorých sa vzťahoval rozsah pôsobnosti Zmluvy o energetickej charte, nedostali všetci rovnaké výhody. Po tretie a v každom prípade všetci títo investori pôsobili v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, a preto by rozsudok zostal selektívny, rovnako ako boli selektívne systémy z roku 2007 a 2013.

Záver o výhode a selektívnosti

(232) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie poskytuje spoločnosti Antin selektívnu výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

10.1.3. *Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod*

(233) Opatrenie poskytnuté štátom sa považuje za také, ktoré narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže, ak môže zlepšiť konkurenčné postavenie príjemcu v porovnaní s ostatnými podnikmi, s ktorými príjemca súťaží ([137]). Narušenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 107 ZFEÚ sa teda predpokladá vtedy, keď štát poskytne finančnú výhodu podniku v liberalizovanom sektore, v ktorom existuje, prípadne v ktorom by mohla existovať, hospodárska súťaž ([138]). Výhoda poskytnutá podniku, ktorá narúša hospodársku súťaž, môže bežne tiež ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Ak sa opatrením posilňuje konkurenčné postavenie podniku, ktorý je príjemcom, v porovnaní s inými podnikmi, ktoré súťažia v obchode v rámci Únie, obchod medzi členskými štátmi je ovplyvnený ([139]).

([136]) Rozsudok zo 4. júna 2015, Komisia/MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, bod 60.

([137]) Rozsudok zo 17. septembra 1980, Philip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11; rozsudok z 15. júna 2000, Alzetta, spojené veci T-298/97, T-312/97 atď., ECLI:EU:T:2000:151, bod 80.

([138]) Rozsudok z 15. júna 2000, Alzetta, spojené veci T-298/97, T-312/97 atď., ECLI:EU:T:2000:151, body 141 až 147; rozsudok z 24. júla 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

([139]) Rozsudok z 15. mája 2019, Achema AB a i./Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK), C-706/17, ECLI:EU:C:2019:407, bod 92 a citovaná judikatúra.

(234) V tomto prípade sú príjemcovia rozsudku a v každom prípade jeho vykonania, spoločnosti Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a Antin Energia Termosolar B.V., podnikmi (pozri odôvodnenie 227), ktoré vykonávajú hospodársku činnosť spočívajúcu v investovaní, najmä do infraštruktúry a energetiky v Únii (pozri odôvodnenie 51). Energetický a investičný sektor sú liberalizované odvetvia, v ktorých existuje hospodárska súťaž v rámci EÚ. Akákoľvek výhoda poskytnutá spoločnosti Antin teda môže narušiť hospodársku súťaž a posilniť konkurenčné postavenie spoločnosti Antin v porovnaní s inými podnikmi, ktoré si konkurujú v obchode v rámci Únie.

(235) Komisia preto dospela k záveru, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a narušiť hospodársku súťaž na vnútornom trhu alebo hroziť jej narušením.

10.1.4. *Záver o existencii pomoci*

(236) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k záveru, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

10.2. **Nová pomoc**

(237) Niektoré tretie strany vo svojich pripomienkach tvrdia, že ak by sa rozsudok mal považovať za poskytnutie pomoci, nepredstavovalo by „novú pomoc“ v zmysle článku 1 písm. c) nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589. Podľa nich by sa rozsudok mal považovať za existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589, pretože ho nemožno považovať za poskytnutie pomoci oddelene od systému z roku 2007, a keďže pomoc poskytnutá spoločnosti Antin v rámci systému z roku 2007 predstavuje existujúcu pomoc, rozsudok by sa takisto mal považovať za existujúcu pomoc (pozri oddiel 7.1.3).

(238) Týmto argumentom sa však nesprávne interpretuje rozsah formálneho vyšetrovania, ktoré sa týka náhrady, ktorú spoločnosť Antin dostala na základe rozsudku. Akékoľvek úvahy o tom, či systém z roku 2007 predstavuje existujúcu pomoc, nie sú rozhodujúce pre zistenie existujúcej pomoci v rozsudku, pre ktorú premlčacia lehota podľa článku 17 ods. 2 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 začala plynúť okamihom vynesenia rozsudku (t. j. 15. júna 2018). Spoločnosť Antin nemala v rámci systému z roku 2007 nárok na žiadnu platbu navyše k platbám, ktoré boli prijaté pred zmenou systému z roku 2013. Ak by k takejto platbe došlo, bola by založená len na rozsudku, nie na akýchkoľvek už existujúcich právach. Rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie teda predstavuje novú pomoc.

(239) Komisia pripomína, že toto zistenie je v súlade so závermi Súdneho dvora vo veci Micula, podľa ktorých „predmetné právo na náhradu škody bolo priznané iba rozhodcovským rozsudkom, v ktorom sa, keďže bolo vyhovené návrhu podanému žalobcami v rozhodcovskom konaní, nielenže konštatovala existencia tohto práva, ale bola tiež vyčíslená jeho výška“ ([140]). V tomto prípade Súdny dvor skutočne uviedol, že „právo na náhradu škody priznanú ako nápravu ujmy, ktorá bola žalobcom v rozhodcovskom konaní údajne spôsobená z dôvodu zrušenia predmetnej schémy daňových stimulov v rozpore s BIZ, bolo priznané len rozhodcovským rozsudkom. Žalobcovia v rozhodcovskom konaní, ktoré na tento účel začali na základe rozhodcovskej doložky obsiahnutej v článku 7 BIZ, totiž mohli dosiahnuť skutočné zaplatenie tejto náhrady až po skončení rozhodcovského konania.“ ([141]). Súdny dvor teda konštatoval, že „Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď [...] rozhodol, že štátna pomoc, ktorej sa týka sporné rozhodnutie, bola poskytnutá ku dňu zrušenia predmetnej schémy daňových stimulov“ ([142]). V tomto prípade by bolo v rozpore s tvrdeniami niektorých tretích strán nesprávne domnievať sa, že daná pomoc bola poskytnutá prijatím systému z roku 2007.

(240) Okrem toho ako už bolo preukázané v oddiele 10.1 tohto rozhodnutia, rozsudok sám osebe spĺňa podmienky existencie štátnej pomoci a jeho označenie za štátnu pomoc nezávisí od takéhoto označenia systému z roku 2007.

(241) Pokiaľ ide o tvrdenie, že rozsudok nemožno považovať za poskytnutie pomoci oddelenej od systému z roku 2007 (pozri odôvodnenia 146 a 176), na základe rozsudku vo veci Dobeles Hes ([143]) Komisia konštatuje, že uvedený prípad sa skutkovo líši od tohto prípadu, a preto nie je porovnateľný. Konkrétne Súdny dvor vo veci Dobeles Hes rozhodol, že určenie opatrenia za štátnu pomoc ako také nemôže vyplývať zo súdneho rozhodnutia, na rozdiel od tarifného zvýhodnenia stanoveného vnútroštátnou právnou úpravou, v tom zmysle, že ak vnútroštátna právna úprava, ktorou sa stanovuje zákonné právo na vyššiu platbu za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, predstavuje „štátnu pomoc“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, súdne konania, ktorými sa požaduje priznanie plného nároku na toto právo, sa musia považovať za žiadosti o vyplatenie časti tejto štátnej pomoci, ktorá nebola poskytnutá, a nie za žiadosti o priznanie samostatnej štátnej pomoci súdom, ktorý vedie konanie ([144]). V tomto prípade však náhrada priznaná súdom nevychádza z práva, ktoré už bolo stanovené v španielskych právnych predpisoch bez ohľadu na rozsudok. Rozsudkom sa spoločnosti Antin naopak poskytuje náhrada za zrušenie neoprávneného systému pomoci a právo na náhradu vyplýva priamo z rozsudku. Okrem toho rozhodcovský súd nie je vnútroštátnym súdom. Aj z tohto dôvodu sa tu rozsudok vo veci Dobeles Hes nemôže uplatniť.

(242) Na záver treba uviesť, že v prípade systému pomoci premlčacia lehota podľa článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589 nezačína plynúť od nadobudnutia účinnosti systému pomoci, ako tvrdia zainteresované strany. Ako vyplýva zo znenia tohto ustanovenia, začína plynúť odo dňa poskytnutia pomoci v rámci systému pomoci. Je to deň, kedy spoločnosť nadobudne právo na samotnú platbu, t. j. deň, kedy je táto platba splatná. V dôsledku toho by v prípade platieb, ktoré by sa stali splatnými po zmene v roku 2013, mohla premlčacia lehota začať plynúť najskôr v deň, kedy by boli platby splatné ([145]).

10.3. **Neoprávnenosť pomoci**

(243) V článku 108 ods. 3 ZFEÚ sa stanovuje, že dotknutý členský štát nesmie vykonať navrhované opatrenie, pokiaľ sa v postupe Komisie nerozhodlo s konečnou platnosťou.

([140]) Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 25. januára 2022, vec C-638/19 P, Európska komisia/European Food SA a i., ECLI:EU:C:2022:50, bod 125.
([141]) Tamže, bod 124.
([142]) Tamže, bod 127.
([143]) Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 12. januára 2023, spojené veci C-702/20 a C-17/21, SIA „DOBELES HES“ a Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, ECLI:EU:C:2023:1.
([144]) Pozri bod 79 rozsudku.
([145]) Rozsudok Súdneho dvora z 8. decembra 2011, France Télécom/Komisia, C-81/10 P, bod 82; rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 12. januára 2023, spojené veci C-702/20 a C-17/21, SIA „DOBELES HES“ a Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, ECLI:EU:C:2023:1, body 108 až 110.

(244) Podľa ustálenej judikatúry spočíva rozhodujúci aspekt na účely stanovenia dátumu, ku ktorému bolo právo na získanie štátnej pomoci priznané jej príjemcom prostredníctvom určitého opatrenia, v tom, že títo príjemcovia nadobudli určité právo na získanie tejto pomoci, a v súvisiacom záväzku daného štátu na poskytnutie uvedenej pomoci. Práve k tomuto okamihu totiž takéto opatrenie môže spôsobiť narušenie hospodárskej súťaže, ktoré môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ ([146]).

(245) V tomto prípade bol rozsudok vydaný 15. júna 2018 a opravený vzhľadom na chyby v písaní 29. januára 2019. Keďže v rozsudku vydanom 15. júna 2018 bolo Španielsku uložené zaplatiť spoločnosti Antin náhradu vo výške 101 miliónov EUR (v znení opravy z 29. januára 2019) spolu s úrokmi z tejto sumy, spoločnosť Antin získala k tomuto dátumu právo na náhradu nariadenú v rozsudku. Na základe zistenia súdu, že na predmetný spor sa uplatňuje Zmluva o energetickej charte, článok 26 ods. 8 Zmluvy o energetickej charte znamená, že Španielsko je viazané výsledkom rozhodcovského konania, a preto právo spoločnosti Antin získať pomoc podľa tohto rozsudku vzniklo 15. júna 2018, a pomoc bola teda poskytnutá podľa rozsudku v ten istý deň [t. j. 15. júna 2018 (pozri aj oddiel 10.2)].

(246) Španielsko oznámilo rozsudok 17. apríla 2019 a na základe informácií, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, sumu z neho vyplývajúcu nevyplatilo a rozsudok nerealizovalo ani nevykonalo.

(247) Keďže pomoc bola poskytnutá 15. júna 2018 pred jej schválením Komisiou, Komisia sa preto domnieva, že pomoc vyplývajúca z rozsudku a v každom prípade jeho vykonanie je neoprávnené.

(248) Pre úplnosť Komisia konštatuje, že na rozdiel od tvrdenia tretích strán notifikácia Španielska nepredstavuje „zneužívanie“. Keď Španielsko oznámilo predmetnú pomoc, konalo v súlade so svojou povinnosťou podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ, čo z podstaty veci nemožno považovať za zneužitie práva.

(249) V každom prípade by vykonanie rozsudku po prijatí tohto rozhodnutia predstavovalo aj neoprávnenú pomoc.

10.4. **Zlučiteľnosť pomoci**

(250) Vzhľadom na to, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, takéto opatrenie je zakázané, pokiaľ ho nemožno považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 2 alebo článku 107 ods. 3 ZFEÚ.

(251) Komisia na úvod pripomína, že pri posudzovaní zlučiteľnosti opatrenia s vnútorným trhom podľa článkov 107 ods. 2 a 107 ods. 3 ZFEÚ je dôkazné bremeno základnou zodpovednosťou členského štátu ([147]). Španielsko v súčasnosti nepredložilo žiadne argumenty, ktorými by sa dalo odôvodniť opatrenie podľa článku 107 ods. 2 alebo článku 107 ods. 3 ZFEÚ.

(252) Pre úplnosť však treba dodať, že okrem toho, že Komisia v rozhodnutí o začatí konania pripomenula, že dôkazné bremeno týkajúce sa zlučiteľnosti spočíva na Španielsku, považovala za vhodné vykonať posúdenie zlučiteľnosti z vlastného podnetu a vyjadrila predbežné pochybnosti o zlučiteľnosti opatrenia s vnútorným trhom v súvislosti s i) možným porušením práva EÚ poskytnutím opatrenia pomoci (odôvodnenia 96 až 102 rozhodnutia o začatí konania); ii) nesúladom opatrenia pomoci s kritériami zlučiteľnosti podľa usmernení o štátnej pomoci uplatniteľných na prevádzkovú pomoc na energiu z obnoviteľných zdrojov (pozri odôvodnenia 108 až 154 rozhodnutia o začatí konania).

(253) Z dôvodov uvedených ďalej Komisia trvá na svojom závere, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie nie je zlučiteľné s vnútorným trhom, pretože porušuje právo Únie.

([146]) Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 25. januára 2022, vec C-638/19 P, Európska komisia/European Food SA a i., ECLI:EU:C:2022:50, bod 123.

([147]) Rozsudok Všeobecného súdu z 12. septembra 2007 vo veci T-68/03, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisia, ECLI:EU:T:2007:253, bod 34.

10.4.1. *Porušenie práva Únie*

(254) Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora „[...] nemôže vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom štátnu pomoc, ktorá je ako taká alebo z hľadiska niektorých jej podmienok v rozpore s ustanoveniami alebo všeobecnými zásadami práva Únie […]. Ak sú totiž podmienky pomoci natoľko nerozlučne spojené s predmetom pomoci, že ich nemožno posudzovať samostatne, ich vplyv na zlučiteľnosť alebo nezlučiteľnosť pomoci ako celku sa musí nevyhnutne posudzovať prostredníctvom konania upraveného v článku 108 ZFEÚ“ ([148]).

(255) Komisia na úvod pripomína, že súdy Únie sa domnievajú, že medzinárodná dohoda nemôže ovplyvniť rozdelenie právomocí stanovené zmluvami, a teda ani autonómiu právneho systému Únie, ktorej dodržiavanie zabezpečuje Súdny dvor ([149]). Táto zásada je zakotvená najmä v článku 344 ZFEÚ, na základe ktorého sa členské štáty zaväzujú neriešiť spory týkajúce sa výkladu alebo uplatňovania zmlúv inak ako spôsobom stanoveným v zmluvách ([150]).

(256) Na zachovanie charakteristických znakov a autonómie tohto právneho poriadku EÚ sa Zmluvami zaviedol súdny systém určený na zabezpečenie súdržného a jednotného výkladu práva Únie ([151]). V tomto rámci podľa článku 19 ods. 1 ZEÚ vnútroštátnym súdom a Súdnemu dvoru prislúcha, aby zaručili plné uplatňovanie práva Únie vo všetkých členských štátoch a súdnu ochranu práv, ktoré pre jednotlivca vyplývajú z tohto práva ([152]). Základom celého takto koncipovaného súdneho systému je konanie o prejudiciálnej otázke upravené v článku 267 ZFEÚ, ktoré má za cieľ – prostredníctvom nastoleného dialógu medzi súdmi a konkrétne medzi Súdnym dvorom a súdmi členských štátov – zabezpečiť jednotný výklad práva Únie, čím umožňuje zabezpečiť jeho súdržnosť, plný účinok a autonómiu a nakoniec aj špecifický charakter práva vytvoreného Zmluvami ([153]).

(257) Ako je vysvetlené v odôvodneniach 9 až 11, podľa judikatúry Súdneho dvora článok 19 ZEÚ a články 267 a 344 ZFEÚ, ako aj všeobecná zásada autonómie právneho poriadku EÚ bránia ustanoveniu obsiahnutému v medzinárodnej dohode, podľa ktorého investor jedného členského štátu, ktorý je zmluvnou stranou tejto dohody, môže v prípade sporu týkajúceho sa investícií v inom členskom štáte, ktorý je zmluvnou stranou tejto dohody, začať konanie proti tomuto inému členskému štátu pred rozhodcovským súdom, ktorého právomoc sa tento členský štát zaviazal prijať ([154]).

(258) Uzavretím takejto dohody totiž členské štáty, ktoré sú jej stranami, súhlasia s tým, že z právomoci vlastných súdov, a teda zo systému súdnych opravných prostriedkov, ktoré majú podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ ustanoviť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, budú vyňaté spory, ktoré by sa mohli týkať uplatňovania alebo výkladu tohto práva. Takáto dohoda preto môže viesť k tomu, že tieto spory nebudú riešené spôsobom, ktorý zaručuje plnú účinnosť práva Únie ([155]).

(259) V tomto prípade sa rozsudok týka sporu medzi členským štátom a dvoma investormi z dvoch iných členských štátov a bol vynesený v rámci konania začatého na základe mechanizmu rozhodcovského konania medzi investorom a štátom stanoveného v článku 26 Zmluvy o energetickej charte.

([148]) Rozsudok Súdneho dvora z 31. januára 2023, vec C-284/21 P, Komisia/Anthony Braesch a i., ECLI:EU:C:2023:58, body 96 a 97 (pozri aj odkazovanú judikatúru).
([149]) Pozri rozsudok vo veci Achmea, bod 32 a citovanú judikatúru. Pozri aj rozsudok vo veci Komstroy, bod 42.
([150]) Pozri rozsudok vo veci Achmea, bod 32. Pozri aj bod 42 rozsudku vo veci Komstroy.
([151]) Pozri rozsudok vo veci Achmea, bod 35. Pozri aj rozsudok vo veci Komstroy, bod 45.
([152]) Pozri rozsudok vo veci Achmea, bod 36. Pozri aj rozsudok vo veci Komstroy, bod 45.
([153]) Pozri rozsudok vo veci Achmea, bod 37. Pozri aj rozsudok vo veci Komstroy, bod 46.
([154]) Pozri rozsudok vo veci Achmea a rozsudok vo veci Komstroy; uznesenie Súdneho dvora z 21. septembra 2022, Romatsa a iní, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749.
([155]) Uznesenie Súdneho dvora z 21. septembra 2022, Romatsa a iní, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, bod 34 a citovaná judikatúra.

(260) Ako je vysvetlené v odôvodnení 10 rozhodnutia o začatí konania a ako uviedol Súdny dvor v rozsudku vo veci Komstroy, Zmluva o energetickej charte je na základe aktu, ktorým Únia schválila jej uzavretie, a v súlade s článkom 216 ZFEÚ súčasťou právneho poriadku Únie, takže samotná Zmluva o energetickej charte je aktom práva Únie ([156]). Preto by sa od každého súdu zriadeného na základe Zmluvy o energetickej charte vyžadovalo, aby vykladal a dokonca uplatňoval právo Únie ([157]).

(261) Okrem toho, ako uviedol Súdny dvor v rozsudku vo veci Komstroy, rozhodcovský súd *ad hoc*, akým je súd, ktorý vyniesol rozsudok, nie je súčasťou súdneho systému členského štátu. Znamená to teda, že ho nemožno považovať za súd alebo rozhodcovský súd členského štátu v zmysle článku 267 ZFEÚ, a preto nie je oprávnený podať na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania o výklade práva Únie ([158]). V dôsledku nezlučiteľnosti s právom Únie, ku ktorej by došlo, ak by investor z jedného členského štátu mohol využiť tento rozhodcovský mechanizmus v spore týkajúcom sa investície, ktorú uskutočnil v inom členskom štáte, Súdny dvor rozhodol, že článok 26 Zmluvy o energetickej charte sa musí vykladať v tom zmysle, že sa na takúto situáciu, t. j. na spor v rámci EÚ, neuplatňuje.

(262) Na základe uvedených skutočností a v rozpore s tvrdením, ktoré vo svojich písomných podaniach uviedli viaceré zainteresované tretie strany, treba konštatovať, že konanie, ktoré viedlo k vyneseniu rozsudku, nemalo právny základ. Článok 26 Zmluvy o energetickej charte sa nevzťahuje na spor, ako je tento spor medzi členským štátom a investormi z iných členských štátov, týkajúci sa investície, ktorú títo investori uskutočnili v prvom členskom štáte. Španielsko nikdy nepredložilo žiadnu ponuku na rozhodcovské konanie v takýchto sporoch. Neexistuje preto žiadna dohoda o rozhodcovskom konaní a súd zriadený na základe ustanovenia, ktoré sa neuplatňuje, nie je riadne zriadený. Súd, ktorý bol napriek tomu v tejto veci zriadený, vykazuje nedostatky, ktoré Súdny dvor identifikoval vo veci Komstroy. Bol zriadený podľa článku 37 ods. 2 písm. b) Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov, na základe ktorého sa na súdne preskúmanie jeho rozhodnutí vrátane rozsudku vzťahuje Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov. Články 52, 53 a 54 Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov umožňujú len obmedzené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa najmä právomoci súdu. V tejto súvislosti je potrebné vziať do úvahy, že rozsudok vydaný súdom nepodlieha preskúmaniu súdom členského štátu, ktorý by mohol zabezpečiť úplný súlad s právom Únie.

(263) Preto aj bez ohľadu na skutočnosť, že rozsudok je neplatný, pretože nemá právny základ, sa musí považovať za nezlučiteľný s právom Únie. Nemôže mať žiadny účinok a nemôže sa presadzovať na účely vyplatenia priznanej náhrady ([159]).

(264) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k záveru, že rozsudkom a v každom prípade jeho vykonaním sa porušuje právo Únie, najmä článok 19 ods. 1 ZEÚ a články 267 a 344 ZFEÚ, ako aj všeobecná zásada autonómie právneho poriadku EÚ.

10.4.2. *Neuplatňovanie článku 351 ZFEÚ*

(265) V článku 351 ZFEÚ sa stanovuje, že „ustanovenia zmlúv neovplyvnia práva a povinnosti vyplývajúce z dohôd uzavretých […] alebo pre pristupujúce štáty pred dňom ich prístupu medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými tretími krajinami na strane druhej“.

([156]) Pozri rozsudok vo veci Komstroy, bod 23.
([157]) Pozri rozsudok vo veci Komstroy, bod 50.
([158]) Pozri rozsudok vo veci Komstroy, body 52 a 53.
([159]) Uznesenie z 21. septembra 2022, Romatsa a iní, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, body 42 až 43. Vyhlásenie o právnych dôsledkoch rozsudku Súdneho dvora vo veci Komstroy a spoločnom porozumení O neuplatniteľnosti článku 26 Zmluvy o energetickej charte ako základu pre rozhodcovské konania v rámci EÚ (Ú. v. EÚ L, 2024/2121, 6.8.2024).

(266) Podľa ustálenej judikatúry je účelom článku 351 prvého odseku ZFEÚ objasniť v súlade so zásadami medzinárodného práva, že uplatňovanie zmlúv EÚ nemá vplyv na povinnosť dotknutého členského štátu rešpektovať práva tretích krajín vyplývajúce z predchádzajúcej dohody a plniť si povinnosti, ktoré z nej vyplývajú ([160]). Cieľom článku 351 prvého odseku ZFEÚ je preto chrániť práva tretích krajín tým, že sa dotknutým členským štátom umožní plniť si záväzky vyplývajúce z predchádzajúcej medzinárodnej dohody ([161]). Na druhej strane sa ním členské štáty neoprávňujú uplatňovať práva vyplývajúce z takýchto dohôd vo svojich vnútorných vzťahoch v rámci Únie ([162]).

(267) V judikatúre sa ďalej uvádza, že na to, aby bolo pravidlo práva Únie zbavené účinku v dôsledku medzinárodnej dohody podľa článku 351 prvého odseku ZFEÚ, musia byť splnené dve podmienky: dohoda musí byť uzavretá pred nadobudnutím platnosti zmlúv EÚ v dotknutom členskom štáte a dotknutý tretí štát z nej musí odvodzovať práva, ktorých dodržiavanie môže od tohto členského štátu požadovať ([163]).

(268) V tomto prípade, ako je vysvetlené v poznámke pod čiarou č. 4, Zmluvu o energetickej charte podpísali v decembri 1994 Únia a Španielsko (a 17. decembra 1991 Luxembursko a Holandsko, členské štáty, v ktorých je spoločnosť Antin usadená) a po ratifikácii nadobudla platnosť v apríli 1998. Španielsko podpísalo Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov 21. marca 1994 a po ratifikácii nadobudol platnosť 17. septembra 1994. Pre Luxembursko nadobudol Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov platnosť 29. augusta 1970 a pre Holandsko 14. októbra 1966. Zmluva o energetickej charte a Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov boli preto uzavreté po roku 1958 (relevantný dátum pre uplatňovanie článku 351 ZFEÚ na Luxembursko a Holandsko) a po vstupe Španielska do Únie v roku 1986. Prvá podmienka stanovená v článku 351 ZFEÚ preto nie je splnená za žiadnej z možných konštelácií.

(269) Okrem toho článok 26 Zmluvy o energetickej charte je podľa rozsudku vo veci Komstroy určený na úpravu dvojstranných vzťahov ([164]). Takisto cieľom Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov je napriek jeho mnohostrannej povahe upraviť dvojstranné vzťahy medzi zmluvnými stranami obdobným spôsobom ako dvojstranná zmluva. Hoci tretie štáty, ktoré uzavreli Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov, by mohli mať záujem na tom, aby si Španielsko plnilo svoje povinnosti voči inému členskému štátu tým, že v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru vykoná rozhodcovský rozsudok, ktorý patrí do jeho pôsobnosti, takýto čisto faktický záujem nemožno prirovnať k „právu“ v zmysle článku 351 prvého odseku ZFEÚ, ktoré by mohlo odôvodniť uplatnenie tohto ustanovenia ([165]). Druhá podmienka stanovená v článku 351 ZFEÚ preto nie je splnená ani v Zmluve o energetickej charte, ani v Dohovore o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov.

(270) V dôsledku toho je potrebné dospieť k záveru, že článok 351 ZFEÚ nie je pre tento prípad relevantný a že záver Komisie uvedený v odôvodnení 264, že rozsudkom a v každom prípade jeho vykonaním sa porušuje právo Únie, sa článkom 351 ZFEÚ nemení.

10.4.3. *Neexistencia oprávnených očakávaní*

(271) Niekoľko zainteresovaných tretích strán vo svojich písomných pripomienkach tvrdí, že rozhodnutím Komisie, ktorým by sa konštatovalo, že rozsudok nie je zlučiteľný s vnútorným trhom z dôvodu jeho nesúladu s právom EÚ, by došlo k porušeniu zásady oprávneného očakávania.

([160]) Rozsudok z 15. septembra 2011, Komisia/Slovensko, C-264/09, ECLI:EU:C:2011:580, bod 41 a citovaná judikatúra a rozsudok z 2. októbra 2024, European Food SA a i./Európska komisia, T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, bod 74.

([161]) Rozsudok z 2. októbra 2024, European Food SA a i./Európska komisia, T-624/15 RENV a T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, bod 76 a citovaná judikatúra.

([162]) Tamže, bod 77 a citovaná judikatúra.

([163]) Tamže, bod 80 a citovaná judikatúra.

([164]) Pozri rozsudok vo veci Komstroy, bod 64.

([165]) Rozsudok z 2. októbra 2024, European Food a i./Komisia, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV a T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, bod 106 a citovaná judikatúra.

(272) Zásada oprávneného očakávania je základnou zásadou práva Únie, ktorá umožňuje každému hospodárskemu subjektu, u ktorého inštitúcia vyvolala oprávnené očakávania, aby sa na ne odvolával ([166]). Ak však opatrný a obozretný hospodársky subjekt mohol predvídať, že inštitúcie prijmú opatrenie, ktoré sa týka jeho záujmov, nemôže sa po jeho prijatí dovolávať uvedenej zásady ([167]).

(273) Podľa ustálenej judikatúry je na uplatnenie práva dovolávať sa zásady oprávneného očakávania potrebné splniť tri podmienky. Po prvé dotknutej osobe museli byť zo strany administratívy poskytnuté presné, nepodmienečné a zhodné záruky pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov. Bez ohľadu na formu oznámenia sú takýmito zárukami presné, bezpodmienečné a zhodujúce sa informácie. Po druhé tieto záruky musia svojou povahou vyvolať oprávnené očakávanie u toho, komu sú určené. Po tretie poskytnuté ubezpečenia musia byť v súlade s uplatniteľnými predpismi ([168]).

(274) Pokiaľ ide o prvú podmienku, Komisia nikdy neposkytla záruky, na základe ktorých by spoločnosť Antin mohla oprávnene očakávať, že rozsudok nepredstavuje štátnu pomoc alebo že Komisia bude za každých okolností považovať rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie za oprávnenú a zlučiteľnú štátnu pomoc.

(275) Komisia v rozhodnutí Komisie z roku 2017, teda ešte pred vynesením rozsudku, jasne stanovila, že „akákoľvek náhrada, ktorú by rozhodcovský súd priznal investorovi na základe toho, že Španielsko zmenilo prémiový hospodársky systém notifikovaným systémom, by sama osebe predstavovala štátnu pomoc“ ([169]). Keďže rozhodcovské súdy nemajú právomoc vyhlasovať štátnu pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom – to je výlučná právomoc Komisie –, opatrný a obozretný hospodársky subjekt mohol očakávať, že každý takýto rozsudok o priznaní náhrady bude predstavovať štátnu pomoc podliehajúcu notifikácii podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ a bude podliehať povinnosti zdržať sa konania. Investorom preto neboli poskytnuté presné, bezpodmienečné a konzistentné informácie, ktoré by im umožnili mať oprávnené očakávanie.

(276) Komisia okrem toho konštatuje, že žiadne oprávnené očakávania nemôžu vzniknúť v prípade aktov Únie, ktoré by boli v rozpore s právom Únie. Ako je vysvetlené v odôvodneniach 10 až 12, rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie sú v rozpore s článkom 19 ods. 1 ZEÚ, ako aj s článkami 267 a 344 ZFEÚ a so všeobecnou zásadou autonómie právneho poriadku EÚ. Preto z opatrenia nemôžu vyplynúť žiadne oprávnené očakávania.

(277) Na základe uvedených skutočností sa Komisia domnieva, že zásadou oprávnených očakávaní sa nemení záver, že rozhodnutie a v každom prípade jeho vykonanie sú v rozpore s právom Únie, a preto sú nezlučiteľné s vnútorným trhom.

10.4.4. *Záver o zlučiteľnosti pomoci*

(278) Na základe uvedených úvah Komisia dospela k záveru, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie je v rozpore s ustanoveniami práva Únie, konkrétne s článkom 19 ods. 1 ZEÚ a článkami 267 a 344 ZFEÚ, ako aj so všeobecnou zásadou autonómie právneho poriadku EÚ. Bez toho, aby bolo potrebné posúdiť, či pomoc predstavuje diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti v rozpore s článkom 18 ZFEÚ alebo či je zlučiteľná s usmerneniami o štátnej pomoci uplatniteľnými na pomoc na energiu z obnoviteľných zdrojov, je nutné dospieť k záveru, že opatrenie nie je zlučiteľné s vnútorným trhom, a preto ho nemožno schváliť.

([166]) Rozsudok z 2. októbra 2024, European Food a i./Komisia, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV a T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, bod 228 a citovaná judikatúra.
([167]) Rozsudok z 2. októbra 2024, European Food a i./Komisia, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV a T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, bod 229 a citovaná judikatúra.
([168]) Tamže, bod 230 a citovaná judikatúra.
([169]) Odôvodnenie 165 rozhodnutia Komisie z roku 2017.

11. ZABRÁNENIE VÝKONU ROZSUDKU A VYMÁHANIE PLATBY

(279) Podľa ZFEÚ a ustálenej judikatúry súdov Únie je Komisia oprávnená rozhodnúť, aby príslušný členský štát upravil alebo zrušil pomoc, ak zistila, že pomoc je nezlučiteľná s vnútorným trhom ([170]). Súdy Únie takisto dôsledne trvajú na tom, že povinnosť členského štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, je určená na obnovenie pôvodnej situácie ([171]).

(280) V tejto súvislosti súdy Únie stanovili, že tento cieľ je dosiahnutý vtedy, keď príjemca vráti sumy poskytnuté v podobe neoprávnenej pomoci, a tým stratí výhodu, ktorú mal v porovnaní so svojimi konkurentmi na vnútornom trhu, a obnoví sa situácia spred vyplatenia pomoci ([172]).

(281) V súlade s touto judikatúrou sa v článku 16 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 ([173]) uvádza, že „ak sa prijmú záporné rozhodnutia v prípadoch neoprávnenej pomoci, Komisia rozhodne, že dotknutý členský štát prijme všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu".

(282) Ako rozhodol Súdny dvor, neoprávnená pomoc sa musí vymáhať aj od spoločnosti, ktorá pokračuje v hospodárskej činnosti podniku, ktorý využil túto pomoc, keď sa preukáže, že táto spoločnosť naďalej skutočne využíva konkurenčnú výhodu vyplývajúcu z tejto pomoci ([174]). Z tohto hľadiska sa Súdny dvor domnieval, že „vnútroštátne orgány a súdy sú v rámci svojej úlohy vymáhania pomoci a na účely zabezpečenia plnej účinnosti rozhodnutia Komisie o vymáhaní, ktoré presne identifikuje príjemcu pomoci, ako aj s cieľom skutočného odstránenia narušenia hospodárskej súťaže spôsobeného konkurenčnou výhodou spojenou s prijatím pomoci povinné identifikovať iný podnik, než je podnik určený v tomto rozhodnutí o vymáhaní, za predpokladu, že výhoda spojená s dotknutou pomocou bola skutočne prevedená na tento iný podnik po prijatí uvedeného rozhodnutia o vymáhaní" ([175]).

(283) V tomto prípade z predchádzajúcich pripomienok vyplýva, že Španielsko bude vymáhať akúkoľvek platbu pomoci vykonanú v prospech spoločnosti Antin alebo akejkoľvek tretej strany, v prospech ktorej bol alebo môže byť rozsudok vynesený alebo ktorá nadobudla alebo môže nadobudnúť akékoľvek právo z neho vyplývajúce. Na základe informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, sa však dá konštatovať, že hoci samotný rozsudok bol vynesený, a teda sporná pomoc bola spoločnosti Antin poskytnutá ([176]), Španielsko sumu vyplývajúcu z rozsudku nevyplatilo a daný rozsudok nezrealizovalo ani nevykonalo. Na základe informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, preto nebola žiadna štátna pomoc skutočne vyplatená a nie je potrebné vymáhať ju, ak Španielsko nebude žiadnu náhradu na základe rozsudku vyplácať v budúcnosti.

(284) V tejto súvislosti Španielsko okrem toho, že sumu vyplývajúcu z rozsudku nevyplatí, rozsudok nevykoná ani nezrealizuje, zabezpečí, aby sa odo dňa prijatia tohto rozhodnutia nevykonala žiadna platba vyplývajúca z rozsudku a aby sa rozsudok inak nevykonal ani nezrealizoval. Ak sa takáto platba, vykonanie alebo realizácia uskutoční, Španielsko vymôže všetky peňažné prostriedky, ktoré boli skutočne prevedené v dôsledku tejto platby, vykonania alebo realizácie ([177]). V tejto súvislosti Španielsko vymôže akúkoľvek platbu pomoci vykonanú na základe rozsudku určeného spoločnosti Antin a akejkoľvek tretej strane, v prospech ktorej bol alebo môže byť rozsudok vynesený alebo ktorá nadobudla alebo môže nadobudnúť akékoľvek právo z neho vyplývajúce.

([170]) Rozsudok z 12. júla 1973, Komisia/Nemecko, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, bod 13.
([171]) Rozsudok z 21. marca 1990, Belgicko/Komisia, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, bod 66.
([172]) Rozsudok zo 17. júna 1999, Belgicko/Komisia, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, body 64 a 65.
([173]) Pozri poznámku pod čiarou č. 60.
([174]) Rozsudok zo 16. januára 2025, Scai Srl/Regione Campania, vec C-588/23, ECLI:EU:C:2025:23, bod 40; rozsudok zo 7. marca 2018, SNCF Mobilités/Komisia, C-127/16 P, ECLI:EU:C:2018:165, body 104 a 106.
([175]) Rozsudok zo 16. januára 2025, Scai Srl/Regione Campania, vec C-588/23, ECLI:EU:C:2025:23, bod 46.
([176]) Pozri aj oddiel 10.3 tohto rozhodnutia.
([177]) S cieľom splniť svoje povinnosti podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ Španielsko prijme aj všetky primerané opatrenia, aby zabránilo spoločnosti Antin a akejkoľvek tretej strane, v prospech ktorej bol alebo môže byť rozsudok vynesený alebo ktorá nadobudla alebo môže nadobudnúť akékoľvek právo z neho vyplývajúce, v snahe o uznanie, presadzovanie a vykonanie rozsudku v členských štátoch Únie alebo v tretích krajinách.

(285) S cieľom splniť svoje povinnosti podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ Španielsko prijme aj všetky primerané opatrenia, aby zabránilo spoločnosti Antin a akejkoľvek tretej strane, v prospech ktorej bol alebo môže byť rozsudok vynesený alebo ktorá nadobudla alebo môže nadobudnúť akékoľvek právo z neho vyplývajúce, v snahe o uznanie, presadzovanie a vykonanie rozsudku v členských štátoch Únie alebo v tretích krajinách.

(286) Okrem toho treba poznamenať, že zo zásady lojálnej spolupráce stanovenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ vyplýva, že členské štáty, a najmä vnútroštátne súdy, musia prijať všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie uplatňovania a účinnosti práva EÚ, a najmä pravidiel práva Únie o štátnej pomoci stanovených v článkoch 107 a 108 ZFEÚ ([178]). V dôsledku tej istej zásady lojálnej spolupráce musia vnútroštátne súdy prijať všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie uplatňovania a účinnosti článku 19 ods. 1 ZEÚ, článkov 267 a 344 ZFEÚ a zásady autonómie právneho poriadku EÚ ([179]). V tomto prípade sa preto v súlade so zásadou lojálnej spolupráce vyžaduje, aby vnútroštátne súdy členských štátov vrátane vnútroštátnych súdov, ktoré nie sú španielskymi súdmi, neuznali, nevykonali alebo nezrealizovali rozsudok a prijali všetky opatrenia potrebné na zabránenie uznaniu, vykonaniu alebo realizácii rozsudku (napríklad tým, že nariadia podnikom usadeným v ich jurisdikcii, aby zastavili akékoľvek konanie, ktorého cieľom je zabezpečiť uznanie alebo vykonanie rozsudku v iných jurisdikciách, a nariadia im zaplatiť penále v prípade nedodržania príkazu na zastavenie akéhokoľvek takéhoto konania).

12. **ZÁVER**

Komisia dospela k záveru, že rozsudok a v každom prípade jeho vykonanie predstavuje štátnu pomoc, ktorá nie je zlučiteľná s vnútorným trhom, pretože je založená na výklade Zmluvy o energetickej charte v rozpore s právom Únie. Španielsko preto vymôže akúkoľvek platbu pomoci, a to aj od akejkoľvek tretej strany, v prospech ktorej bol alebo môže byť rozsudok vynesený alebo ktorá nadobudla alebo môže nadobudnúť akékoľvek právo z neho vyplývajúce. Okrem toho, že Španielsko nevyplatí sumu vyplývajúcu z rozsudku, rozsudok nevykoná ani nezrealizuje, zabezpečí, aby sa odo dňa prijatia tohto rozhodnutia nevykonala žiadna platba vyplývajúca z rozsudku a aby sa rozsudok inak nevykonal ani nezrealizoval, a vymôže všetky finančné prostriedky, ktoré boli v dôsledku tejto platby, vykonania alebo realizácie skutočne prevedené. S cieľom splniť svoje povinnosti podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ Španielsko prijme aj všetky primerané opatrenia, aby zabránilo spoločnosti Antin a akejkoľvek tretej strane, v prospech ktorej bol alebo môže byť rozsudok vynesený alebo ktorá nadobudla alebo môže nadobudnúť akékoľvek právo z neho vyplývajúce, v snahe o uznanie, presadzovanie a vykonanie rozsudku v členských štátoch Únie alebo v tretích krajinách,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozsudok vynesený rozhodcovským súdom zriadeným pod záštitou Medzinárodného centra pre riešenie investičných sporov v rozhodcovskom konaní Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a Antin Energia Termosolar B.V./ Španielsko v prospech spoločností Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a Antin Energia Termosolar B.V. (ICSID vec č. ARB/13/31) predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

([178]) Rozsudok zo 14. marca 2024, Európska komisia/Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, C-516/22, ECLI:EU:C:2024:231, body 93 až 99.

([179]) V tejto súvislosti holandský súd (Rechtbank Amsterdam) v konaní Koninkrijk Spanje/AES SOLAR ENERGY COÖPERATIEF U.A., AMPERE EQUITY FUND B.V. i) vyhlásil, že rozhodnutie vydané v rámci EÚ na základe porušenia Zmluvy o energetickej charte Španielskom predstavuje neoprávnenú štátnu pomoc podľa práva Únie, pokiaľ ho Komisia EÚ neschválila; ii) vyhlásil, že vymáhanie náhrady škody na základe tohto rozhodnutia by bolo v rozpore s právom Únie, pokiaľ by prebiehalo konanie o štátnej pomoci a iii) uložil žalovaným povinnosť zaplatiť Španielsku akúkoľvek sumu, ktorú môže byť Španielsko povinné zaplatiť žalovanému (alebo akémukoľvek právnemu nástupcovi), za týchto podmienok: že výsledkom výkonu rozhodnutia je skutočná platba zo strany Španielska a že Európska komisia ešte nerozhodla o tom, či rozhodnutie predstavuje neoprávnenú štátnu pomoc podľa práva Únie.

V každom prípade platba, vykonanie alebo realizácia rozsudku vyneseného rozhodcovským súdom zriadeným pod záštitou Medzinárodného centra pre riešenie investičných sporov v rozhodcovskom konaní Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a Antin Energia Termosolar B.V./Španielsko v prospech spoločností Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a Antin Energia Termosolar B.V. predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

Článok 2

Španielske kráľovstvo nevyplatí žiadnu pomoc uvedenú v článku 1 a zabezpečí, aby sa odo dňa prijatia tohto rozhodnutia nevykonali žiadne platby pomoci uvedenej v článku 1.

Článok 3

Španielske kráľovstvo prijme všetky primerané opatrenia, aby zabránilo spoločnostiam Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., Antin Energia Termosolar B.V. a akejkoľvek tretej strane, v prospech ktorej bol alebo môže byť vynesený rozsudok uvedený v článku 1 alebo ktorá nadobudla alebo môže nadobudnúť akékoľvek právo z neho vyplývajúce, v snahe o uznanie, presadzovanie alebo vykonanie rozsudku v členských štátoch Únie alebo v tretích krajinách.

Článok 4

Španielske kráľovstvo vymôže všetky platby pomoci uvedenej v článku 1 od spoločností Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., Antin Energia Termosolar B.V. a od akejkoľvek tretej strany, v prospech ktorej bol alebo môže byť vynesený rozsudok uvedený v článku 1 alebo ktorá nadobudla alebo môže nadobudnúť akékoľvek právo z neho vyplývajúce vrátane platieb vyplývajúcich z núteného výkonu v tretích krajinách.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Španielskemu kráľovstvu.

V Bruseli 24. marca 2025

Za Komisiu
Valdis DOMBROVSKIS
člen Komisie